

Dîwana
MELA NÛRIYÊ HESARÎ
(1934 - 2011)

2

Amadekirin
Lorîn Çeto

Sererstkirin
Besam Mistefa

Dîwana

Mela Nûriyê Hesarî

Dîwana

Mela Nûriyê Hesarî

(1934 - 2011)

Amadekirin
Lorîn Çeto

Sererastkirin
Besam Mistefa

2

2023

Tora Medyayî ya Rûdawê
www.rudaw.net

■ Çapa Yekem

2023 Zayînî - 2723 Kurdî

Navnîşan: Hewlêr - Başûrê Kurdistanê

Çapa Yekem: Mijdara 2023

■ Hemû mafên vê pirtûkê ji Tora Medyayî ya Rûdawê re parastî ne, her jêgirtin û bikaranîneke pirtûkê qedexe ye.

Hejmara spartina vê pirtûkê li Pirtûkxaneya Giştî ya Herêma Kurdistanê (1098) ya sala 2023 e.

www.rudaw.net

Naverok

Şoreşa Barzanî 1995	9
Mizgîn li me	11
Ev kê bû ji kurdan re	13
Aferîn bo Mistefa	17
Kurd mabû bêpar	19
Barzanî jîr e	22
Zend û bendên vî welatî	26
Gelo rast e tu Barzanî	28
Hêvîya min	30
Barzanî dest bi şer kir	33
Barzanî bo dijmin dojah e	37
Kurd hemî Mistefa ne	38
Hey Barzanî Barzanî	40
Mistefa şahê welat	42
Barzanî şêrê çiya	44
Hey kurd	46
Di deh salan seranser	56
Her bijî Mistefa	66
Hey şahê Barzan	68
Hey beranê kurd	71
Tevlî can û mewdan	73
Gula her serwer û şahan	74
Roj bûye winda gelo?	78
Serî rake	81
Serwera rojê	84

Çav li rê me	86
Ev sala reş	89
Şikestina Şoreşê	93
Bihîstina çûna Barzanî	103
Evê salê çi adar û çi nîsanek	111
Cenga kurdan li Iraqê	116
Dilê min	118
Heta îro nezan bûm	122
Demnasîya mirina Barzanî	125
Ser sera hûn tevde hatin	130
Werin axa welatê xwe	139
Şerê kurdan niha germ e	142
Gelê kurd pir bi deng e	148
Hatina laşê Barzanî	164
Şîna Barzanî	167
Herê cîhan	170
Hey partîya kurdên li vir	178

Zevîyek Gazîdan -2000	188
Çar dijminên kurdan hene	189
Em ê kengî bibin bi xwedî	192
Kurd ji pêşî de nas e	198
Amed	204
Newroz	207
Kurdistan lîsa kurê Zal	211
Kujboyad	214
Carek mi dî	218
Cegerxwîn	221
Kurd kevin e	224
Kuştina kurdan	227
Gulperî	229

Kurd çima mane bindest	231
Berî mirinê	235
Dijminên me pir in	238
Dem tê guhartin	253
Derdê mirinê	256
Bejna mirov û sosreta wî	264
Zarê kurdî mak e	272
Şîna Silêman Adê	275
Gidî Şêrîn	278
Hêzdan raserî dijmin e	281
Em kurd mêr in	283
Kuştin li rûyê Kurdistanê xuya ye	287
Ala Kurdistan	290
Kurd Arî ye kevnar e	293
Zorpêhatîya kurdan ji destê tirkan	295
Hîswerda qîzikên kurdan	299
Dilber ji hiş dernakevî	301
Li ser hebûnê	303
Her tişt yek e	307
Kurd li cîhanê hene	312
Li ser zimanê kurd	314
Qada Kurdistanê	317
Surişta min	319
Stema tirkan ev e	322
Dijmin bi kurd dewlemend bûye	325
Dijmin bi pîlanan kurd winda kirin	328
Ji zû ve kurd stembar e	330
Divê kurd li dema nû meyzînin	333
Cihê kurd buhişt e	341
Çima kurd bê qad in	344
Her hawên kurdan	348

Divê kurd bibin yek	350
Xılmaşî	352
Hebûna kurd li Sûrî	355
Cihê kurd tim bi agir e	361
Evîna welat zor e	363
Bila kurd hemû şer bikin	366
Kurdê evîndar narazî	368
Kurdê bindest	371
Xwestina Kurdistan	375
Kuştiyên nêzîkî Zaxo	378
Kurd li pey kalên xwe ne	381
Kurd bindest û hejar in	383
Em divin welat aza bikin	385
Derdê welat dijar e	387
Dayikê tu negirî welat şêrîn e	390
Kurdistan	394
Gul zêrînê	397
Keçên Nûrozê	399
Rewşa govendan	401
Warê sorgulan	403
Xanima kurdî	405
Hey Nazê	401
Gulbarînê	411
Hevaltîya dilberê	413
Nalînek	416
Bihar gihaye ser daran	418

Şoreşa Barzanî

1995

Mizgîn li me

Mizgîn li me kurdan serwerek nû ji me rabû
 Derd û kederên me serwerê me bi te şa bû
 Xewna me ji zû ye di te şêrî de xuya bû
 Zenga li hişê kurd vaye çû rengê te va bû
 Yezdan kire qencî ku di vî çaxî tu rabû
 Navê Mistefa deng da welatan bi giranî

Herdem serê sed sal yek dirabî nû şemal e
 Ê min ez dibêjim yek ji wan ev şepal e
 Lê her di hezarî radibî yek çî rewal e
 Dadî di cîhanê dibî peyda tev ji bal e
 Zerdeşt we dibêjî ew mirovê bê heval e
 Heye yê gotibî Zerdeşt tu bî yek jê di cîhanî

Sed ceng û şoreş çêbûn ji bo kurdan bihûrîn
 Sed sal gelek çêbûn em ji bindestî dizûrîn
 Kuştin gelek çêbûn xuh û dayik pir dikûrîn
 Hê kurd bi hezaran li beng û şêxan didûrîn
 Keskî re neçû serî bi kulan re tev difûrîn
 Tenha Xwedê ferzen kire alî te beranî

Komê me di pêşî de li sed warî bi beş bû
Qirdê me mirî bû hiş û bextê me çî reş bû
Piştî te re hêvî heye dêmê me çî geş bû
Janê me hilatin ev dil û can bi te xweş bû
Êdî nû xuya bû kurd mirov e ne keleş bû
Pesnê me yî qencî di cîhanê te deranî

Zanim gelê kurdî yek ji başanê gela ye
Lewra serekê wan di vî çaxî de mela ye
Kurdo here Barzan çepera xîz û pela ye
Xwîna kuştîyên kurdan li ber tûm û şela ye
Pêşmerge bi hezaran li qelaç û mexela ye
Hê nû tê bizanî kî ye kurd ma tu çî zanî

Îran û Anadol û Iraq û tev Sûrî
Tev dijminê hevdu ne dibin bendek bi kûrî
Pîlanên xwe davêjin welatê me ji dûrî
Barzanî kirin yek gel û şêx û beg û xûrî
Dijmin hew dikarî dem û çaxê wî bihûrî
Alî stemê nakî Xudanê asîmanî

Toranî û Şahanî Beisî hûn çawa kin
Qencên ereb û tirkan pir in rengê we nakin
Wê kurdan di rengê xwe bi azadîyê şa kin
Wê komê we yî bêbext ji ber hevdu bela kin
Wê destê xwe yê paqij di nîv destê mela kin
Barzanî bijî tu her dizanim tu rewanî

Ev kî bû ji kurdan re

Ev kî bû ji kurdan re xuya bû
Mêrek li serê koh û çiya bû

Navê vî gelî wekî gelan kir
Dengê me li cîhanê belav kir

Ev kurdê serî rakir ji gorê
Cenga xwe ewî danî bi zorê

Hey xan divê pesnê te bibêjim
Hem ronikê xwîna dil birêjim

Pesnê te bicih nabî ti carî
Her kes bi te zanî tu veşarî

Sonda bi Xwedê dixwim seraser
Tevlî ku bi dil dibim bi bawer

Rengê te kesek nîne di cîhan
Roja didiwa tu yî di îran

Şêrê li serê koh û zinaran
Kurdan tu kirî cihê guharan

Zanin ku tu hatî bo hewarê
Hê jî bo me kurdan ber biharê

Birçî kî hebû te ew bi nan kir
Bê nav kî hebû te ew bi can kir

Tazî kî hebû te ew bi cil kir
Barê kê hebû te tev li mil kir

Bêhiş kî hebû te ew şiyar kir
Kî mabû li paş te ew li kar kir

Cîhan xweş dizanî ku tu merd î
Dijmin hew diwêrî ku te berdî

Pîlanên neyaran tên ji hawîr
Yek rastî te nayê serwerê jîr

Ax û der û derya li te barîn
Dijmin bi te hê jî ti nikarîn

Cenga tu dikî îro seraser
Deh rengê firoka mîg û bacer

Hespê te rewan e tu siwar î
Bo pîs û nebaşan tu neyar î

Tiştê ku te kir ne pir hêsan e
Karê ku te kir gelek giran e

Kurdên me bi deng in ne hejar in
Wê çi bikin li hawîr me neyar in

Sih dewletên dijmin têne ser te
Mîna ku pez in dixwin li ber te

Berx û mih û kaviran kerî ke
Ê poçan didî ji wan serî ke

Şabaş e ji te re tu yî kurê Zal
Kurdan tu kirî pîr û ser û pal

Rohnî bi te kir şeva me yî reş
Dengê te me kir dilê me bû xweş

Ger tu nebûya niha nebûn em
Te em kirin der ji binê çem

Derbas te kirin kesên me yî kor
Navê me te hilda li milê jor

Zarok û keç û jinên neyaran
Serbest digerin li her kenaran

Kurdên me diloan û ciwanmêr
Nahêlin bibînin ew serê kêr

Êrîşan dibin kesên stemkar
Deh parçe dikin ewan wekî mar

Lê her çi neyarên gelê kurd e
Nanêrin li pêş û virde wirde

Kî kurdî bibînin keç û zarok
Wan serjê dikin wekî gok

Pîs in qelsemêr in bê fedî ne
Xwînxwar û mirovên serserî ne

Lê leşkerên kurd hemî mên in
Tên hemberê mêran wekî şêr in

Dijmin ji bo dijmin tên hewarê
Tev sor û reş in nayên jimarê

Lê her yek ji kurdan bi sedî ne
Cîhanê wekî wan hêj nedîne

Aferîn bo Mistefa

Zana û hem xwendevanê kurd bizan tu vê demê
Serwer û pêşkêş û rêber bo me her Barzanî ye

Aferîn bo Mistefa ew rohnîya warê me ye
Arî û pişta welat e hêvîya kurd bi wî ye

Ew piling û qehreman e serbilindê bê fedî
Jîinkerê şop û nîşanê Kald û Lor û Cûdî ye

Şîinkerê Amed û Erzen, Ereqûf û Zîmerî
Zendevista xweş dixwînê ew bi zarê Zendî ye

Şêrê Kerkûk û Şehirzor heyv û roja ser welat
Torinê Kawa û Rustem Keyqubadê Mîdî ye

Padîşahê Êr û Babil jîinkerê Îran e ew
Suxteyê Xanî û Zerdeşt ol derêxê Arî ye

Peyrewê Mehmûd û Ehmed şûrkişênê Rustemî
Sermiyanê kurd li cîhan demvejînê Kasî ye

Heyfhiênê xan Mihemed hem Seîd û Qadirî
Matîwaza li Waşokanî mazinê Mîtanî ye

Yektîxwazê firs û tirk û ereb û kurdan ew e
Destegîr û rêçenasê Hewrî û Sobarî ye

Dê welatê kurd bikî yek nîv welatê Asya
Şehrîyarê tirk û Îran û Iraq û Sûrî ye

Ez çi bêjim babetî te lê nikarim bibime ser
Pêşrewê pêşmergeyan ka yê rengê wî kî ye

Her bijî bavê me kurdan tevlî Îdrîs û biran
Herçî Barzanî û leşker her kesê alê wî ye

Ez dikim hêvî ji yezdan vê sirûdê zû bivê
Pêlweşîna kurd bixwînî dilkeser xwedîyê wî ye

Kurd mabû bêpar

Kurd mabû bê par ji vê cîhanê
Di nêv Iraq û tirk û Îranê

Kurdan xwe da ser ceng û xebatê
Qîr û hewar û zar û şewatê

Barî li kurdan pêtî û agir
Zarok û pîran nedîtin xatir

Barzanî kir ku agir vemirtin
Çadirê haştî nûka vegirtin

Ji ber me tarî ewî hılanîn
Stêr û heyvê rohnî deranîn

Dêwê reş û sor xistine bin gurz
Revîn ji Bîres gihane Elburz

Keftar ji ber wî tev çûne çola
Gava didîtin pencê ji pola

Dijminê bê ol tev ewî kuştin
Latê me kurdan bi miskê şûştin

Bêhna genî çû welat çî xweş kir
Can û dil û dêm hemî wî geş kir

Barzan li ser me nêrgiz weşandin
Mizgîn û mîroz ji mer veşandin

Gava ku Barzan serê xwe rakir
Dijmin ji xwînê pûç û ziwa kir

Cihê girr û kîn bû kêf û seyran
Şûna şer û şîn gorî û heyran

Bûne gulistan ev çal û zindan
Şehneşîn çêbûn li warê kurdan

Pilingê Dîlman hey bavê Îdrîs
Carek tu meyzê li alê Bedlîs

Rake ji xewê kurdên li Serhed
Ber bêne cengê hezar û sed sed

Carekê bake kurdên li Îran
Da bêne cengê bi şûr û tîran

Qîrekê berde kurdên li Sûrî
Da bêne ber te yekser ji dûrî

Kurdên li Efxan kurdên Heyistan
Kurdên cîhan tev bêne Kurdistan

Em herine dijmin li çar kinaran
Da xwîn bibî çem li ber şîharan

Yan em ê bimirin yan em ê rabin
Yan em ê bigirîn yan em ê şa bin

Em bi te xurt in hey şehê Barzan
Tuj' vê re qenc î serwerê pirzan

Kurdên Kurdistan bijî digel te
Pey ku Xuda tev rabin digel te

Barzanî jîr e

Şêr û şehîrê Barzan xwedê bakir were xwarê
Ji cem Yezdan leşker ji bo te ew bêtin xwarê

Îro tu ji kurdan şehîrê Barzan bibe bawer
Nûka bike saxî dilê kurdan de zûka wer

Mala bê hesabî ji neyaran dibihîzin
Bawer heye bo wan ku bi Barzanî dilîzin

Cîhan ber bizanî çî neyar û çî heval in
Rêzan ji roava hem ji roder tev li bal in

Yezdan daye mizgîn ez digel te ku tu rabî
Ez ji dil vê dibêjim wê niha zûka xuya bî

Ya kurd herin تنها û kes nebî îro
Bextê te dixwazim tu ne sil be ji me pîro

Canê me ji bo te bê biha ye de bixwaze
Ger kurd werî qehrê tu dizanî çî beraz e

Kurdên li cîhanê seraser wê bêne cengê
Dijmin wê bipêçin li du destan wekî pengê

Cergê me bû agir tu nehêle bibî çînî
Gava bibî parçe wê neyar hingî bibînî

Sonda me bi Yezdan wê cîhan tev bibî wêran
Rûs û emerîkan tev bi hev re dibin dêran

Hey kurd em gihane hûn ji dijmin hew bitirsin
Rûs û emerîka wê ji tîrsa xwe bipirsin

Destê me dirêj e felekê destê xwe da me
Dengek bi dizî îro ji esmanî giha me

Barzan bûye çaxê tu li kurdan bikî awir
Hingî ber xwe bigirin hemberê me gelê gawir

Îran ji bo Sedam bila îro bibî rêber
Ka wê dijminê me bi vî tiştî çî bibî ser

Mirrik têne kurdan ti nemaye bikin êrîş
Sînor biçîrînin va neyarê xwe bikin tîş

Her kurdê li Tirkî ya li Sûrî yan li Îran
Fortan didî dijmin li hevalan didî qîran

Barzan tu tilîkê hil bidî em dê li wir bin
Laşê me di avê de ji bo hevdu bi pir bin

Yan wê qumbera jehrî li cîhanê bîsî
Yan kurd li cîhanê wek hevalê xwe bilîsî

Barzan tu ji kurdên xwe ti carî neke gizin
Em tev de li pey te wekî deryayê dibazin

Sonda me bi Cûdî em nema têne vemirtin
Ger çep tevî hawîr li me kurdan bêne girtin

Şaşa serê Barzan bes e tenha ku xuya bî
Derya çem û kanî li me kurdan çî ziwa bî

Agir li me wer bî ji hemî der tevî banî
Dîna te mirovî digerinî çî hêsanî

Dijmin xweş bizane hew dikarî tu bikî zor
Barzan bûye derman ji bo çav û cegerê kor

Kengî tu dikarî me cuda kî hê ji nû ve
Îro tû yê ji destê şehê Barzan çî bi kû ve

Dijmin heta kengî bi dizî her tê bikî şer
Her kes bi te zanî kes li cîhanê nema kerr

Davên şehê Barzanî pir in wê te girêdî
Rastî bêje dijmin hinera wî te li kê dî

Sedamê newêrek tu ji burcê were xwarê
Leşker têne cengê tu dirazî di kewarê

Piştâ te bi petrol û bi dînarên te germ e
Gunehên te giran in li serê te bûn kerme

Sovyet û Fransa tevî Hindê fedî nakin
Îran û Emerîka te neyarî xwedî nakin

Mafê me bidin me tu nikaî me bihêî
Ger hiş bê serê te tu li rabûrê binêî

Ger yek bi vî mafê xwe ji çavê dijminê xwe
Derxî ew ê derxî ger bidî mêr û jinên xwe

Peyvên ku me gotin wê xuya bin ne dereng
Ê pîr tu yî Sedam ji nû em digihêne beng

Barzan bijî herdem tu yî rêber bi civatî
Saya te dimînin hem tu yî rewşa welatî

Zend û bendên vî welatî

Zend û bendên vî welatî Mistefa serkanê kurd
Peyrewê Sûbar û Madî hinder û talanê kurd

Lerz û bahoza neyaran padîşahê min tu yî
Tu li ber top û firokan perde û sîwanê kurd

Rustem û Gurgîn û Kawa Keyqubadê Mîdîya
Tev dibêjin Mistefa ye şûr û hem kalanê kurd

Agirî û Cûdî û Toros tev li Sîpanê Xelat
Tev li ber bendê ewî ne ta biçî Îranê kurd

Tev bi wî em serfiraz in hêvîya kurdan ew e
Şêrgelê roja qewamê qad û hem esmanê kurd

Awirê şêr û pilingan ku didî hêzên neyar
Wek pelên daran diraxî ew li ber nîşanê kurd

Sed hezar pêşmergeyên kurd her li dergahê te ne
Wek birûska asîmanî şewq didin cîhanê kurd

Kurd û Kurdistan seraser tev li ber ala te ne
Tu bi lez hatî hewar û gazî û halanê kurd

Şewq li Barzanê bela kir pêtîya wî da welat
Hem di nîv cerg û şeran de her tu yî şapanê kurd

Ez bi heyrana serê te şehrîyarê qehreman
Serwer û şahê Gelale her tu yî Xaqanê kurd

Her bijî bavê me kurdan ta cîhan ava hebî
Her dem û gavan hebî tu Rustem û hem Xanê kurd

Gelo rast e tu Barzanî

Niha rojek xuya bûye dibêjin jê re li banî
Heçî kurd pê şiyar bûne di her hêlên di cîhanî
Dibêjin gelkî hozan e bi her tiştên dilan zanî
Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Gelo qey ew ne Rustem bû ji gorê wî serî rakir
Heta ku ev gelê bindest bi azadî ji nû şa kir
Bi navê kurd û Kurdistan di nîv cîhan de wî bakir
Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Gelo naxwe tu Gurgîn î Ferawertîş û Guhderz î
Tu yî çavreş Memê Ala şepal û nazik û berz î
Kesî wek te nikarîbû deveh têxî qula derzî
Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Tu yî Yûsif kurê Şadî tu yî Şêrko di vê gavê
Tu bazê Amed î îro te tarî bir bi vê tavê
Ji bil te hey şehê Barzan di cîhan de me kes navê
Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Tu yî şêx Ehmedê Xanî, Herîrî hem tu yî Kawe
 Tu yî beybûn tu yî nêrgiz di mêrgê de li Şeqlawe
 Bidin şabaş ji bo Yezdan gelî kurdan ewî da we
 Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Tu yî pîrê Rewandûzê gelo yan tu Bedirxan î
 Tu yî şêx Ehmedê Botî tu seydayê Şerefexan î
 Bi heyrana ser û çavan bibim tu Bavê Luqman î
 Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Tu yî Ebdulahê Nehrî ji rêza Neqşebendan î
 Tu yî şahê li Pîranê tu Ebdilqadirê Wanî
 Di ceng û qîr û halanan bi nav û deng û nîşan î
 Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Tu yî şahê Mehabadê tu yî Mehmûdê Berzencî
 Tu Ebdilqadirê Koyî te pir dîtî kul û rencî
 Çi zanî dil keser bêjî hemû tiştê te yî qencî
 Dibêjin kes te nas nakî gelo rast e tu Barzanî

Hêvîya min

Tiştê ku ji Yezdanî dixwazim îro tenha
Barzanî ji bo kurdan seraser sax bimînî

Ber kes li me negirî wê dema ku ez bibêjim
Yezdan bo me kurdan hew kesî wek wî dişînî

Barzan ku dibêjim ne tenê laşê wî ye
Rêça ji bo kurdan ku bi qencî ew dideynî

Kurdê me di tarî ne heta îro dizanim
Wê perdê ji ber şewqê ji vê navê zû hilînî

Kurdê bûye mêvan ku li wî kiriye temaşa
Derd û keserê can û ceger tev direvînî

Ê ku xwe spartî Mistefa pê bikî bawer
Her navê ji bo wî ku tu pirtûkan bixwînî

Kurdê ku bi rastî wî bikî rêber û rêzan
Zanîn û şiyarbûnê ji hawîr dicivînî

Kî nas bikî wîna bi dilê rastî û qencî
Tiştê ku bibêjî jê re yekser dihedînî

Çaxê ku bipeyvî yan bikî qerf û tinazan
Nêrîn û livîna wî hemû şewqê diçînî

Tiştê te bihîstî ku bi cîhan bûye asê
Çaxê ew bibêje te çî divê bigerînî

Kurdê bi dil û çavên xwe kor e bê nerîn e
Tiştên tu dikî pê nexweş e vajî dibînî

Warê lê dirûnî tu gelek bal û bilind e
Kî karî sedên salan xwe bi wê ve bigihînî

Kurdê bibî dijmin ji te re ew ne ji kurd e
Nabe kurd li wî ewle bibî dem biçirînî

Nêrînên te seyda ji me re top û firok in
Paytexta neyaran tu bi wan hildiweşînî

Îro di Kurdistanê bi destê te ye dolab
Dê bişikê çî destê xwe bi ser de bikişînî

Rêzana te da kurdan çî dermanê dilan e
Sed salan li pey te kes nikarî wê derînî

Hîmê ku te danî ji bo kurdan pirî kûr e
Rustem bi xwe rabî hew dikarî wî bixînî

Seyda tu dilo van î li kurdan bike şîret
Zarê te ji Quranê ye çi peyva dirijînî

Seyda ji dev û lêvan şekir herdem dibarî
Wek Zab û Feratê ew çi zanînê dizînî

Çavê me nedî bejna te van tiştan dibêjim
Ger carek bibînî te ew ê dev bidirînî

Pesnê te li gora te nebêjim li mi negire
Ez gelkî ditirsim xwe li min tu veweşînî

Ev bûye hezar salek ku min wek te nedîne
Her ez peyrewê rêça te me ger bibim çênî

Herdem tu bijî hey sermiyanê sedê bîstan
Vê carê bes e pesnê te dagirtiye xênî

Barzanî dest bi şer kir

Me tiştekek dixwest û me can tê firot
Me dî ku Xuda da çî tiştê me got

Hezar sal bihurtin ku kurd ev dixwest
Neyar ew dikuştin dibûn jar û mest

Belê min ji nişka ve dî roj hilat
Perî jê bela bûn li hawîr welat

Mirov e belê bûye roj û stêr
Ji bona neyaran ew e canveşêr

Ji wî re dibêjin serek Mistefa
Kesên zana dan pey bi kom û refa

Wî ber da bi oxir û paş da felek
Wî leşker li hawîr welat kir xelek

Dibakir ereb wî bi gotineke xweş
Digot ez dixwazim welat bê şoreş

Ereban got heta em li cîhan hebin
Divê kurd li bin zor û darê me bin

Di hingê de Barzanî kir kar û bar
Bi cengê li kurdan dirakir hewar

Seraser kişîn ser kinarê çiya
Serê şer di hingê de xweş bû xuya

Bi top û bi tank û bi balafiran
Ereb hatin kurdan bi cenga giran

Belê kurd xwe da pêş wekî serseman
Bi êrîş xwe da ser wekî Rusteman

Wekî vî şerî hîn li Koreya nebû
Felestîn û Berlîn bi vê ranebû

Ji elmanên nazî ji moxolîyan
Xwe pîstir kirin van kurên çolîyan

Dikuştin çî kurdê bidîta bi jîn
Disotin çî dar û giyayên hişîn

Belê kurd netirsîn ji top û tîfing
Ji gur narevî pehlewanê piling

Ne guh dane berf û ne germ û reşî
Ne mal û ne zaro ne kêf û xweşî

Welat bûye kavi neman tê de rez
Ne koçk û ne av û ne mewdan û pez

Heta ku ereb zanî şer bê ked e
Ew ê pêşîya kurd bibînin hede

Çiku dîn her û her şikestî ew in
Heçî kurd li şer wa di rengê kew in

Di piştî ku deh sal bihurtin di şer
Ti hêvî neman bo neyaran li der

Ji Barzanî hêvî kirin şer nekî
Li pey wî dibazin çi derîyê vekî

Bi kêf Mistefa got bi vê pir xweş im
Bi vê aşîya nêv welatî geş im

Ewî gote leşker nema şer bikin
Berê top û tankan nema der bikin

Ji hingî de leşker nema şer kirin
Ji şingîn û gurmîn welat kerr kirin

Du dewlet ji kurd û ereb çêkirin
Zimanê neyaran ji nû jêkirin

Bi şêr Mistefa hem bi xortên ciwan
Bi vîna dilê xwe hemî kurd gihan

Hezar aferîn bo te hey canê kurd
Stûna welat Rustem û xanê kurd

Wekî Mistefa kes nerabû bizan
Hevalê kesê bê nîyaz û xizan

Bi heyran bibim bo te hey çavbelek
Li bendê te westîn hezar kom û lek

Tu yî şêr tu yî mêr û pilingê çiya
Tu yî çêtirê her ji bav û diya

Zevî mêrg û bexçe bi te bûn buhişt
Kul û derdê kurdan di îro te kuşt

Guh û çav û dest can û jîn her tu yî
Stêra welat av û qad her tu yî

Çi bêjim ti pesnê te nabim serî
Di şûna te bimirim herim ser derî

Bijîn qol û leşker çî kurdên cîhan
Tevî Mistefa tev welat her deman

Barzanî bo dijmin dojah e

Şabaş bo Yezdan îro Barzanî bo kurd anî
Bo kurdan leşker çêkir konê şerê nûjen danî

Bo dijmin rabû hember dengê topan çû banî
Mêr û merd û cengawer ew pêşkeşê kurdan î

Barzanî bo Kurdistan esman û heyv û roj e
Bo dijmin derd û jan e zindan hem ar û dojah e

Heyran bim bo Barzanî şûnmayê Mîd û Kawe
Cenga ku wî kir îro bû sed reng û sed hawe

Bejn û bal wek beybûn e şîn bû raser Şeqlawe
Kal û bav bo kurdan şûn şêr û nevîyê şêra ye

Hey Barzan bavê kurdan şêrê ser kohê Bîres
Ger sax bî tu li cîhanê bo kurd û Kurdistan bes

Tu bav î bo bêzaran pişt î bo kurdên zana ye
Kî bê bav û bêkes bî Barzanî bo wana ye

Kurd hemî Mistefa ne

Em sed hezar candar û mêr
Yek yek bi gor canê te bin
Em kurd hemû pesnan didin
Bo te ciwan ta em hebin
Kurd giş bi carek Mistefa
Ref ref li pey rêça te ne

Va qehreman ala bi zor
Hilda li ser rêça welat
Hem wî ji dijmin va stand
Çol û çiya tevlî kelat
Kurd giş bi carek rêz bi rêz
Rûgeş li bin ala te ne

Va Mistefa bona şoreş
Leşker giran kir bêjimar
Gava lehî hat û bezî xwe
Li ber negirt hêzên neyar
Kurdên li Iraq ne tenê
Kurdên cîhan pala te ne

Hilma te dijmin hilfirand
Sehwa te cîhan dagirî
Dengê te dengê şêr bizan
Rengê piling tûjawir î
Barzan bes in bona şoreş
Lê em hemû amade ne

Roja me hat hey kurdino
Bona me hatî Enqere
Tu li pêş neyar çavnêr bibe
Şopê bibe li pey qerqere
Ger tu tilîkê hilbidî
Em tev de mêvanên te ne

Hey Mistefa can jî herî
Navê te dê herdem bijî
Şabaş ji bo şahê mezin
Hundir û derve bû tijî
Tu her nebêj kurd nalivî
Em tev de şervanên te ne

Hey Barzanî Barzanî

Hey Barzanî Barzanî serkanê Kurdistan î
Piştî te bi rext û xencer tu pêşkêş û rêzan î

Mêrek rabû ji kurdan jîna wî şêst û heft in
Mistefa bo wî nav e xweş îro bû xuyanî

Bavê Îdrîs û Luqman hem Ebdulah û Mesûd
Mihemed bavê wî bû jê re dibên Barzanî

Bi êşlig û şerwal e bi simbêl û bi şaşik
Di vî çaxê serqotan rengê kurdan neda

Kurd e kurê kurdan e ji kurmancên Iraq e
Şêxê êla Barzan e navê kurdan deranî

Bav û kalên wî şêx in xwedîyê tekya Barzan e
Ol û cîhan bi hev re ajotin pir mêranî

Beg û şêx û mela ye seydaqî qehreman e
Ala hilda li cîhan bi navê Kurdistanî

Tu yî Gurgîn û Kawa tu yî Guhderz û Rustem
Selahedîn û Kaban hem Şerefxan û Xanî

Rabin herin Gelale berî çaxê mirin bê
Seyda ji xwe r' bibînin Keyxusrewê zemanî

Herin ber asîtanê dest û lingan bibosin
Bikin zarî ji bo kurd ew e dostê xuyanî

Top û tifingan hûn berdî bêtî sirûda kurdan
Bikin govend û dîlan bi kêf û şadîmanî

Bêtî bêtî Barzanî herdem bêtî Barzanî
Tu yî rabûna kurdan tu hîmê Kurdistan î

Mistefa şahê welat

Mistefa şahê welat e em bi wî bûne bilind
Kêf kete cergê mirovan her der û bajar û gund

Serwerek enîbilind e tim ji polat û kevîr
Ker dikî pozê neyaran ew bi çakûç û tevir

Sermiyan hem pehlewan e rêber û cengawer e
Gewher û zêrê biha ye kurd bi wî her bawer e

Şûr û mertalê ji pola heykel û ala ye ew
Her li ser pozê çiya ye bê cih û razan û xew

Badidî simbêl û birhan ew li cem şêrê belek
Dîtina wî pir dixwazin zane û jîr û gelek

Ew bi destê xwey bilatîn radijî ar û bizot
Cerg û mêlakê neyaran wî bi dijwarî disot

Vaye Rustem tê ji Kabil pehlewanan daye pey
Tev bi hesp û şûr û mertal hem bi tembûr û bi ney

Kawa û Zal û Ferîdûn dil bi kêf û rûgeşî
Kuştiyên kurdan li pey wan tev bi dîlan û xweşî

Tev de hatin da bi wî din xîşt û gurzê Rustemî
Tevlî zirx û tanc û text û mendenîkên hestemî

Sed hezar mûxên Zerdeşt Zendevista aniye
Pel bi pel pê daye xwendin hem li ber wî daniye

Yên wekî Kaban û Meymûn Yûsif û Xanî civîn
Tev dixwazin dîtina te bi kul û derd û evîn

Padîşah û xanedanê min birrê van qol bi qol
Tên Gelale dil bi kêf in hin bi hest û hin bi sol

Zane û hem xwendevanên kurd bi kom û hem refan
Tên ji hawîrê welatî va gihan van berqefan

Tevde tên da wî bimaçin qencîya wî lê bikin
Xeml û nîşanan li wî kin şahîya wî çêbikin

Du hezar û nîv bihurtin kî bi vî karî giha
Bil ji Barzanî ezakir kê welat kiriye biha

Rêzê leşker ew dikêşî radikî halan û şer
Ew li ber koh û newalan ger dikê bê baz û per

Her ew e pişta welatî bo me ew hingame ye
Her bijî hey Mistefa ew rohnê û benga me ye

Barzanî şêrê çiya

Barzanî şêrê ser çiya
Rojek li kurdan bû xuya
Şîn kir gul û dar û giya
Bi wî dikin em şadîya
Derdê ewî azadî ye
Serwer ji bo kurdan ew e

Barzanî ye şîranî ye
Barzanî ye serdanî ye
Barzanî ye Barzanî ye
Cengawerê kurdan ew e

Barzanî şeng û dilber e
Pêşkêş û jîr û serwer e
Bona welat ew yawer e
Bo qenc û başan bawer e
Bo dijminan hey raser e
Rizgarîya kurdan ew e

Barzanî ye şîranî ye

Barzanî ye serdanî ye
Barzanî ye Barzanî ye
Cengawerê kurdan ew e

Barzan ji bo min tu bes î
Kî zanî bê tu çî kes î
Dijmin bi te kengî gihand
Gihaye dijmin teresî
Li ser welat bê hewes î
Pêşkêşê kurdan her ew e

Barzanî ye şîranî ye
Barzanî ye serdanî ye
Barzanî ye Barzanî ye
Cengawerê kurdan ew e

Keyxusrewê cenga welat
Pir kir ewî kar û xebat
Kurd bûn xwedî nav û tewat
Sîng daye ber ceng û şewat
Xûn bûye Xabûr û Ferat
Parêzgirê kurdan ew e

Barzanî ye şîranî ye
Barzanî ye serdanî ye
Barzanî ye Barzanî ye
Cengawerê kurdan ew e

Hey kurd

Hey kurd li min hişyar bibin
Gavek li min guhdar bibin
Bi kêf û dilbihar bibin
Hember neyar tev kar bibin
Va sosretek çêbû niha
Hûn ê ji wê bêzar bibin

Piştî ewan cengên giran
Piştî ewan xwînên rewan
Pey kuştina xortên ciwan
Kurd û ereb ku her duyan
Nîv bakurê Iraq kirin
Rengê gur û şêrên ciwan

Piştî tîfing û top û ber
Ku barîyane li her dever
Agir giha kozk û çeper
Bêhtir neyar dîtin keder
Dijmin ku hew karîbû kurd
Bûn bêhiş û bêcan û ser

Yazdê Adarê heşkerî
Gotin bes e ev berberî
Iraq ji cengê bû kerî
Kurd jêkirin per û serî
Pê ageh bûn cîhan hemî
Dengê Iraq çû her derî

Pey gotinên wan î qelew
Gotin bi sond şer êdî hew
Barzanî kurd xistin qelew
Sedam ji nû çêkir derew
Çavê xwe dan bêbextîyê
Bo kuştina seyda di xew

Serkan û serdarên Iraq
Kirin hewar û faqe faq
Hevdu kirin êş û qelaq
Çawa ji dil derxin meraq
Bo kuştina şêr Mistefa
Gelo wê kê têxin şibaq

Şêxek hebû ristik misas
Li Kurdistan pir bûbû nas
Xwe b`seyda re kiribû kiras
Da bidiyê zêran ew ji qas
Seyda bi xwe dilsade bû
Lê ew dihat bona finas

Rabûn go wê kî bê bere

Em pir didin zêrên zer e
Şêx zû xwe rakir di ber e
Go vê ez ê bibime sere
Gotin em ê çendên dijî
Bo vê birêkin bi te re

Şêx go bi min kurd bawer in
Li xwedîyê rihan her nagerin
Em ê bi serbestî herin
Bêjin li dîn em digerin
Seyda di pêşî bikujin
Pey de li kurdan vegerin

Hin leşkerên pîs û ne baş
Xwe kirine şêx bi rih û şaş
Ew serserî navmil qeraş
Wergirtibûn şapê qumaş
Kêfa xwe anîn û firîn
Go çû me kurd hiştin li paş

Hêzên Iraqê cengene
Go hûn herin em pey we ne
Hûn çî divên val ber we ne
Top û firok amade ne
Ku hûn gihan tiştê me got
Di hingê em bi destê xwe ne

Cêbek û naylon kar kirin
Xwe ji qumberan xweş bar kirin
Pîlan bi hîm û par kirin

Welatê kurd bazar kirin
Yazdeh ji Bexda bûne der
Bi kê hemû hiswar kirin

Bombe kirin cêba xweşik
Teksî kirin rengê tifik
Da dîwanê bikine piçik
Her du ajotin pir sivik
Sarox kirin paş teksîyê
Da bingehê bikine kulik

Diz ku livîn ketine rîyan
Leşker giha nêzî çîyan
Da xwîn bikin cergê diyan
Bo kuştina pîr û bîyan
Yezdan ku tiştan çênekî
Kî digihêje ser xwezîyan

Diz bi tevan bûbûn şekir
Sedam rîya wan xweş vekir
Bi gotina Ehmed Bekir
Keskî ji wan pirsek nekir
Heye bi wan kurd ageh bin
Ji bo nebêjin ev me kir

Bêta kirin bin paşilan
Da ji hev re bêjin a dilan
Xwedîyên devan û pişkulan
Kundên beyar û kavilan
Bûn hemberî şêrê çîyan

Tilîyan dixin nîv her qulan

Hivdeyê îlonê ro hilat
Çarşem li wêna rast dihat
Bi bêhn û şaşê wey kulat
Bi midh û kêf û hem xelat
Rojê fikir winda bibe
Gihane Umran ew civat

Gihane Îdrîsê ciwan
Kir bigerî hûr hûr li wan
Wan go em in dostên Xudan
Îdrîs fedî kir ji mûyan
Seyda go ber derbas bibin
Lê guh li wan kin wek kewan

Piştî gihan ser xan û man
Heft çûne hundir çar diman
Rêz bûn li ser wan caciman
Seyda bi kêf û şadiman
Derbasî dîwanê kirin
Bê tirs û bê xap û guman

Piştî giha cem wan diza
Hejand destê wan xiniza
Rûnişt wekî gul nêrgiza
Çixare dan ber çend miza
Dizan li hevdu dinerîn
Bo kuştina şahê siza

Dîtin bi zorê bê ked e
Tiştên dixwazin çi hed e
Pirtûk kirin destên xwe de
Da Mistefa têxin hede
Pirtûk didanê yadîgar
Lê Mistefa guh lê neda

Dido li dû alên serok
Rûniştine ber çog bi çog
Xwe j qumberan xweş kirine kok
Ji wan yek zer bû wek bihok
Zirtek li Barzanî vekir
Digo nema bona te rok

Barzanî wek şêrê belek
Go heyf li te hey bê emek
Gavek bihûrî ne gelek
Gurmîn giha qaçê felek
Bombe bi wan de pijiqî
Bûn parçe û par û kelek

Seyda bi lez nav di xwe da
Rabû û kir pesnê Xweda
Demaçe kir destê xwe da
Hîn fîşeka wê berneda
Bombe bi yê dî de teqîn
Xwînê li dîwaran veda

Qul bû li ser wan qaç weşîn
Çênî ji laşên wan reşîn

Pêşmerge hat û hilkişîn
Bi ser ên sax de herişîn
Kuştin heçî mabû bi can
Bera bi wan de kir xuşîn

Laşê ewan hûr bû pijî
Li qaçan ket por û mijî
Hundir hemû bû wek rijî
Dûyê bomba ew kir tijî
Yek piç li seyda rast nehat
Hê jî ne tirsî ne hejî

Seyda tu her pişta me ye
Mêranîya te li kê heye
Gelo tu Rustem bi xwe ye
Yan tu dilê pêşmerge ye
Pêşmerge jî nêzî te ne
Welat bi wan xweş ewle ye

Bû qîr û halan û hewar
Pêşmergeyan hevdu dixwar
Dizê li hewşê kirine par
Êrîş kirin wek şêrê har
Wan go li hundir kes nema
Qey hate kuştin şehsiwar

Hêzên şoreş tev xurimîn
Kurdên li wir tev qurimîn
Dêmên gulî tev zer gumîn
Agir di dil de lemlimîn

Ta dîn ji hundir hate der
Sax û sivik şahê zemîn

Kurdan ji nû kêfa xwe kir
Rîpa neyaran ked nekir
Barzan Xwedê arî te kir
Laşê te hingî perde kir
Laşê ewan şêxên derew
Nêzîk te de sed parçe kir

Yezdan li kurdan kir xelat
Roja me çû dîsa hilat
Dijmin çiqas kir kêferat
Tîşte bi Barzanî nehat
Çaxê cîhan ev tîst bihîst
Her gerî bê zar û mat

Ger tu nekî bawer here
Li wî cihî xweş bigere
Tê nû bibînî bawer e
Dîsa li kurdan vegere
Tîstê wiha kê dîtiye
Pirsê bike li her dever e

Seyda ji gorê hatiye
Piştî evê kê dîtiye
Li serdema saxîti ye
Xwe bavêjin dest û pî ye
Hê nû Xwedê ew daye me
Îro bikin pir şadî ye

Diz hatin kuştin cerisîn
Şah û gizîr tev binisîn
Ereb ji tirsê çilmisîn
Hêzên Iraq tev binisîn
Bêbext û rûreş derketin
Go em çilo şîn bikine sîn

Em derketin kurd serfiraz
Sozdar û merd û rengê baz
Hey man li ser soza Bezaz
Di dil de hiştin ev nîyaz
Ereb digo ev neb me ye
Ji bo nebin qerf û tinaz

Kurd her deman dil paqij in
Şîrê ne qencan namijin
Her deste dawa nakujin
Raser neyaran her gij in
Seyda di wan dîsa bihûrt
Da xwîn di qehrê nerijin

Ebdirezaq şêxê durû
Dostanîya te bi kû ve çû
Heyfa rih û şaşê hilû
Xwe li ser peran kirine pilû
Perên ku Barzan dane te
Te jê hildan kom û melû

Sed heyf li te Ehmed Bekir

Te yek ji sozên xwe nekir
Durûtî te ji kû peyde kir
Dil agirê ziman şekir
Ma qey ereb tev wek te ne
Zarê neyar te li wan vekir

Karê neyaran her ev e
Dil gawirê şêrîn dev e
Rîpan dîkin roj û şev e
Ji başîyê dîkin rev e
Ku xurt bibin balinde ne
Ku kêr ketin bûn wek deve

Kurd Mistefa pîroz dîkin
Her vê demê nîroz dîkin
Çol û çiya mîroz dîkin
Heyfê ji dijmin doz dîkin
Difra me gelkî bû mezin
Em hew bi dijmin poz dîkin

Sala heftê û yek bizan
Çêbû çîroka van dizan
Xwedîyên riha jar û xizan
Pey beisîyan bûbûn pizan
Xwedîyên tevan poşman gerîn
Diçûne tilîyan bi gezan

Di deh salan seranser

Di deh salan seranser
Çêkir şoreş bi tevger
Ne kuştin yek ciwamêr
Kesê nehatiba şer

Neyar dikirine êrîş
Piştî wan ew dirabû
Çaxê neyar digo bes
Ew ne dijî kesan bû

Bêhna wî pir fireh bû
Ji bo xwîne ne rêjî
Bi aştî û bi şoreş
Didîtin jan û gêjî

Zarok û bûkên kurdan
Kirin hejar û dêran
Ji bo welatê Iraq
Nebî şewat û wêran

Navê şêrê bi rûmet
Azabûnê dixwazî
Di gel neyarê kurdan
Dikî cengê bi nazî

Destê xwe dane hevdu
Di gel xwe birine Îran
Ji bo birçî nemînin
Nebin qirdik li cîhan

Çilo baş e ji bo kurd
Wilo dikî bi zanîn
Tiştê dikî çilo bî
Me pê qîma xwe anî

Divê welatê kurdan
Ne ku tev bêne kuştin
Qiriktehlî gelek dî
Hinavê wî birîştin

Barzanî ceng û şer kir
Li Iraq û li Îran
Guhê xwe nadî dijmin
Bi halan û bi qîran

Barzanî karî nekî şer
Li ser textê xwe razî
Karîbû şah neşînî
Bijî bi kêf û nazî

Rast e tiştê dibêjim
Ji min bibe bi bawer
Tu zanî sêzde salan
Li Mosko ma seraser

Karîbû her bimînî
Bixwî nan û firavîn
Belê dîsa ji wir hat
Ji bo kurdan bikî şîn

Piştî ku hate Bexda
Ji bo kurdan dipirsî
Zanî ereb neyar in
Ji kuştinê netirsî

Karîbû her bipirsî
Rûnî di burcên Bexda
Şoreş rakir li Iraq
Dev ji kurdan neberda

Li Bexdayê didanê
Dînar û zêr û teksî
Di burca Nûrî Seîd
Diraza ew li ber sî

Heger li wir bimana
Bê ku doza xwe rakî
Ebdilkerîm divabû
Wî berberî peran kî

Belê dûrî wilo ye
Kurtêlekî me kurdan
Nadî bi goşt û hêkan
Li Bexda û li Tehran

Gelî kurdên binamûs
Di rêça wî bibazin
Nehêlin Bavê Îdrîs
Ji we bibî bi gazin

Ew Qazîyê Mehabad
Hilda ala kesk û sor
Dewlet çêkir ji kurdan
Ew derxistin ji bin zor

Ev camêrên me gotin
Ji bo kurdan xwe kuştin
Nav û nîşan û rûmet
Li pey şûna xwe hiştin

Lê yek rabû di paşî
Dengê wî pir bela bû
Ji çaxê bîrewer bû
Li ber barê me rabû

Navê wî Mistefa ye
Kurdekî sade kurd e
Mafê kurdan dixwazî
Nabêjî virde wirde

Pêncî salên wî çêbû
Di vê ceng û şewatê
Li hember van neyaran
Dikî doz û xebatê

Wî xweş qîma xwe anî
Bi ceng û qîr û çêran
Nekir kêfa dil û can
Bi xan û man û zêran

Kurdan nedane pey wî
Diçûn li dûv nebaşan
Navê derew li wan bû
Bi çak û pîr û pašan

Neyar peran didin wan
Ji bo nebên em in kurd
Hinek bi wan dixapin
Kesên nezan û zigurd

Kî bû hevalên Barzan
Ketin şikeft û çalan
Ti carî ew ne razan
Li bajar û li malan

Dikin cengê ji bo kurd
Li jor û geh li jêran
Êrîş dikin bi xurtî
Bi xencer û bi kêran

Rohilatê me kurdan
Nakî li me ti pirsê
Dewletên sermiyanî
Mane di sehw û tirsê

Gerek bûye li kurdan
Divê em her bikin şer
Divê ku em bikin qîr
Li cîhanê bikin ger

Gelek ji me nezan in
Lê zaneyên me pir bûn
Çêlî der bûn ji hêlîn
Li pey makê bi fir bûn

Ji pêşî ta bi îro
Serê me pir bilind e
Bi hişyarên me kurdan
Ên xebitîn di bin de

Xebatkarên me kurdan
Bizane bê heval in
Li welatê me kurdan
Wekî bilbil dinalin

Em nikarin ji bo te
Ên pir kevin bibêjin
Ceng û şerê ewana
Ger bibêjim dirêj in

Em ê ji bo te bêjin
Kesên nêzîk û pir geş
Ji zaneyên me kurdan
Dilê te wê bibî xweş

Seîdê pir bi rûmet
Digel yar û hevalan
Li Amed û Çebexçûr
Kirin qêrîn û halan

Elî Riza û Îhsan
Li Dêrsim û Ararat
Ji cenga wan heriftin
Çiya û berqef û lat

Barzan cîyê Şehrezor
Urmîyanî li Îran
Navê wan bû xuyanî
Li nik ciwan û pîran

Kurdê me kûr binêre
Hiş bila bê serê te
Karê te bû çî îro
Çi maye pêşberî te

Tu îro ser zimanî
Dê siwarê rojhilatî
Her du zendên xwe hilde
Kurdo ji bo xebatî

Cîhan hemî aza bû
Tu hîn rengê berê ye
Ciwamêr çûne heyvê
Tu hîn li dûv kerê ye

Neyar ziman dizîne
Ma tu dengê xwe nakî
Şev û rojê li cîhan
Divê bi lez tu bakî

Derdê kesî li cîhan
Wekî yê me ti nîne
Ji êş û derd û janan
Hinavê me birîn e

Hê jî hene li cîhan
Di bin destan de mane
Destên xwe dane hevdu
Ji bo hevdu bira ne

Hemû êlên me kurdan
Ji bo hevdu neyar in
Hê jî bîra xwe nabin
Ku li pey koledar in

Koledarên mirovan
Ji dûr in wan dinasin
Lê neyarên me kurdan
Nêzîk û pir finas in

Îran û tirk û tazî
Tev xwe dikin misilman
Em li hevdu kirin par
Wiha em dil bi kul man

Îslam arî me nakî
Neyarê me ji wan e
Li ser xwîna me kurdan
Ji hevdu re bira ne

Gelo hê jî heye kurd
Bibêjin ew ne baş e
Yan gotinên dibêjin
Di wan de kêr û şaş e

Çi kurdên ku bibêjî
Zimanê wî bibî qet
Li ba me ew ne kurd e
Ji nav kurdan bi derket

Ti kêrî lê ti nîne
Zilamek şehreza ye
Çi navê baş tu lêkî
Ji bo wî her siza ye

Gelî kurdan li pey bin
Destan bidin serê xwe
Kesî îro bizanin
Ew nakî hemberê xwe

Xwedê ew daye kurdan
Ew babetê me nîne
Ger ew hebî ji bo kurd
Çêtir ji Hind û Çîn e

Em li malê dirûnin
Dikin kêfa civatan
Ew hewarê dirakî
Li ser koh û kelatan

Hê em dikin gelacî
Bendê me tim li dar in
Barzanî çû ji ser hiş
Karê me bûye xwarin

Gidî tu jî şiyar be
Carek bibe diloan
Ji bo welatê kurdan
Tu jî bibe bi kovan

Ma qey dilê te nîne
Barzanî bêne bîrê
Vî rebenî bi تنها
Berê xwe daye tîrê

Kulên dilan dirêjin
Nema karin bibêjin
Bijî seyda digel kurd
Li ser wan ez çî gêj im

Her bijî Mistefa

Her bijî Mistefa ew li pişta me ye
Vê dema dil bi kul ew buhişta me ye
Êş di çav ger hebî ew nivişta me ye
Bûye rewşa welat ew suriştta me ye

Mistefa her hebî serwer û qehreman
Rêberê kurd ew e bo welat her deman

Bûne serbest bi te şargeh û germîyan
Bû buhişt ev welat lê neman her ziyan
Çêtir î tu li ba min ji bav û diyan
Kuştiyên kurd hemû bûn bi çav û giyan

Mistefa her hebî serwer û qehreman
Rêberê kurd ew e bo welat her deman

Bo me hey Mistefa her tu yî top û teng
Va li cîhan bela bû ji bona te deng
Ku tu hatî çiya bûn gulên renga reng
Serfiraz her em in bo te gur bûye beng

Mistefa her hebî serwer û qehreman
Rêberê kurd ew e bo welat her deman

Deng li kurdan bike ew li bendê te ne
Kurd hemû vê demê zend û bendên te ne
Bo te em bê çek in kolemendên te ne
Leşkerên lek bi lek peyrewendên te ne

Mistefa her hebî serwer û qehreman
Rêberê kurd ew e bo welat her deman

Hey şahê Barzan

Hey şahê Barzan
Melayê pirzan
Canim bi erzan
Bibî bi gorî
Bo te ciwanî

Gava tu rabû
Li ser çiya bû
Dilê me şa bû
Hingî mi zanî
Tu qehreman î

Salek dido çûn
Rijî bû pir xûn
Wek çemê Ceyhûn
Sor bû ji xwînê
Her çem û kanî

Kurmanc û Sorî
Zazî û Gorî

Mukirî û Lorî
Li ser cîhanê
Bûne xuyanî

Te kurd biha kir
Navê me rakir
Dilê me şa kir
Bi wê ayîna
Tenê tu zanî

Em kurd seraser
Bi te gula zer
Dibin bi bawer
Tu yî di îro
Rustem û Xanî

Şûrê di kalan
Hezarê salan
Di noq û palan
Îro te şil kir
Ji nû deranî

Hafa te nûr e
Rêça te dûr e
Derdê te kûr e
Kengî bicih tê
Rind û hesanî

Welat bi dû ye
Dema me zû ye

Ka hê li kû ye
Gelkî dixwazî
Ceng û beranî

Piştî te şêrî
Kî şer bidêrî
Kî aş bigêrî
Zanin te pêşî
Şopa me danî

Bijî tu canim
Ez bi heyran im
Tiştê dizanim
Tij' bo me kurdan
Newşêrewan î

Hey beranê kurd

Hey beranê kurd bo te hatî dem
Sîng bide neyar bêje vane em
Hin bi top û tank hin bi ser kelem
Pir bikin xebat her bi roj û şem
Nav pîyê neyar tev bikin berem
Da ji vir herin tirk û hem ereb
Ber bi dûr kevin zaroyên ecem

Kar û bar bikin top û ar û teng
Kî divê welat tevde herine ceng
Vaye bo we hat roj û çax û beng
Vaye çûye pêş Mistefa çeleng
Ser hemî cîhan jê bela bûye deng
Her xwedî şîyan pêşewayê kurd
Herine cem ewî zû nekin dereng

Leşkerên giran tev bi şaş û kum
Tev bejndirêj wek çinar û rum
Şer serê çiya tev bi xume xum
Ber didin bera tev bi gume gum

Can didin welat çavê wan bixwim
Dê li ser ewan sed hezar nivîşt
Tev de bikime xîz pesnê wan bidim

Îro Mistefa bûye Xusrewî
Pê re bûne yek Îs û Xoşewî
Leşkerê giran tev li pey rewî
Lew ji bo neyar îro bû hewî
Hey çelengê kurd tu wekî kew î
Sûrî û Iraq Tirkî û Îran
Tevde bibine yek herine cem ewî

Mistefa tu yî xan û manê kurd
Her deman tu yî ser zimanê kurd
Rohnîya welat xwîn û canê kurd
Gorîya te bim hey beranê kurd
Îro her tu yî ser cîhanê kurd
Pîr û padîşa şahmîranê kurd
Sosreta cîhan îro her tu yî

Tevlî can û mewdan

Tevlî can û mewdan heyran bim Barzanî
 Terş û talanê Kurdistanê Barzanî
 Bax û bistan û rez bar û dan Barzanî
 Av û rûbar û çem dar û ber Barzanî
 Şehr û bajar û gund kon û pez Barzanî
 Nav û dengê kurdan pê zanim wî çêkir
 Tiştê ku bo kurdan wî danî kî zanî

Nêv Barzan konê şer bo kurdan wî danî
 Pêşmerge bo ceng û halana wî danî
 Xwendin bo zarê kurd hê nûka wî danî
 Raser koh û latan topa kurd wî danî
 Nûroza Kurdistan serbestî wî danî
 Navê Mîdî Kasanê Cûdî wî rakir
 Sînor û hîmê kurd kê çêkir deranî

Mizgîna azadî bo kurdan wî anî
 Dengê topên kurdan wî hilda ber banî
 Pey sed salî virde bo kurdan şer kanî
 Ala Kurdistanê armanc û nîşanî
 Bo kurdan tu jîn û nêrîn û seyran î
 Tu gelkî şêrîn î ta sax im dê bêjim
 Bo kurd û Kurdistan hebî tu Barzanî

Gula her serwer û şahhan

Gula her serwer û şahhan li Hind û Şam û Îranê
Serekdarê şoreşgêran li her hawîrê cîhanê

Çira pêşmergeyên kurdan stêra kurd li esmanan
Tu yî rizgarkerê kurdan ji derd û hêsir û janan

Şahê Barzan û Kurdistan li bajar û der û gunda
Dizanim tê di rokê de ji cîhanê bibî winda

Niha va ez dibêjim van newar û gotin û şînan
Li ser çûna te Barzanî wekî tûtak û goyînan

Ne xwezîya min bi wê rojê meger mirî bim ez
Çi derdek bê ser û paş e disojî goşt û laş û bez

Niha jîna mi çil sal e heçî jîna te heftê ye
Xwedê tenha dizanî ka mirina kê berî kê ye

Belê zarî didim Yezdan ku bimirim ez di berîya te
Nebînim ku mirin bê te dixim jîna xwe ber ya te

Ez ê çî bikim ji jîna ku şehê Barzan veşarî bî
Meger bo min cîhan tevde bi serbestî diyarî bî

Heye bimirim di berîya te ji ber zû me ev gotin

Ji bo roja tu winda bî me cerg û can hemî sotin

Eger sax bim di wê rojê ez ê dîsa gelek bêjim
Dirûd û pesn û rindê te dil û canê xwe bibirêjim

Di hingî ger mirî bim ez heye go van bixwînin hin
Ji bo hingî di gorê de Xwedê bînî me yek pêjin

Çiqas derdê te dijwar e seraser ez bi nalîn im
Şev û rojê bi giryan im hişê min çûye ez dîn im

Li ber çavê mi cîhan çû nema tê de dikim jîn e
Ez ê bimirim ji derdê te di rengê xanima Zîn e

Ez ê çawa bimînîm sax di piştî ku tu winda bû
Hewar e ez çilo çêkim mehûmatek li min rabû

Eger sax bim hezar salî birêjim ronikên xwînê
Nikarim ez ji dil derxim şewat û pêtî û şînê

Ez ê bêhna bikim qetxê li ser canê xwe yek carî
Gelo ma kes heye îro hilînî xweş evî barî

Cilê nû her divê nederûm ne wergêrim heta sax im
Nexwim yek xwarinê rengê çiku dil agir û dax im

Pepûk û serxweş û gêj im li pey te bê kes û bav im
Di piştî bavikê kurdan di cîhanê xweş navim

Gidî rohnî ji cîhan çû li ber çavê mi bû reş

Hinek şaşa ewî derxim ji bo cîhan bigerî geş

Gidî ka xencera seyda gidî ka text û rextê wî
Werînin ber birîndaran herê bê kes û sêwî

Ji bo jana dilan bimirî heye kurdan bi hiş bînin
Bi şal û şapikên pîroz welatê kurd hemû şîn in

Hemû îro bi nalîn in li ser çûna şehê Barzan
Sema û kêf û serçopî di çavê wan dibin erzan

Lekên pêşmerge û hêzan tifingên xwe bikin serjêr
Çem û dar û çiyayên kurd cihê piling û warê şêr

Firok û top û tankên te li pey te bê xwedî mane
Welatê kurd li cîhan tev hewar û qîr û halan e

Gelî kurdan hemî bigirîn kesî wek wî ne rabûye
Jîn û navê gelê kurdî bi vî şêrî biha bûye

Xwezî em sed hezar îro di şûna wî mirî bûna
Ne ku îro li ser Barzan seraser kurd girî bûna

Ew e yek mîr di cîhanê ji wî mîrtir kesek nîne
Ji lew ku ev welatê kurd seraser agir û şîn e

Mela û xwendevanên kurd seraser mane bê seyda
Wekî seydayê Barzanî gelo kengî dikin peyda

Beg û axa û paşa tev li Kurdistanê dîlîz in

Gul û beybûn û tirh û dar şikestî ne ji hev bîz in

Guhar û gerdenan deynin gelî qîz û jin û bûkan
Nema şewqan bîsînîn li eywan û der û sûkan

Ne wergêrin cilên rengîn girêdin zû reş û şînan
Bila esman bibî ageh bi qîr û ax û nalînan

Hemû ala bikin serjêr li hevdu kom bibin lek lek
Bila leşker bikin serjêr hemî top û tîfing û çek

Bila ev jî bibî şîna me kurdan tim di vê rojê
Di vê rojê nekin kêfa bigêrin wê wekî dojê

Cîhan û kurd hemî zanin tu serdarê me kurdan e
Çilo cîhan bi hêsanî ji te destê xwe berdane

Çiqas bêjim nikarim ez kula cergan bigêrim sar
Divê ku ez hezar salî bikim nalîn û ax û zar

Roj bûye winda gelo?

Roj bûye winda gelo tu kanî?
Te pêt û agir kire vî canî
Van demên pêşî tu bû xuyanî
Di nav min û xwe te perde danî
Tarî te çêkir tîrêj hilanî
Ez mame تنها di nîvê xanî

Ji ber kulên te ez bûme komir
Ez bi heyran im serê xwe rake

Gava xuya bû min çî xweşî dî
Bi kêf û nazî min rûgeşî dî
Min hew divabû ji bil te çî dî
Di şengîya te gelo min kî dî
Min dilbera xwe li ser gelî dî
Piştî tu çûyî min çî reşî dî

Tu hew xuya yî gelo tu çû kû
Rohnîya çavan zû min li ber xe

Her şev û rojan ez bûme rêwî
Ger te nebînim ez mame sêwî
Xwîn tev ziwa bû hew dibim hêwî
Derdek bi yê min her nabî cêwî
Ez im berê te bo min tu mêw î
Ê te bibînî xwezîya dilê wî

Hewar ji bo min felek neyar e
Reş kir li ber min derav û çerx e

Pêjna te nakim lew didim qîran
Tu bûyî derdê ciwan û pîran
Min tu hedar dî ji şah û çîran
Bêhna te tê min ji alê îran
Têne dilê min di rengê tîran
Çaxê te tînim ser hiş û bîran

Ji derd û janan ez tev werivtim
Xwîna dilê min li çolê kerx e

Di piştî rojê heyv û stêr çûn
Qîzik û xanimên ser bizêr çûn
Tifing û şûr û xencer û kêr çûn
Leşker û hêz û lawik û mêr çûn
Xwedî xan û man bavik û têr çûn
Şêrên bi zincîr piling û şêr çûn

Ez tenê mame li vî welatî
Nava min û te çirav û merx e

Ma heta kengî gelo tu hew tê
Tu zanî bê te nema mi xew tê
Xwîna dilê min çî bê celew tê
Dengê dilê min di rengê kew tê
Ez dê wiha bim heta ku ew tê
Di laşê min de êş û cedew tê

Di çavê min de tu pir giran î
Cîhan seraser ji bo te nerx e

Di rengê rojê tu pir xuya bû
Her kes dizanî tu wek çiya bû
Hey wax li min bî çawa tu rabû
Te çî bixwesta kolê te va bû
Di vê deravê dijmin çî şa bû
Te çî bi min kir canim ziwa bû

Dimînim şehmat te vala hiştim
Ew çal û berqef, zinar û erx e

Ma heye dîsa roja me bê der
Vîna dilê me ji nû werê ser
Dilber xuya bî dîsa werim ber
Dîsa bibî geş rûkê min î zer
Bi zarê şêrîn bibêjî min wer
Bibêjim fermo li ber bibim ker

Dojeha cîhan ji nû bibî sar
Erzan bibînim kirîn û terx e

Serî rake

Serî rake delalê min çima tu wek berê nakî
Tu zêr î wek berê sade zer û altûn û hem çak î

Gelo dengê ewan topan çima hew tê guhê dijamin
Çima dîlan hemî berdan keç û xort û zîlam û jin

Ji nişka ve birûsk hat û di nêv koma ewan lê da
Kesek hê jî nizanî ka çî derdek bû dibû peyda

Çilo dengê we camêran ji cîhanê hemî kerr bû
Wekî balafira mîrac dihate xwar û bê per bû

Gidî bêhna me pir teng e heta kengî em ê razin
Hinek digirîn hinek pirsê dîkin hin jî dîkin gazin

Heger îro me zanîba ku rojek tê ji kurdan re
Me yê kêfa xwe anîba nema ev dil dibû jar e

Me yê dîsa xebat bikira ji kurdan re wekî pêşî
Me yê wergirtiba dîsa cil û xemlên zer û rêşî

Bi kêfa xwe me yê xwarin li ser sifra xwe danîba
Jin û mêran ji alî xwe me yê karê xwe zanîba

Heger îro me zanîba ji bo kurdan nema hêvî
Em ê çûna bi çolan de wekî berx û pezên kêvî

Me yê govend girêdaba ji bo lêdan û hem şînê
Me yê gora xwe kiriba yek wekî çaxê Mem û Zînê

Me yê pora xwe hilkiriba me yê çavê xwe derxista
Me yê laşê xwe qul kiriba bi kêr û xencer û bista

Me yê agir bidana ser evî canê gelek şêrîn
Me yê kiriba herî esman ji nava me du sed qêrîn

Çi tiştê ku me karîba me yê kiriba bi vî canî
Wekî keskî ji bo kurdan nekir carek dilovanî

Ne vê zanim ne wê zanim niha îro di xewnê me
Nema zanim ne ez kurd im ne ez law û kurê kê me

Wekî gêjan dixînim hiş gelo çî hat bi ser min de
Dilê min pûnijî gelkî di nava min wekî kund e

Cîhan tevde ji min sar e ez ê çî bikim ji vê jînê
Ditirsim ku gunehkar bim ji qencan jî dikim kînê

Li pey qencan diçim qencan ji bona me nekir karek
Ji ser pişta me hejaran ne hildane ewan barek

Ji ber min rê dibî wînda nema zanim herim kur de
Ji hawîrê me gazî ne dibêjin ka werin vir de

Ez ê halo bimînim ta dema dilber serî rakî
Nema ez guh didim keskî eger cîhan hemî bakî

Eger dilber xuyanî bû ew ê hefsar li min berdî
Eger ez hew bibînim wî ez ê bimirim bi vî derdî

Serwera rojê

Serwera rojê li cîhanê bizan nûroj e ev
Şahî û kêf û sema şeng û xweş û pîroz e ev

Kurd werin kêfê bikin lewra cejn cejna we ye
Difre û tol û hiner kurdo bizan bo Kawe ye

Derkevin çol û çiya qîz û keçên rengê surîşt
Ev welat yekser bi carek bûye naraz û buhişt

Çûk û balind û çivîk yekser dikin qîr û hewar
Lat û ber teht û zinar zanin xuya bûye bihar

Gul di bax û bîşeyan bor û geş in xweş çîşîyan
Mûm li ser pozê çiya rengê stêran îşîyan

Ketine berpala çiya xortên me kurdan lek bi lek
Bûye sergerdan û mat îro ji vê rojê felek

Hiş dibin cerga dibin awaz û deng û saz û def
Rê nema cîhan seraser hate Kurdistan bi ref

Top û tank û balefir leşker di pêşî gumgum e
Ji çem û kanî û zaban radibin sed xumxum e

Kar bibin amade bin şêr Mistefa va bûye der
Sed hezar pêl bibûrin wek çeman tev herine ber

Pir bi wî xweş bûye nûroj em li wî her digerin
Da ji bo em wî bibînin hê ne hatî ev mirin

Her bijî nûroj û ayîn her bi serbestî hebî
Sed hezar salî wiha bî yek demê kêmtir nebî

Çav li rê me

Ez çav li rê me hê tu ne hatî
Ma ez ê çî bikim li vî welatî
Çilo werim jor ji vî Feratî
Ditirsim bimirim li dûrê qatî

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Dilê me xweş bû niha bi derd im
Divê ji nû ve dev ji xwe berdim
Cihê me reş bû bi toz û gerd im
Vê kesera kûr divê bi ser dim

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Hewar e dilber bûye derengî
Dimînî winda tu heta kengî
Heye bibînim wî rûyê rengî
Himbêz bikim ez te bi vî çelengî

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Ez hew dizanim dilber li kû ye
Lewra ji nişka ji ba me çûye
Nav û dilê min agir û dû ye
Fedî ji min çû ma ev çî rû ye

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Dibêjim çûkan tiştên firoker
Gidî ji min vekin mil û per
Heye nivîstek werin bidin ser
Herin bixwînin ji bona dilber

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Herdem dipirsim tu nakî pirsê
Gelo ji Yezdan tu nakî tirsê
Tu min dihêlî di jan û birsê
Bi destê tirk û tazî û firsê

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Carek binêre ka ev çi kar e
Karê me herdem qîr û hewar e
Her kes li ba min bûye neyar e
Çiku dilber ji ba min veşar e

De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can
De wer de wer jîn û dil û can

Ev sala reş

Ev sala reş a kurda ye
Ev sala heftê û pêncê ye
Bakurê Iraq wî vala ye
Ev salek çifta sala ye
Dijmin em kirine nîşanî

Barzanî got rojê reş tên
Tîştê wî got her wê ew bên
Bûne bêdeng ew gundên şên
Bêlan û gund û deştên hên
Hey wax cenga kurdan kanî

Peykê Sedam çû Stembûlê
Da kurdan têxî şaqûlê
Çend rojên reş ew mabû lê
Sedam bo şah çû daqûlê
Dijmin çawa bîr pê anî

Sadat mabû di bin deynan de
Bin deyn û barên rûsan de

Rûsan dît ku deynan nade
Gote Sadat stû rade
Îran lê kiribû erzanî

Şah dan Sadat dolarên pir
Da hew Sedam bikişînî gir
Sedam qut kir qîr û birbir
Mêranîya Sedam bû tir
Sedamê Rûs bû şahanî

Sadat û Şah û Hewarî
Pir xwarin bertîl û parî
Ji destê Sedam wî neyarî
Dest û daw bosî sed carî
Şet û bareş da Îranê

Rûsya derket kêr û rûsar
Benda wî ma pîs û bindar
Ma dest vala dûr û bê par
Bona kurdan bû fihêtkar
Hew karî ser hildî banî

Heyfa Nemsî û Beljîka
Ingilîs û Emerîka
Ev pîlan çêbû dizîka
Ne kirin deng wek pisîka
Sedam dabû wan şîranî

Şeş serdarên dîmoqratî
Bo qêrîn û meh û matî

Hew dan kurdan dilşewatî
Em dê çi bikin îro qatî
Piştî qîrên (Kamîranî)

Bext û bawer ket bin solê
Cîhan bûye rengê holê
Goka kurdan maye li çolê
Em winda bûn bo petrolê
Kurdan berdan gund û xanî

Meyzê li karê van faşistan
Bêbavên rûs û Hindistan
Rabûn kurdan bi her du destan
Erebistan dan bi Kurdistan
Yezdan herdem tu rêvan î

Du dewlet bo hev dijmin bûn
Wek perîyan û hasin bûn
Çawa her du ser û bin bûn
Bûne dost û ziman kin bûn
Şahinşahî sînor danî

Her du dijmin li hev hatin
Rojên kurdan xweş hilatin
Kurd û cîhan tev jê mat in
Can û ceger kêferat in
Ev roja reş kê pê zanî

Em kurd in xwedîyên namûs in
Ne li pey şah û ne li pey rûs in

Lûlên topên xwe diramûsin
Der warê pîs em nalûsin
Em çûn Îran bo mêvanî

Ger Sedam çû em pismam in
Kurd û ereb tev îslam in
Em dilpak in rengê caw in
Gelka got ber kurd bê ba min
Bê çavtengî bê dilmanî

Ev Tikrîtî pir bêbav in
Bona Iraq bend û dav in
Kurd û ereb çav û gav in
Bê kar û ked em ser navin
Hey wê rokê bê dostanî

Jîna seyda Kurdistan e
Ger ew sax bî em tev mane
Wê kurd rabin bê kovan e
Çinku seyda va li Îran e
Hîmê Kurdistanê danî

Şikestina Şoreşê

Çi roja reş di cîhanê xuya bû
Ji derdê wê hinavê min ziwa bû

Li min cîhan seranser bûye tarî
Heye hestî ji min tev bibine arî

Gidî bavo hewar e ev çi sal e
Ciwanê me di wê de bûne kal e

Di sala neh sed û pêncan û heftê
Ji nişka em ketin nîv kefteleftê

Di adara evê salê çi xuya bû
Li sîngê ket di nîv cergan de der bû

Di bîst û sê ji vê heyva ne pîroz
Me dî rabû li kurdên me çi bahoz

Di êvara şemî roja me gotî
Me dî radyo dil û canê me sotî

Eger rast e Xwedê çêkî derew bî
Heye çavê ewê gotî li xew bî

Heye mêrek brîtanî wekî şêr
Dibêjin jê re (Navaro) ciwamêr

Ewî çend gotinên dijwar diberdan
Heçî ku jê bihîstin bûne gerdan

Ewê peyva xwe da (Rueter) bi xurtî
Ez ê bêjim ji bona we bi kurtî

Digo ez heyvekê mame li Çoman
Ji kurdan ez bi vê bûme bi goman

Li cem wan her nema xwarin li yek der
Li ber Iraq nema karin bikin şer

Çiku hew kes didî wana çî posat
Şoreş êdî nema tev bûye berbat

Heçî seydayê Barzanî dibêjî
Ji bo kurdan nemaye pir dirêjî

Heçî kurd in bi al Îran dibazin
Li Iraqê divê êdî nerazin

Heye ku ez ji Iraq bibime rêvan
Li emrîkan bi تنها bibime mêvan

Reşîd Sindî digel pêşmergeyên rût
Herin Îran li wê rûnin tenê şût

Divê ku zû Emêrka bê di cih de
Ji bo çend gotinan bêje di guh de

Ji bo Iraq hemû kurdan ne sojî
Wekî wî kûçikê laşan bikojî

Kesek hew guh didî kurdên li cîhan
Nema kes wan dixî qonax û sîhan

Ji Barzanî niha em tevde dûr in
Şev û rojê di dil de em dizûrin

Ne dengê kurd ji êzgeh tê ji nû de
Gelo ma em herin êdî bi kû de

Heya (Navaro) bo çî ev te gotin
Gelo yê wek te jî têne firotin

Nema zanim tu dost î yan neyar î
Te cîhan tev li ber me kiriye tarî

Eger ku tu ji bo qencî dibakî
Bi vîna te Xwedê herdem te şa kî

Eger ku te ji bêbavî wilo kir
Te endîşê me kurdan deh dilo kir

Xwedê agir bixî mala te zûka
Bisojî can û zarok û biçûka

Tu zanî ku dilê me tev birîn in
Neyarên me li me herdem bi kîn in

Ji bo çî tê evan peyvan bela kî
Te bextê xwe hemî da bo perakî

Li ber çavan meger ku tu mirov î
Belê îro tu bêbext î tu hov î

Çiku çogê me kurdan tev şikestin
Bi axîn û bi nalînan çî mest in

Gerek van gotinan tu her nebêjî
Tu canê kurd û Kurdistan dipêjî

Bi vê agir te berda xan û manan
Te şîşa sor kire cergê ciwanan

Gidî ev gotinên dijwar ne baş in
Tu zanî ku wekî kêr û tiraş in

Li ber çavê min cîhan tevde sar e
Bi kû de em herin tevde neyar e

Me çî digot û Xwedê îro çî da me
Kula kurdan pirî kûr û ne kam e

Gelo rast e çilo wê kurd cuda bî
Çilo wê ev ji tevdîra Xuda bî

Çilo tiştên wilo çêbî hewar e
Felek bo kurd tenê herdem neyar e

Gelo bextê me kurdan bo çi reş bû
Dilê kurdan seranser her ne xweş bû

Heger rast e xuya ye kurd nemane
Li ber çem çû hemî pez tev şivan e

Çilo Barzanî pêncî sal di cengê
Kire derbas nebû dilxweş bi bengê

Çilo tev çû bi avê de welatek
Nekir ked bo ewî ceng û şewatek

Gidî cîhan çilo çêbû hewar e
Gelo her kes ji bo kurdan neyar e

Kesî wek me nekir cenga bi zorê
Çilo vala em ê tev herine gorê

Jin û mêrê me kurdan tevde bigirîn
Gelî xort û gelî qîzan bibin dîn

Ji vir pê de ti porîka nehûnin
Kula bêjin di ber hevdu de rûnin

Ne wergêrin cil û xîşr û guharan
Bila tevde bimînin bo neyaran

Em ê çawa ji bîra xwe bi derxin
Em ê çawa hevalên xwe bi berxin

Gelo rojek heye ku ev derew bî
Rûyê kurdan wekî pêşî bedew bî

Heye mizgîn ji bo kurdan ji nû bî
Bila hingî rûyê min tev bi gû bî

Bila nanê me kevin û hişk û ceh bî
Bila mala me bê sabûn û şeh bî

Bila ez her li ber çol û çîyan bim
Bila dûrî xuh û bav û diyan bim

Bila tişteke ji vîna min neçî ser
Bila bêhnna mi yek gavê neyê der

Gidî seyda çilo tê kurd bihêlî
Çilo wê bûk bimînî piştî xêlî

Li Kerkûkê li Hewlêr û Şehrezor
Di piştî te ew ê bimirin gulîsor

Hekar û Amed û Mêrdîn û Bedlîs
Bi hejarî li pey te wê herin lîs

Mehabad û Xwê hem şehrê Sapûr
Li pey te wê bibin talan û xapûr

Gul û baxê me kurdan wê bibin hişk
Hemî der wê bibin wêran cihê mişk

Li pey te wê gelek çavên xwe derxin
Felek jarê cîhan zîzok û çerx in

Wê zarokên me kurdan bibine sêwî
Jin û mêr wê li cîhan bibine rêwî

Gelek wê mal û zarokan bisojin
Gelek wê hestîyên laşan bikojin

Gelek wê xwe bi destê xwe cuda kin
Di gorê de xwe bindestê Xuda kin

Wê dijmin bê bi serbestî me rakî
Me bavêjî binê çol û çiyakî

Wekî berxan ewê kurdan kerî kin
Bibin çolan bi ser hev de kerî kin

Wekî tirkan çilo ermen hilanîn
Nema êdî dihêlin kurd bibin şîn

Nema êdî xewa min tê gidîno
De nalîna bibe cergo birîno

Di hingê kurd bi kurdî hew dipeyivin
Dibin winda wekî ku tev li heyv in

Ji nû wê kurd bibin winda ji cîhan
Ji Tirkî, Sûrî û Iraq û Îran

Hinek gava li pirtûkan binêrin
Wê navê kurd ji ber çavan veşêrin

Rûyê rabûrê hingê tev dibê reş
Wê pir bigirîn li ser kurdan dilên geş

Wê hin bêjin gelo ev gel çilo çû?
Wilo pir bûn xuyanî bûn ketin kû?

Ji nû wê zanibin cîhan dirêj e
Heçê baş çûn dimînin ên qirêj e

Gelo hingê heye ku kurd bibin şîn
Ji nû çêkin welatek wek Felestîn

Ji gumana me dûr e ez nizanim
Ji ber derdan pepûk û pir xizan im

Felek ma qey heye ku tu wiha kî
Neyarê kurd bi Kurdistanê şa kî

Hinek bêjin di pêşî kurd li vir bû
Hin û hin çû di cîhanê de qir bû

Gidî Yezdan bi vî tiştî nebake
Bike ferman li dijmin tevde rake

Gidî Yezdan serê Barzanî rake
Ewî ji nû ve bi azadî tu şa ke

Kesî wek wî li cîhanê nerabû
Li kê warî wekî wîna xuya bû

Felek jarê felek jarê hejarê
Çi sosret bû li kurdan hate xwarê

Herê seyda neçe derve siwaro
Keserkûr û birîndar û neçaro

Nema hêvî ji bona min ti carî
Li pey te kurd bibînin hoşyarî

Ez ê bimirim ez ê bimirim ji derda
Ser û laşê mi tevde hevdu berda

Heya Barzan dema tu rabî ser xwe
Divê tu vî welatî deynî ber xwe

Digel xwe tu bibî derve seranser
Çiya û deşt û Kurdistan ket û ber

Tu zanî ku heçî kurd wê bibin lek
Xwe bavêjin çem û derya devê şek

Çemê kurdan hemî wê çik ziwa bin
Ji warê xwe çiya wê tevde rabin

Belê ev tişt wiha nabî çawa bî?
Niha wê zû ji bona kurd xuya bî

Bihîstina çûna Barzanî

Hey felek hate guhê min
Derdekî gelkî giran
Jê dibin pîr por spî bûn
Her kesên xort û ciwan
Mistefa Barzanî îro
Can siparte ber Xudan
Kurd seranser tev dinalin
Bûne sêwî dilxizan

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Îro Kurdistan bi carek
Bûye halan û girîn
Her cihê ku lê dirûnişt
Tev ji bo wî bûne şîn
Her kesê pêşmerge îro
Sernixûm in dilbirîn

Ev dema ku tê de çûye
Ew dem û roj bûye şîn

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Ma gelo rast e tu çûye
Hey hewar e wey li min
Em bi heyrana serê te
Em li pey te bimirin
Em mirî têne jimartin
Her wekî em digirin
Wey gidî bavê me çûye
Ew li dûr em li vir in

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Hey felek ma kê dizanî
Tê me kurd sêwî bikî
Kê digot Barzanîyê me
Tê niha rêwî bikî
Min nezanî tê kulên me
Du pel û cêwî bikî
Min digo tê kurd bibînî
Tê çilo bê wî bikî

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Tişt li ber çavê me nayê
Ev cîhan tev bûye sar
Kurdên Kurdistan bi carek
Mane bindest û hejar
Em nema zanin çi bêjin
Em li kê rakin hewar
Tev bilîlînin bi hev re
Vaye seyda bû siwar

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Va firokek tê ji wê de
Cendekê seyda li ser
Sed hezar kurdên belengaz
Vaye rawestîn li ber
Tevde wergirtin li ser xwe
Gewr û kesk hem sor û zer
Tev di nav berfê çikî ne
Bi kul û jan û keser

Hey hewar sê sed hewar e

Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Ew cih û der bûne pîroz
Her wekî baxê buhişt
Têne ser gor û cihê wî
Sed hezar komên surîşt
Qîr û nalîn û hewar e
Laş û dil tevde birîşt
Kurd ji her warî civîne
Ser çiya tev bûne mîşt

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Min digo seyda ji nû ve
Dê bi saxî vegerê
Hê welatê kurd ji nû ve
Xweş bibî rengê berê
Min digo wê ew veşêrî
Min li wê ax û derê
Lê pîyana va dinoşim
Ji evîn û kederê

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala

Rêber û xanê me çû

Kê dizanî tê bi saxî
Ji welatê xwe herî
Bi mirîti ji wê dûrê
Li me kurdan vegerî
Te veşêrin di çiya de
Hem di nava wî şerî
Te ji pêşî ta bi îro
Dev ji kurdan negerî

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Hey gelî pêşmergeyên kurd
Ez ketim bextê we de
Cendekê paqij û temîz
Zû nekin jêrî hede
Va ez ê bêm hê ku sax im
Ev cîhanek bê ked e
Da libek axa li ber wî
Ez bikim çavê xwe de

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Da bixwînin em li ser wî
Bi sirûd û xulxulan
Da bipêçim cendekê wî
Bi hevirmêş û cilan
Da biçînim ez li hawîr
Nêgiz û dar û gulan
Maç bikim her du pîyên wî
Enî û dest û milan

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Mistefa kêfa xwe bîne
Leşkerên te yek beş e
Hatine ku te bibînin
Dîtina paşî xweş e
Xatirê paşî bixwazin
Ji dev û lêvên geş e
Sed hezar oxir ji bo te
Piştî te cîhan reş e

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Aferîn sed car ji bo te
Kurd ji te gelkî xweş in

Her dema navê te bêjin
Serbilind û rûgeş in
Dijmin û yê ne li pey te
Em ji wan hey dilreş in
Em li pey Mesûd û kurd in
Em ji bo te yek beş in

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Her ji bîra min tu naçî
Ne bi roj û ne bi şev
Tu di nîv cergê me sax î
Qencî bêjim ez bi dev
Ser dilê min bûye nîgar
Bejn û bala tey li hev
Kêlîya bêhna mi teng e
Ber bi te tîm ez bi rev

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Ma ez ê çawa nezûrim
Mistefa pişta me bû
Kurd kesî wek wî nedîbû
Ew yekî tenha xwe bû

Ger çi ew dûrî welat bû
Hêvîya kurdan hebû
Ew bi çav hew hate dîtîn
Lê bi dil bê perde bû

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

Ma çi tiştê baş xuya bû
Te ji bo kurdan nekîr
Ma te heftê sal bi cengê
Tev ji bo kurdan nebîr
Her kesî tu baş didîtî
Mêr û jin hem hûr û gir
Her tu sax î di dilan de
Dijminê navê te mir

Hey hewar sê sed hewar e
Serwer û canê me çû
Qad û esman bûne vala
Rêber û xanê me çû

(1979)

Evê salê çî adar û çî nîsanek

Evê salê çî adar û çî nîsanek ji mer anî
Piringek agirê dojê li ser nîvê dilan danî

Xudan îro nema zanim çîlo çêkim nema xew tê
Çîma dengê birayê kurd wekî heyvên berê hew tê

Gelo dengê we yî şêrîn ji bona çî nema tê guh
Ji derdê we ji bîrê çû bira û bav û dê û xuh

Cîhan tevde dibên kurd çû çîma Barzan tu dey nakî
Te kir dijmin di van rojan dil û cergan bi kurd şa kî

Were meyzê li cîhanê heçî kurd in ji hiş çûne
Hinavê me li ser sêlê biriştin tevde bû xûn e

Dilê kurdan ji cih rabû seraser em ketin tirsê
Nema xwarin nema razan ji bo kurdan ji bil pirsê

Ji çaxê ku tu dey nakî ji hawîrdor derew pir bûn
Xwelî ket ser serê kurdan li her malê xwe bê sir bûn

Heçî dijmin di van rojan bi serbestî dikin êrîş
Zimanê wan dirêj bûye hevalê kurd dikin deh tîş

Dibêjin em xweşik zanin neyar çûye Hecî Omran
Li ber me bûye wek xewnê me avêtin hiş û guman

Hinek tên û dibêjin leşker li cem nema tev çûn
Gihan Bexda gihan Mûsil wekî pêşî tevî hev bûn

Hinek tên û dibêjin (Îs) hina ew kuşt bi bêbextî
Hinek dî tên dibêjin (Îs) ne babet bû ji bo textî

Çi heyfa Îs kurê şêran li ser wî bêne gotin ev
Heçî karê me sond in ku ev gotin ne rast in tev

Neyar îro bi serbestî dibakî her dibê xurt im
Belê her tu xuya nakî tu nabêjî ejî sirt im

Dilê kurdan bi deh kopal dikî tep rep çilo razin
Heger ku em nezan in jî ji me tu her nekî gazin

Gidî carek ji mer bêjin li Kurdistan çî çêbûye
Em û te wek ser û laş in ji laşê me çî jê bûye

Çima cejna me kurdan hat te pîrozek neda leşker
Ji wê heta îro nema bêhna min xweş nema tê der

Ji bona çî te got em hew digel Iraq dikin cengê
Em ê çawa bişon cerg û hinavê xwe ji vê zengê

Çima radyo dibêjin tu bûyî mêvan li Îranê
Çi agir hate Kurdistan di rojek çûye wêranê

Ji kurdê xwe li Iraqê gelo ma qey tu dilsar î
Gelo hin hatine kuştin li ser wana tu dilhar î

Gelo yan tê bi malê xweş ji leşker wan kesê bêkêr
Ji bo ku tu werînî şer kesên hêja di rengê şer

Gelo yan tu bûyî ageh Îran û tirk neyar in tev
Digel Iraq di vê cengê li kurdên me werînin hev

Ereb tevde li me bûn yek gelo bo te heye guman
Li hember wan divê çêkî tu erx û senger û koman

Gelo yan tu dikî xeydê ji wan dostên ku dey nakin
Heta ku ew bi mêranî ji bo kurdan serî rakin

Gelo yan dewletên cîhan li kurdan bûne yek rêzan
Ji ber wêna te da alî kesên zaro jin û xêzan

Gelo yan tu çûyî derve ji bo kurdan çekan bînî
Şerê ku bê gelek zor e çiya û der dibin çînî

Gelo yan dijminên kurdan li te dezgeh hemî girtin
Ji ber wê ku ji van rojan ji kêfa re hemî xurt in

Gelo bû dijminê kurdan şehinşahê li Tehranê
Da Xozistan û Kurdistan bibin parçek ji Îranê

Çilo kurdan dikî winda ji bo Iraq nekî dozê
Çilo yê wek şehinşahan dibin bêbext li ser sozê

Çilo kurdên dibin ewle li bextê te bi dilpakî
Bidî destê neyarên wan çilo tê wî serî rakî

Heger ku tu ji şahan bî tu vî tiştê genî berde
Tu raza dil xuyanî ke tu hilde posî û perde

Mixabin ku tu bifiroşî şehê Barzan ji bo Sedam
Çi namûs e tu bimirînî ji bo dijmin çira kuram

Bi vî tiştî nebûm bawer heta îro nema zanim
Tu dost î yan neyar î tu ji qehra ez perîşan im

Niha em kurd hemû dîn in hero dil tê bi hawakî
Berî ku em bibin komir divê ku tu bi lez bakî

Felek îro nema zanim şehê Barzan gelo kanî
Gelo îro tu sax î yan Xwedê canê te bir banî

Xwedê her vê nekî îro ji mer bêje tu çî reng î
Çi birçîbûn û rencî bî xweşî bî yan reş û tengî

Di hingî yan em ê bimirin ji van derdan bibin rizgar
Heye ku em bibin dilxweş bi mizgînî herin ser kar

Heye em herine alîkî heye em bîn hewara te
Digel te em xwe bavêjin di nîv ar û bihara te

Hinek tên û dibêjin ku nema tişteke li cih rûnin
Hinek dî tên dibêjin kurd gelek xurt e çi geşgûn in

Nema deng tê ji Kamîran me dernaxî ji vê tirsê
Gelo yê rast kî ye îro ji dil em jê bikin pirsê

Gelo hîsgeh ji Îran bû birin ba xwe di van roja
We em tevde ji xwe r' kuştin me laşê xwe hemî koja

Heye ku hûn ji xwe r' zanin belê em tev ji hev dûr in
Çi bûye hûn xweşik bêjin ji bo çi hûn wiha kûr in

We nava me kire agir çima qasid xuya nakî
Bila yek bê ji alî we dilê kurdan tevan şa kî

Di cîhanê kesî wek we nekir karê bi vî rengî
Gelo ma em bibin pola em ê ageh bibin kengî

Me guman kir ku ev sal e ji kurdan re dibî mizgîn
Me dî Nîroz ji kurdan re di vê salê hemî bû şîn

Gelo ma qey heye mizgîn werê şûna evê şînê
Ji bo çav û dilê kurdan nema berdî evê xwînê

Heya seyda eve paşî heta ku tu hebî zende
Dibim bawer tu nahêlî ku Kurdistan bibî gende

Ji bil te ez kesî navim dil ji bona min tu yî rêzan
Bi navê xwe tu Barzanî tu şêrînê ber dil û can

Cenga kurdan li Iraqê

Cengek li Iraqê heye dijmin gelek lê digerin
Rûs û emêrkan û cîhan tev bi dizî lê dinerin

Zaxo heta cem Xaneqîn tev bûye halan û hewar
Tev mane bê lîs û guher balinde û berx û dewar

Ev ceng ji cengan meztir e cenga dilê Asya ye ew
Hê ceng wekî wê çênebûn kî bêjî her nabî derew

Cîhan hemî guhdar e ev tişteki pir mezin e
Kûr û dirêj û sosret e pir şax û pax û bê bin e

Bacer li Kurdistan dixin ancê bilind anîne xwar
Mêgan li asmanan xir in sotin giya talan û jar

Soxoyî bomban dadixin çol û çiya tev bûne toz
Napaliman tev kirine hişk bax û buhişt û mêrg û koz

Van top û tank û zirxîyan sed sed li pey qûna hev in
Êrîş dikin pêşmergeyan ew pehlewani her narevin

Kerkûk û Hewlêr dojeh in hawîr ewan her gumgum e
Nêzî Suleymanî şer e top û firokan xumxum e

Ew leşkerên pirî giran ev top û tank û balefir
Karê ewan tevde çî ye bo çî dîkin ew xirecir

Dijmin seranser bû çeper tîrsa ewan ku bêne xwar
Zanin ku çaxê dakevin hew guh didin hêzê neyar

Şêrê çiya nû radibin hê nû dixwînin qeqqebê
Dijmin heger ew daketin ax û xwelî li warê te bê

Pêşmerge hê nû hingirîn balafiran nû dadixin
Sed sed li qûntarên çiya laşên neyaran radixin

Dilê min

Dilê min geh dibe rohnî
Dibe kêf û xweşî tevde
Ji nişka ez dibînim ku
Dibe tarî bi ser hev de

Çiku carek dibêjim ku
Şoreş sax e li ser bengê
Belê seyda xwe winda kir
Ji bo dijmin nekî cengê

Heye siza ku hin dizîka
Wî û Sedamî bikin mafpar
Ji bo dijmin ji dûrî ve
Di nava wan nebî bêtar

Belê rastî nizanim ka
Li Îran e nema zanim
Şev û rojan di vî tiştî
Seranser ez bi guman im

Heger ku ew li Iraq e
Çima dengê xwe hilnadî
Heger Îran bûye dijmin
Çima wê xwe li wê radî

Heger ku ew şikestî bî
Bila bêjî fedî nîne
Ji bo ku kurd bikin dozê
Dizîka ew bibî şîn e

Heger şoreş hinek maye
Çima kurdan dikî dilsar
Şev û rojê ji gumanan
Hişê wan çû dimînin har

Heger tişteke di nav kurdan
Û Îran de heye bêje
Eva sê heyv diçin hê jî
Serê kurdan hemî gêj e

Nema zanim tu dîl î yan
Tu bindest î li Îranê
Ez ê çawa ji dil derxim
Hewar û keser û janê

Gelo yan tu li bendî
Tişteke maye li wê axê
Heta Iraq li hevdû xin
Tu dîsa bê di wê çaxê

Hinek tîn û dibêjin ew
Li Îranê çî serbest e
Hinek dî tîn dibêjin şah
Neyar e ew gelek mest e

Gidî ma qey çî çêbûye
Ti bersivkê xweş nadî
Bizane ku ji adarê
Dilê min hê nedî şadî

Zimanê me heger şaş bû
Heya seyda neke gazin
Tu dey nakî heçî kurd in
Nema karin xweşik razin

Gelo hêvî heye dîsa
Bi hafa xwe tu rûnî text
Felek êdî ji kurdan re
Wekî îro nebî bêbext

Gelo dijmin ji kurdan re
Di vê carê çî dewlet bû
Wilo kir wî nema karî
Gelo yan ev jî rûmet bû

Ji mer bêje heçî em kurd
Neyarê xwe ji bîr nakî
Da em navê ewî hildin
Bi pîşîtî xweşik bakî

Heger pîlan li Iraq e
Ji mer bêje dilan xweş ke
Dilê dijmin hinek xweş bû
Dil û cergan li wan reş ke

Nekî Yezdan ku Kurdistan
Di paşî ger bibî wêran
Nema hêvî ji bona me
Em ê tevde bibin dêran

Heger min dî ji vir pêde
Hinan mizgîn ji mi'r anî
Ku bêjin çêbû Kurdistan
Kula dijwar ji min danî

Tenê Yezdan dizanî ku
Ez ê çî bikim di wê rojê
Ez ê çawa bidim mafê
Ewê rojê şekir kojê

Heta îro nezan bûm

Heta îro nezan bûm ji nû ez bûme zana
Piştî ez bûme winda di nîvê derd û jana

Ji nû îro mi nas kir heçî heyv û stêr in
Li wan şewqa xuya ye tav û rojê digêrin

Her şev me ew didîtin şewqek ji wan dibarî
Bi min şewqa ewan bû bi roj nabî diyarî

Belê îro dizanim şewqa ewan ti nîne
Ji ber ku roj li jor e ew tevde li binî ne

Kesê ku nakî bawer xweşik jê re dibêjim
Di van rojên niha de lal û hejar û gêj im

Rojên me wek şeva ne nema tişteke xuya ye
Roja me bûye winda di ber masî de maye

Stêran hew dibînin ne yê kêr û ne yê geş
Ne ew heyva li çardeh cîhan hemû dibî reş

Nema îro dibînim her heşt stêrên zîzok
Ew govenda li esman li ber nebûye çîrok

Ji bo tavik ne maye dar û giya dibin zer
Ma qey heye bibînim roja me nû bibî der

Me pêşî pê nizanî em bi rojê bi jîn in
Ew rohnîyê didî me ber xwe bi wê dibînin

Bax û devî dibûn şîn ji rohnîya ewê bû
Nêrgiz û gul diçîsîn rengê ewan ji wê bû

Teba û mar û mûrik firok û her cenawer
Tevan wekî mirovan bi rojê kirine bawer

Hemû îro dibêjin evîndarê me roj e
Dema rojê nebînin cîhan di rengê doj e

Hemî diçin bi kû de dibînin tevde sar e
Nema germî dibînin dîkin qîr û hewar e

Evê carê çî bûye hemû der bûne wêran
Nema deng tê ji qadê ne esman û stêran

Çaxê roja me çûye du sê ro nûve çêbûn
Bû hewar û meh û mat ser û destê me jê bûn

Windabûna te rojê ne vê carê tenê ye
Evê carê çî zor e ne wek carê berê ye

Ji roava de wê bê gelo cîhan kuta bû
Ya ewê her wiha bî dema rojê cuda bû

Cihê rojê bilind e ez nikarim herim cem
Ji bo jê re bibêjim çi hatiye serê dem

Zimanê wê nizanim ez ne stêr û heyv im
Kula dilê xwe derxim di gel wê ez bipeyivim

Nema zanim çi bêjim ez ê wiha bimînîm
Ez ê bimirim di tarê yan ez ê wî bibînim

Heger mi dîsa ew dî ez ê dengê xwe hildim
Hîswerdên xweş bibêjim birh û çavên xwe kil dim

Bikim dîlan û şadî wekî deravê pêşî
Li ser min û hevalan nemînî derd û êşî

Heger bimirim nebînim hene yê wek me bêjin
Li ser derdê mi hingî çend ronikan birêjin

Hey roj bes e bijî tu jîna te her dixwazim
Ez ne ji bo xwe kêmî ji bo te ez digazim

Demnasîya mirina Barzanî

Sala neh û heftê piştî neh sed û hezarî
Roja di wê heyvê de ji adara rêbiwarî

Barzanî cuda bû di wî danê serê îne
Her sal di vê rojê divê em kurd herin şîne

Berîya bibihîzim min dizanî ev çî zor e
Sosret me jê dîtin me dî rojek wekî doj e

Cîhan bûye tarî bi telaz û mij û dûkêl
Çiqçîqa ji dilan tê wekî goştê tu bikî sêl

Bahoz li çiyê ket devî û çilo û dar hemû hil bûn
Mêr û pehlewana rû çemandin serî zil bûn

Balind û firind û her çivîk tevde dinalîn
Her kes ku dihat û ser di ber de tev dikalîn

Lêvên keçan zîz in tev ziwa bûn çilmisî ne
Dêmen her ciwanan bûye zergûn binisî ne

Beybûn û gulale pelên rengî diweşandin
Ronik ji pelan tîn wekî baran direşandin

Çavên belek û reş hêşirên sor dibirin xwar
Dar û devî zer bûn hemî hişk in rez û guldar

Berfa ser zinaran ji kela dil tê helandin
Ava çem û derya ji evînê tê kelandin

Min dîba giha min mi zû destê xwe dida ser
Min go qey çî bûye du guhên xwe min dida ber

Bayê ji rojava ez dibînim bê çî zîz e
Pirsa ku me jê kir neda bersiv ji me bîz e

Min go bayê pîroz ji bo Yezdan zû bibêje
Tiştê tu pê hatî çî ye bes min bibirêje

Ronik va dibarin wekî tavên di biharî
Her çî tê ji wêde ser di ber de bi hejarî

Her yek ji me kurdan bûye guhgîr bi hawakî
Yek tê wekî dîna dibê yabo û dibakî

Yek tê dil şikestî wekî agir jê dibarî
Yek tê ber bi mala bi lez û bez bi hewarî

Yek tê hew dikarî hinavê xwe dizûrî
Yek tê bi dû gavên xwe yî hûrik dibihûrî

Hey ba ez di bextê te de bêje ka çi bûye?
Ev tiştê ku her kes jê dizûrî qey li kû ye?

Ba got û bi lez çû mi jê zanî kire guvguv
Barzanî cuda bû ez çi bêjim ev e bersiv

Laşek ji Waşinton vaye wê bê bibî derbas
Laşek nazik û pak hemî cîhan wî dikî nas

Wê bîn bi firokê li welatê me veşêrin
Gora ewî paqij li Kurdistan vexepêrin

Pêşmerge seranser tifingên xwe kirin serjêr
Pêş wî dirawestin bo firokê hemû çavnêr

Çogê mi şikestin ez vewestîm ji du gavan
Hawîr me bû tarî mi nema dî bi du çavan

Min dest bi girî kir hişê min bû wekî dînan
Hêja ye li serê xwe ez bipoşim reş û şînan

Min bakir û bakir mi go yabo ez bi gorî
Çawa tu cuda bû ne li malê li min korî

Jîna te bû heftê tu li mala xwe nerûnişt
Herdem ji bo kurdan mi dizanî ku tu yî pişt

Jîna te bû derbas di kul û jan û şeran de
Malê te kuta bû di şikeftan û geran de

Carek tu çû Mosko te çiqas dî perîşanî
Hey wax te vê carê li Waşintonê serî danî

Sed bar diloanî li ser gora te bibarin
Her bo te em ê zarî bikin ta em dikarin

Sonda me bi Yezdan te ji bîr nakin ti carî
Der her du cîhanan tu ji bo min dil û yar î

Sed car bi xwedanî yê wekî te me ne dîne
Ê ku vê bibêjê ez dizanim ker û dîn e

Hey wax me bi saxî ti bihayê te ne zanî
Her bê hiş û gewcan bi te bawer ne dianî

Barzan em li pey te wek mirovên bê kiras in
Seyda em li pey te yê di rêça te dinasin

Seyda were Tehranê li Tehranê binêre
Textê kesrewanî gelo ma îro ji kê re

Kurdan serî rakiriye di Îranê seranser
Şahê kurê şahan va ji Îranê kirin der

Kurdan li Mehabadê fikir kêf û diyarî
Merga te bihîstin û bi lez kêf dibû sarî

Sozê em didin te em bibin peyrewên Mesûd
Ceng û şoreşên te em nehêlin herin bêsûd

Seyda kurd seranser bi merga te bûye dilar
Em jî bi kula te bi mirovê te re hempar

Pêşmerge û kurd li Kurdistan li te digirîn
Roja ku tu tê de bûye winda em dikin şîn

Şîn ew bûye paqij bi wê gora te yî pîroz
Zêwa me ye îro ew e bingeh ji bo Nîroz

Canê me bi gorî ji bo koma ku te danî
Mesûd û hevalên xwe me bawer bi we anî

Seyda here kurdan bicivîne li teniştê
Qazî bi te re tevde herin baxê buhiştê

Çavnêrê me kurdan be em ê nû te bikin sax
Lewra mirina te li dilê kurd bûye serdax

Hey wax tu bi saxî li welatî ne vegerîya
Lewra kul û derdê me ji qehra bûne derya

Dêmê te yî gulgûn em bi saxî her dibînin
Can û dil û gurçik tev ji derdê te birîn in

Ser sera hûn tevde hatin

Ser sera hûn tevde hatin
Her kesê ku hate vir
Ev nîroz bona we pîroz
Hey kurê Kawê nemir

Ev nîroz çêbû ji bona
Kurd bi wê kêfxweş bibin
Lê mixabin her çî nûrojên
Me dîtin reş dibin

Ax li van derd û hewalan
Hey felek Barzanî kanî
Piştî Barzanî cuda bû
Kî li pey bûye xuyanî

Hin hebûn carek digotin
Kanî Barzanî çî kir
Tîşteki Barzanî çêkir
Wan digot ev jî me kir

Hêvîya min bi xebata
Kurd û Kurdistan heye
Lê gelo komên me kurdan
Yek li yê dî ewle ye

Piştî Barzanî du nûroj
Vaye vala em dike
Wan mirovên ku digotin
Çi ji wan tê ku bikin

Hin hebûn herdem digotin
Kengî Barzanî herî
Doz û daxwaza me kurdan
Wê bi lez bigihê serî

Ew cihê Barzanî tê de
Şer dîkir ma bê xwedî
Ê digot ez pehlewana im
Ew divê wir bernedî

Zirt û pirtên wan hirî bûn
Ba birin ta ku birin
Her wekî tiştek negotin
Yan gelo tevde mirin

Sond bi wê gora te seyda
Ev xebatkarên hene
Hê jî tev zarok û dost û
Sêwî û yarên te ne

Dost û yarên te niha jî
Li zinaran bê xew in
Ê li ber hêzê neyaran
Desthilên dîsa ew in

Hê jî ew pêşmergeyên ku
Xwe li çavê te digirt
Ê ku navê te dibêjin
Pê dîkin halan û zirt

Ê dixwin sonda bi axa
Ser ser û sînga te de
Ê divin bêne veşartin
Di binê lingên te de

Her ew in ên ku niha jî
Di çîyan de şer dîkin
Her ew in ên ku li cîhan
Dijminan bê per dîkin

Ger li Sûrî yan li Tirkî
Yan li Îran û Iraq
Her ew in ên ku neyarên
Xwe dîkin fend û qelaq

Ez dikim bawer ku dîsa
Yek ji kurdan nû hebî
Li cihê Barzanî rûnî
Pir şiyar û zane bî

Lê sih û sehwa wî kengî
Digihê ya Mistefa
Ku bi kêf û bi evînî
Kurd herin cem bi refa

Lê bila lawek ji yên wî
Lawekî jîr û şiyar
Bê di şûna wî de rûnî
Hemberî şûrê neyar

Da hinek bêhna wî bê me
Rohnîya wî geş bibî
Da dilê Barzanî dîsa
Bi me kurdan xweş bibî

Da bizanî em li pey wî
Hê li ser soza xwe ne
Da bibêjî yên xwedî soz
Hê li Kurdistan hene

Da bizanî ew xebata ku
Dikir winda nebû
Da bizanî ku li cîhan
Serwerek pir zane bû

Da dilê seyda di gorê
Ji me kurdan sar nebî
Da li nav dost û hevalan
Bê dev û bê zar nebî

Sêwî û birçî û tazî
Rêwî û bî û perîşan
Tev dikin şînê li ser te
Te dikin al û nîşan

Pîştî te Newroz ne kêf e
Em dibin kom li girî
Çi dema nûroj bi bîn û
Rengê kurdan dibişîrî

Nêrgiz û gul hew dibin geş
Çem nema pêlan didin
Her dema nûroj xuya bî
Ser li ber kêlan didin

Lê dema kurd bûne azad
Tu ji wê gora delal
Hingî hilde bo me kurdan
Deng û banga xwe yî zelal

Da bikin kêf nû di hingî
Em di nûroja xwe de
Da ne xeydî tu ji kurdan
Em di ber bextê te de

Lê di îro ne tu sax î
Ne jî azadî heye
Tîştêkî em dibihîzin
Ne li ber çavê me ye

Ax gidî seyda çi çêbû
Kanî ew ceng û xebat
Ger û govenda te kanî
Kanî ew qîr û şewat

Em li ser soza te mane
Em ji wê navegerin
Peyv û nîşanên te danîn
Em divê pey de herin

Komên pêşmergeyan kanîn
Kanî ew top û tiving
Ew dema zêrîn û pîroz
Çû bi kur de hînge dîng

Kanî ew xatûn û banû
Kanî ew bûk û zerî
Kanî ew qûnax û koçik
Ka sera û gulperî

Ger û govend bûne vala
Agir û ber bûne sar
Hêz û pel tev mane bê sir
Tev ji hev bûn tar û mar

Bûk û xanim bûne jinbî
Bûne qerwaş û reben
Keç û lawik bûne sêwî
Bê biha û bê qelen

Pir ji pêşmergan di îro
Barhilên û rêncber in
Xwendevan û zanewer
Tevde veşarî li der in

Gund û bajar tev herivtin
Mane kaviîl bê xwedî
Felekek hate serê me
Hê me dî keskî nedî

Em nikarin van kulên xwe
Hîn bibêjin heşkerî
Hin dîkin bawer ji dijmin
Hin ji kurdên serserî

Ma heye dîsa ji nû ve em
Welat berdest bikin
Kurd bi ava vî welatî
Wek meyê sermest bikin

Gund û bajarên xwe dîsa
Wek berê ava bikin
Xort û pêşmergên xwe dilxweş
Bi jin û zava bikin

Bax û bustanan biçînin
Bigerin bê sehw û tirs
Di rêyan de di kuçan de
Hew neyar bêjî ti pirs

Hey birayên kurd bibin yek
Ev çi tilp û komik in
Komizên pir bê mifa ne
Derd û jan û tomik in

Hûn bira ne xwîn û zar û
Ax û ava we yek in
Rast û çep tevde bira ne
Gotina dijmin mekin

Berberî gelkî ne baş e
Bi çi hawê ku hebî
Berberî çaxê ku çêbû
Kî li kê dê ewle bî

Me tinazên xwe digotin
Bo çi axa berber in
Lê çima em îro partî
Xwe bi xwe li hev digerin

Dijminê me çar kenar in
Sed seda pîlan dîkin
Ku dibînin em kerî ne
Çepçep û dîlan dîkin

Ev nûroz her sal ji nû tê
Da ji bo kurd bibine yek
Ne ji bo ku hin bi hin em
Bibine sed parçe û lek

Semedî Kawa û Barzan
Sed seda rengê ewan
Bibine yek bend û birader
Ne gerin rengê kewan

Kurd û Kurdistan bibin sax
Ev nîroz pîroz bibî
Hûn ji bo min sax bimînin
Can û dil mîroz bibî

Werin axa welatê xwe

Niha dîsa dibêjin ku gelê kurdî ji xew rabû
Xwedê çêkî ku rastî bî niha cergê mi nû şa bû

Hinek tên û dibêjin ku şerê kurdan niha germ e
Wekî ku di xewnê bûn ji nişka ve giha ser me

Dibêjin deng ji bareş tê ji alê bakurê jorî
Em ê çî bikin me şer nû kir ji tirsê kuştin û zorî

Belê hê jî nizanim ê dikî şer kî ji kurda ye
Heta îro şerek kûr e şerê zirz û zigurda ye

Gelo pêşkêş kî ye îro ji bo van kurd û şêra re
Didim sed aferîn îro ji bo koma we mêra re

Gelo çawa we şer danî di nivê komika dijmin
Gelo hûn tev bi koma çûn gelo yan jî yek û hin hin

Gelo posat çilo hatin cil û xwarin çilo tê wir
Ziravê we çî pola ye we êrîş da ber û agir

Bi heyrana we bim îro Xwedê alî we bî herdem
Neyar êdî çito çêkî nema karî me têxî gem

Gelek pesn û gelek şabaş didim bona Xudanê jor
Ku dîsa bo we pêşmergan di cengê de xuya bû dor

Werin Iraq werin bakur werin axa welatê xwe
Werin ser bingeha leşker werin war û kelatê xwe

Îran û tirk û hawîrdor ji bo Iraq çi dilxwaz in
Nema Iraq dikarî ku ji rûsan jî bikî gazin

Çiku rûsan bi canê xwe fikir cenga şoreşvana
Fedîkar bû ji bo kurdan xwezî îro ne ew bana

Iraq û rûs digo kurd nema karin bikin cengê
Çi gumana awa bû ku wiha zûka werin bengê

Gelo wê rûs ji bo Iraq wekî pêşî bikî arî
Gelo Iraq tenê çawa dikarî rajî vî barî

Heçî rûs û Emêrka her duyan Iraq xweşik nas kir
Iraqê pir derew gotin bi her dûkan xwe derbas kir

Gerek her du ji kurdan re di vê carê bibin dilxwaz
Li cem wana xuya bûye kî ye bergîl kî ye yê baz

Hemî dostên me ne îro heçî qencên evê gavê
Bi qencan em dikin cengê bi her dûkan me şer navê

Bila Iraq di vê carê li Barzanî bibî poşman
Nema karî bi yek carî bibêjî xweş û ohman

Çi kurd rabin bi vê cengê Xwedê her alîyê wan bî
Bibînin dewleta kurdî dilê kurdan bi wê şa bî

Bijî Barzanîyê hêja heçî namûs ji wî çêbû
Niha pê ye wê her pê bî hemî zanin berê pê bû

Şerê kurdan niha germ e

Li gorî ku dizanim ez
Şerê kurdan niha germ e
Belê kes lê nebû guhdar
Ji bo cîhan gelek şerm e

Gidî ev şer çilo çêbû
Nema kes pê dikî peyvê
Mîna ku çûn li cîhanê
Dirazin ew li ser heyvê

Gidî ew jî li cîhan in
Di navber tirk û Îran in
Li Iraqê dîkin cengê
Bi deng û nav û nîşan in

Ewan cenga xwe kiriye
Ji sal û nîvekê bêhtir
Gelo kengî ji bo wan tê
Dem û çaxên xweş û çêtir

Ne roder hem ne roava
Ne gotin hê bi dîlkî xweş
Çima Iraq dîkî cengê
Li vî warê şemal û geş

Heger yek ber bikî terqîn
Li Libnan û Feleştînê
Çi hêzgeh bin li cîhanê
Hero dabaş li ser tînê

Li nîv hêla Erîterya
Di gel Deşta Ogaînê
Ji nûka dest bi cengê bû
Dibêjin bû çemê xwînê

Şerê Libnan du sal çêbûn
Hewar bo wan bi lez daket
Belê cenga te yî deh sal
Wekî pîşo li ber ba ket

Ji bo Vêtnam çilo çêbû
Cîhan bo wan dubendî bû
Kesî pirsek neda kurdan
Mîna ku ew ne pendî bû

Heçî ku dijminên hev bin
Dibêjin kêmiya yê dî
Me gotin kêmiyê Iraq
Neyarê wan dibê kê dî

Ereb dostên yehûda ne
Dema ku em li holê bin
Dixwazin ku cihû çêbin
Belê em kurd li çolê bin

Cihû dostên Iraqê ne
Dixwazin kurd bibin winda
Zimanê xwe dirêj nakin
Li ser Iraq wekî kunda

Îyan Simît li Efrîqa
Ji hawîrdor kirin pîso
Ji bona wî Sedamê pîs
Çima ew tev dibin kîso

Çima Îdî Emîn zirz e
Dikî zorê li Ogenda
Brîtanî li ber wîna
Dirakin dijmin û benda

Li Şîlî qey çî rabûye
Wilo her kes didin qîran
Li cîhanê kirin sosret
Ji halan û ji şîrşîran

Ne Forestr ne Mancisto
Ne Şîlî hem ne Vêtnamê
Wekî Sedam nekir zorî
Neyarên kurd û îslamê

Gelo kê gund kirin wêran
Wekî Sedam kurê gawir
Gelo kê kurd birin başûr
Ereb anîn cihê bakur

Gelo kê pîrek û zarok
Kirin ber pêtîyên topan
Gelo kê kurd kirin talan
Wekî pez dane ber çopan

Wekî wî kî di zindanan
Hezarên kurd kirin qîtik
Ji birçîbûn û lêdanê
Kirin wek hestî û çîtik

Wekî wî kê bi napalim
Çikand bêhna keç û bûkan
Wekî wî kê dikuştin mêr
Li şehr û bergeh û sûkan

Wekî wî kê bi asîtê
Bihatin kurd li nîv çola
Wekî wî kê disotin pez
Tevî bax û rez û kola

Li cîhanê kî ye yê ku
Wekî Sedam bûye bêbext
Kî ye ku bi milyonan
Seran jêkî ji bona text

Ne ewrûpî ne Emrîka
Ne Sovyet û ne yê navê
Dilê Sedam nehiştin wan
Di yek roj û dem û gavê

Li Tirkî kurd bi sed caran
Li ber tirkan dîkin dozê
Li gund û şehr û bajaran
Dirakin girgir û tozê

Ti kes nabê wilo bûye
Wekî ku tev ji wê dûr in
Li kurdan kes nebû dilsoj
Ne gotin ev çi zûr zûr in

Ji pêşî de li ser tirkan
Yûnan dijwar û dilxwîn e
Ewan carek ji bo kurdan
Ne gotin ev çi sêwî ne

Wilo kes guh li kurd nakî
Ne ku ew tev me nas nakin
Dizanin em kurên kê ne
Ji dola Rustemê çak in

Dizanin kurd bi namûs in
Di çaxê ku bibin serbest
Li ser kurdan siwar nabin
Ji bo wan kurd xwe nakin mest

Divê em pir bibin hişyar
Li ber dijmin bibin çilpik
Bi zor û zanebûna xwe
Neyarên xwe bixin bin zik

Heye hêvî ji bo kurdan
Ji vir pêde bibin aza
Bi saya canderênên xwe
Bi pêşkêşê wekî baza

Heçî em kurd ji vir pêde
Divê ku em nema razin
Bes e êdî ji cîhanê
Em ê bo çî bikin gazin

Me keskî baş nedî bo xwe
Tu kes nîne ji bo qencî
Me qencî kir ji bo dostan
Ji bo me tev kirin rencî

Hemî gel me dibînin kêr
Dibînin xwe bilind û xurt
Belê çerxa felek zor e
Gelek xurtan digêrî kurt

Heye ku em bibin aza
Neyarên me bibin serjêr
Heye ku ew bibin rovî
Di hingê em bibin wek şêr

Gelê kurd pir bi deng e

Birayê min gelê kurd pir bi deng e
Di rabûrê bi şop û nav û beng e

Li cîhan hê nebû nav û nivîsîn
Nebû rabûr li Kurdistan dilîsîn

Di çaxê ku nivîsîn hate cîhan
Xweşik bûne xuyanî ew li şehran

Berî Îsa diçî nivê hezarî
Di rabûr li ser wan bûye tarî

Ji hingî diçûn û geh dirabûn
Bi serbestî nema gelkî xuya bûn

Ji hingî kurd heta îro ne rûnişt
Heçî rabû neyar hey ew bir û kuşt

Hemû doz û şerên kurdan kirin çûn
Em ê deynin derê ha bil ji yên nû

Neşin em wan di vê namê de bêjin
Ji ber ku kûr û dûr û pir dirêj in

Sedê bîstan di sala sih û çaran
Li Iraqê Mistefa rabû bi karan

Ji wî bawer dibû kurdên li cîhan
Iraq û Tirkî û Sûrî û Îran

Xwe da ber germ û serma toz û xwêdan
Xwe da ber girtin û zindan û lêdan

Şewat û kuştin û talan û rencî
Li ber çavên xwe wî tev kirine qencî

Wî dengê xwe li kurdan kir bi sed reng
Heta dijmin bihîstin pir nekîr deng

Belê Barzanî wek şêran û serbest
Ji Kurdistan re azadî ji wan xwest

Neyar gelkî li vî tiştî dipirsî
Ji çûna vî welatî pir ditirsî

Bi pîlan û bi xapan hate kurdan
Belê Barzanîyan dev jê ne berdan

Neyar hate me kurdan zû bi agir
Dilê dijmin di vê carê me şa kir

Ji bo ku Mistefa hingê xwe kir dest
Li ber çavê neyar hinkê xwe kir mest

Di piştî çendekê dîsa li Barzan
Serî rakir li ber dijmin bi gurzan

Neyar dîsa bi zirx û ber gilokan
Bi kurdan re ketin cenga firokan

Brîtanî li kurdan bûbû kember
Li ber wan kurd nebû şervan û hember

Ji ber wan Mistefa çû alî Qadî
Li Îran kurd kirin serbest bi şadî

Ji bo leşker li cem wî bû serekdar
Li wir nîşan hilanî bû kumandar

Brîtanî li Iraq û li Îran li pey
Kurdan digerîyan her bi pîlan

Ji bin ve bû hevalê furs û tazî
Nema kes ku li wî kurd bikine gazî

Şehê bêbext digel hêzên li Îran
Mihemed Xan ewan kuştin li Tehran

Hewar e hey hewar e hey hewar e
Felek bona me kurdan her neyar e

Heya Qazî li pey te ez nemînim
Seranser ez li ser te dilbirîn im

Di piştî hate kuştin Qazîyê naz
Ji Barzanî şikestin tev per û baz

Heçî kurdên li Îran tevde sar bûn
Mehabad kirine sêwî tar û mar bûn

Ji nû Barzan ji Îranê xwe berda
Giha Iraq ji wir jî çû bi derda

Dema ew çû ji sala çil û şeş bû
Çi salek bê qidoş û çift û reş bû

Di Tirkî re kete Îran bi dûrî
Giha Rûsya bi mêvanî bi hûrî

Ji bo rûsan didim pesn û dirûde
Ne ew bûna ew ê biçûya bi kû de

Ji rûsan hê me yek qencî nedîbû
Belê hingî li Barzanî xwedî bû

Heya Sovyet bi vê mala te ava
Ji kurd qencî ji bîr nabî ti gava

Di pey re hêvîya wî her Xuda bû
Ji Kurdistan û kurdan tev cuda bû

Belê her hêvîya kurdan bi wî bû
Çi tevdîra li Kurdistan ji wî bû

Deh û sê sal di vê navê bihûrîn
Di hingê rûs gelek qencî ji wî dîn

Ji rûsan re xwe gorî kir ser û ber
Ji kurdîtî bi mûkî ew nebû der

Heta kurd û ereb nûka bi zanîn
Qiranî û Brîtanî hilanîn

Iraq derket ji xefk û hol û bendan
Heçî girtî ji zindanan diberdan

Welat pêş ket bi xurtî bû komarî
Digotin tev yek in Samî û Arî

Bila bêne Iraq herçî xwedî cih
Li ber hevdu diçêrandin gur û mih

Kerîm Qasim ji bo Iraq serek bû
Bi kurdan re heval û dost û yek bû

Ji rûsan xwest bila Barzanî bê mal
Ji bo bigihêne hev nû Enter û Zal

Di sala pêncî û heştan xwe kar kir
Cihê rûs Mistefa berda û bar kir

Bi saya Qasim û hem komelên kurd
Giha Iraq serek Barzanîyê gurd

Ji vê rojê re pir pesna didêrim
Bi nîroz û bi cejnan lê dinêrim

Bi vê rojê Xwedê nû em kirin sax
Dilê dijmin ji hingê girtibû dax

Heya seyda li ser çavan tu hatî
Berî îro nekir cergê me şadî

Te zanîbû li ser te em dinalîn
Ji derdê dûrîya te em dikalîn

Welatê kurd hemî îro bi lîlan
Bi vê rojê dîkin govend û dîlan

Bi heyrana te bim herdem tu nemirî
Bi sed koman bibin gorî te gumirî

Di piştî hate malê ev gula zer
Divabû gotinê dil her bikî der

Kerîm Qasim digo em tev bira ne
Wekî me kurd bi azadî gihane

Ti nabê tev bi rîp û xap û fen bû
Li bendê ferzendê ew dev li ken bû

Nizanîbû Xwedê bo kurd heval e
Nizanîbû Mistefa jîr û şepal e

Bi kurd û hem ereb wî daye zanîn
Gelo sozê ji mer danîn we kanîn

We go wê kurd bibin serbest û aza
Ji kêfê re dilê min her ne raza

Ereb êdî nema zanî çî bêjî
Li ser kurdan kirin xap û dirêjî

Di hingî Mistefa zanî çî beng e
Ji kurdan re digo rabin dereng e

Çiya bigirin ji Xabûr ta bi Sîrwan
Seraser bikine guhdarî li ser wan

Ji nû gote ereb şahê li Barzan
Me navin kurd birêjin xwîn bi erzan

Eger hûn maf bidin kurdan bi rindî
Em ê her du bira bijîn serbilindî

Belê ku hûn wekî rojê niha bin
Nema karin bi kurdan wî dirabin

Hinek bêkêr di Kurdistan seranser
Di gel Qasim bi kurdan re kirin der

Di hingê Mistefa zendên xwe hildan
Ji bona şer ewê çavên xwe kil dan

Li hev kom kir çî kurdên jîr û serbest
Li ser Bîres ji bo kurdan civîn best

Bi dîlkî xweş hemî kurd hate Barzan
Digotin em xwe dîfiroşin bi erzan

Heçî hat û go Barzanî serok e
Ew ê bistînî Şingal û Dihok e

Li Barzan û li Zaxo hem Şehrezor
Li Kerkûk û Dîyala ta biçî Lor

Ketin şer kurd bi sed qol û bi sed lek
Ji pêşî de neyar dan ber şek û pek

Şerê min got di sala şêst û yek bû
Di hingê kurd bi kêr û dar bi çek bû

Neyar hat bi top û tank û leşker
Berik barîn wekî baran li her der

Firokan qumberên agir weşandin
Jehr derman li Kurdistan rijandin

Çî tiştên ku ji wan hat û nehiştin
Biçûk û yextîyar tevde dikuştin

Cenawer tev ji tîrsa tar û mar bûn
Ji dengê şer mirî tevde şiyar bûn

Çiya û deşt û mêrg û dehl û bexçe
Hemî sotin kirin sed parçe werçe

Gelek gundên me kurdan kirine wêran
Gelek malên me bûn berbat û dêran

Belê kurdan wekî şêran bi xencer
Lek û qolên neyaran dikirin der

Heta ku yek ji pêşmerge dikuştin
Gelek kuştî li şûna xwe dihiştin

Heta Qasim xwe da kuştin cuda bû
Selam Arif di şûna wî de rabû

Digo ez pehlewan û merd û mêr im
Di çend rojan ez ê kurdan veşêrim

Di hingî Beisîyên Iraq û Sûrî
Li ser kurdan xwe kirine yek ji dûrî

Selahedînê Beytar gote Şair
Here Barzanî serjê ke werî vir

Leka heftê ji Sûrî kar kirin wan
Bi hingeding bi top û tank xwe berdan

Giha Iraq li nêzîkî me kurdan
Nema karîn herin êdî bi wir da

Iraq da pêş ewan dabû li dû ve
Nizanin ew têne kuştin ji kû ve

Heçî kurdan bi koma ew dikuştin
Çek û posat ji bona xwe dihiştin

Di wê navê de Îran jî ketin şer
Ji alîkî de tirk hatin seranser

Bi ser kurdan de wan leşker kişandin
Ji hawîr de li kurdan ber weşandin

Digotin em ber û hasin dihêrin
Di pêlakê em ê kurdan veşêrin

Belê dîtin ku kurd hember teva ne
Hemû şêrên çiya ne wek deva ne

Ji her çar dewletan kuştî dibûn rêz
Dilê wan sar dibû tev bûne xêz vêz

Li dijmin bû hewar û qîr û halan
Dizanîn wê dirêj bî şer bi salan

Devê kurd Kamîran rabû gilih kir
Çi got û dewletan zûka bicih kir

Di hingê Sovyetê zirtek li wan kir
Ewan hêzan xwe bê deng û ziman kir

Îran û tirk ji tirsê zû vegehiyan
Berê kurdan bi ser Sûrî de berdan

Leka Sûrî ji tirsê care car kir
Li Iraq û li Misrê jî hewar kir

Iraq go wey xwezîka hûn nehata
Ne bûna wek me hûn qerfên civata

Kurê Şair diçû cenga kurê Zal
Bi sed zorî bi saxî ew giha mal

Digo qey wek Dirûzan bêzirav in
Nizanin kurd bi ceng û şer bi nav in

Dibû poşman vegehiyan tar û mar bûn
Selahedîn û Efleq tevde sar bûn

Serî gerîya li Arif der nehiştin
Dizanîbû ji bo wî nêz e kuştin

Ji qehra nû bi wî ket û bi vî ket
Me dî agir li esmanan bi wî ket

Ji nû hêzên Selahedîn û Xalid
Bi ser hev de ji tirsê kirine pitpit

Birê Arif di şûna wî de danîn
Şerê kurdan çi tişteke jê ne zanîn

Berî hingê hebû benda Celalî
Bi pîsan re fikir bend û hevalî

Ji nû şer kir digel hêzên li Barzan
Şerê wan bû ziyan û mift û erzan

Birê Arif ji serkanî didanîn
Kurê Talib di şûna wî de danîn

Evî go ez pepûk û ez perîşan
Nema karim li hev xim van terîşan

Ji nû Ehmed Hesên rabû ji Tîkrît
Digo nûka ji bo kurdan mi rê dît

Heçî rabû bi mafê kurd ne rûnişt
Ji kurd û tazîyan komek ji xwe r' kuşt

Xuya bû em bi kurd hew dikarin
Mirovên qenc ji bo me tev neyar in

Eger Îran û tirkên xwe bi me girtin
Cîhan zanî di hingê em çi xurt in

Eger ku van kesan dostî neda me
Ji nû ev dehkerên kurdan giha me

Em ê kurd û ereb tevde bibin yek
Em ê dûr bin ji ber ceng û şek û pek

Di çaxê ev ji her dûkan re gotin
Ji kêfa re dil û canê xwe sotin

Nema bêjin nema bêjin gidî bes
Bi vê peyvê bila ageh nebin kes

Welatê me bi nêvî tevde kurd in
Em ê çawa bi vî navî xwe hildin

Heçî kurd û ereb tevde neyar in
Ji bo Îran û tirkan her li kar in

Heta deh sal bi vê cengê bihûrîn
Şewat û rencî û hem kuştin û xwîn

Ereb nûka ji Barzan kirine zarî
Nema şer kin em ê rûnin bi yarî

Çi tiştên ku me her dûkan fikir çû
Em ê kurdan bikin dewlet niha zû

Di çar salan divê her tişt bibin kar
Biratî hat nema şer tê di yek car

Serek Barzanî go em vê dixwazin
Bi sed salan ji bo vê em dibazin

Bi rastî ger bikî yan jî derew bî
Divê karê me hişyarî ne xew bî

Ji her dûkan keskî nema ti şer kir
Li hev hatin neyar êdî xwe kerr kir

Dema heftê û neh sed pey hezarî
Bihûrtin bû serê çaxê biharî

Meha adarê yazdeh bû di çarşem
Ji bo kurdan me dî xweş bû dil û dem

Ji nîv Bexda me dî deng hate hildan
Go azadî me îro daye kurdan

Welatê kurd seranser bûne şadî
Ji nû sax bûn kurên Sûbar û Madî

Kirin nîroz li her bajar û her gund
Kirin pîroz serek Barzanîyê rind

Digel pêşmerge û yê hate kuştin
Heçî hûr û girên kurdan ne hiştin

Ji vê rojê gelo xweştir xuyane
Mirovê kurd bi nîşanê gihane

Hezar sal bû li vê rojê dikolîn
Em ê çawa ji kêfa re nebin dîn

Gelo ma ev bi destê kê bicîh bû
Di çil salî niha kê lê xwedî bû

Bizanin tev ew e şahê li Barzan
Ew ê jîna xwe derbas kir bi erzan

Xwedê ev Mistefa dabû ji vê re
Ji bo kurd heyv û roj û hem stêr e

Me û Barzanî ev roj dî di jînê
Ev e derman ji bo derd û birînê

Heya seyda eger derya birêjim
Nikarim pesn û nîşanên te bêjim

Heta cîhan hebî navê te sax e
Evîna te li ser cergê me sax e

Em ê çawa ji bîr kin qencîya te
Em ê çawa ji nû berdîrîya te

Belê çî bikim te nabînim li dûr im
Ji ber dîna te herdem ez li dûr im

Wekî Ferhad û Mem ez dilbirîn im
Ditirsim ez bi saxî te nebînim

Diramûsim du dest û çav û lêvan
Wekî ermûş û fincan û du lêvan

Bi heyran im ji bo te sed hezar car
Çi bêjim ev dilê agir nebû sar

Bes e gelkî dirêj bû hey dilawer
Bi van ger tu bibî endîş û bawer

Me not û deh digel du sed ji rêzan
Gihandin hev nivîsandin bi xêzan

Hatina laşê Barzanî

Hawar e agir giha Kurdistan
Barzanî can kir siparî Yezdan
Va ji Waşinton gihaye Tehran
Li ser civîne kurdên li cîhan
Li gundê "Şinaw" bi sirme û can
Dê ew veşêrin seydayê Barzan

Seyda bihêle xatir bixwazim
Hişê min çûye ez bê nîyaz im
Bê per û çeng im ne çûk û baz im
Ez ê seranser li ber te razim
Her wekî sazan li koh û gazan
Li ser te seyda her dê bigazim

Westîn li ber te kurdên Mehabat
Ên Sinindê Barzan û Rayat
Kirin ji bo te canê xwe berbat
Li gundê Şinaw dirûnin her kat
Kurdo de rabe li ser pîya be
Barzanî va tê laşê wî va hat

Di pêncî salî tu bûyî pêşkêş
 Ji bo me kurdan te xwarin pir êş
 Di ceng û şer de tu bûyî serbêş
 Ji bo Kurdistan canê xwe da pêş
 Seyda tu yî gul ez bo te bilbil
 Tu yî çira ez perwane û mêş

Gelî me kurdan bavê me kanî
 Li ser em bigirîn nabe xuyanî
 Ew bûye winda ji ser cîhanî
 Derd û kulê kurd bûye giranî
 Hey wax li min bê jîna mi kin bû
 Piştî ku Barzanî serê xwe danî

Herdem dibêjim herê lê wayê
 Bêhna mi teng e sebra mi nayê
 Nava mi germ e di nîv sermayê
 Bi min re bigirîn xuhê û dayê
 Bavê me kurdan va bûye winda
 Veger nemaye ti carî nayê

Hey pehlewane deşta Herîrê
 Tu xweş bizane kurdên Cezîrê
 Roj û şevê her te tînin bîrê
 Te hildidin jor wekî nedîrê
 Karê me şîn e ceger birîn e
 Xwîn ji dilan tê bi ax û qîrê

Xort û keçên kurd li Qamişlokê

Bi hev re çêkin civînê rokê
Bi navê kêfê bi navê gokê
Rûnin li hember kohê Bagokê
Hemû bikin şîn bi ax û nalîn
Bihêlin hêsir herin di cokê

Şîna Barzanî

Hey gelî kurdan hewar û fixan
Ji cîhanê çû ew canê ciwan
Mistefa Barzan şêrê me kurdan
Canê wî va çû nîvê buhiştan

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Heyfa yê wek wî ku mirin tê wan
Serdarê merd û pêşmerg û dêwan
Te pey xwe hiştin talan û hêwan
Deng û navê te gihabû Keywan

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Hey wax Barzanî neçû Barzanê
Ji ber pevçûnê ji ber lêdanê
Di wir de ceng e bo Kurdistanê
Ji ber vê ew çû axa Îranê

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Gundê Şîrawê Zêwa çola ye
Barzanî gora xwe lê kolaye
Herin wir pêxwas ne ya sola ye
Cihê Babo ye Es'ed pola ye

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Xwezîya ji bo te bibûma gorî
Da min ne dîba ev êş û zorî
Min ew nedî çû wey li min korî
Ronikên kurdan sor in wek morî

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Seyda dilxweş be tu qehreman î
Tu li ser dilê kurd gelkî ciwan î
Tu li nav gelê kurd gelkî xuyanî
Bi te bawer kir kurdên cîhanî

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Hîmê Kurdistan ji nû te lêkir
Ji bav û kalan ji dil xwe pêkir

Dengê Kurdistan zûka te çêkir
Destê neyaran serbestî jêkir

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Barzanî gul çand em jê hiltînin
Qada me kêland em lê diçînin
Mêrg û baxên me tev bi wî şîn in
Di rêça wî de em şopê dibînin

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Barzanî bo kurd pirtûk û al e
Pêşkêş û bav û seyda û kal e
Di nîv pêşmerge rengê gulale
Herdem li ber me stûn û pal e

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Li ber dilê kurd herdem tu sax î
Li ber çavên me di nîvê bax î
Ji malek paqij kurd û ocax î
Li cergê dijmin sertîr û dax î

Hey wax û hey wax mala me wêran
Kurd bûne sêwî em bûne dêran

Herê cîhan

Herê cîhan te ez kuştîm
Ji xwîna dil te ez miştîm
Te seyda bir te ez hiştîm
Di îro bê kes û piştîm

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Te bir seydayê Barzanî
Ji destê me bi erzanî
Te em hiştî di xizanî
Çi heyfa wî derîzan î

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Çilo ew bê kes û bê can
Ji Waşinton giha Tehran
Te Kurdistan kire baran
Ji qîr û hêsirên jaran

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Xwezî tu hatiba malê
Tu maba sax di vê salê
Heya Rustem kurê Zalê
Tu rûnişta li bin alê

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Tu mêvanê Xumeynî ba
Te pêşmergê xwe nû dîba
Bila em tevde birçî ba
Di janê em bihûrî ba

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Tu çûba Qum wekî şêran
Di nîvê wan şoreşgêran
Ji bo kurd hatiba seyran
Ji bo te em bibin heyran

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Belê çî bikim tu bû rêwî
Te em tevde kirin sêwî
Niha gur tên pezê kêwî
Di piştî te ser û dêwî

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Kurê şahê Riza serwer
Xwedê îro çi anî ser
Tu hatî ew ji mal bû der
Xwedê mafê te anî ser

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Xwedê herdem neyarên te
Bikî bin dest û barên te
Bibin pîroz kenarên te
Bibin ava beyarên te

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Herê seyda tu seyda bû
Tu şêrînê me kurda bû
Ji cem Yezdan tu peyda bû
Çima zûka tu winda bû

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Li pey te em dîkin halan
Welatê me dibî talan
Niha şîn e li her malan

Li çol û bergeh û palan

De zû seyda serî rake

Li dijmin qîrekê bake

Der û gundên me wêran in

Keç û xortên me dêran in

Ew ê çî bikin nema zanin

Birîn in dûrî derman in

De zû seyda serî rake

Li dijmin qîrekê bake

Çîqa derdê te dijwar e

Dî dil de her wekî ar e

Wekî jana gezên mar e

Hinavê min birîndar e

De zû seyda serî rake

Li dijmin qîrekê bake

Heçî pêşmerge bê jîn in

Mela û şêx bi nalîn in

Keç û xortên me wek Zîn in

Tu yî Mem ew hemû dîn in

De zû seyda serî rake

Li dijmin qîrekê bake

Heçî kurdên li Sûrî ne

Wekî çûkên tilûrî ne

Ji serdestî bi dûrî ne
Di zorê de bihûrî ne

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Li Iraqê bi hawar in
Di ceng û şoreş û kar in
Bi zor û zirt û azar in
Hejar û bêkes û yar in

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Ji wana pir li çola ne
Li qadên hişk û hola ne
Li ber dijmin çî pola ne
Li bendî heyf û tola ne

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Li Tirkî pir dîkin dozê
Di nava lîstik û tozê
Li hember ar û bahozê
Xwe bernadin ji pey sozê

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Di Îranê de rabûne

Bi azadî xuya bûne
Belê hê jî di nav dû ne
Gelek barê ewan li şûn e

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Gelê kurdî xwe bindest e
Gelek caran ceger mest e
Belê derdê te serdest e
Li her warî me şîn beste

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Gelek qenc û mux û başan
Hezar pîr û beg û paşan
Çîqa xwedîyên rez û aşan
Veşartin cendekên laşan

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Ji kurdan pir xuya bûne
Ji kurdan pir diyar bûne
Berî te pir cuda bûne
Ji xwîna xwe ziwa bûne

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Ji dil tu her cuda nabî
Kilê çavan ziwa nabî
Gelo ma dil heye şa bî
Di piştî tu xuya nabî

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Li cem her kes tu bûbû nas
Te jîna xwe kire derbas
Gelek caran tu rût û xwas
Ji bona Dicle û Aras

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Bila her kes ji dil bakî
Hewar û gazîyan rakî
Ji me kes gazinan nakî
Kî ye yê ku ceger şa kî

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Heya cîhan xweş ava bî
Yekî wek te xuya nabî
Çilo cergê me wê şa bî
Çilo dê kul ji dil rabî

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Heya seyda bi dîlşadî
Here cem Es'ed û Qadî
Bide mizgîn bi azadî
Xumeynî wê bikî dadî

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Xumeynî serwerek baş e
Ne wek Sedam berûpaş e
Dikim hêvî nebî şaş e
Ji destê rê nedî kaş e

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Heya seyda dilo van î
Di rengê rûber û kanî
Ji qadê ta bi esmanî
Bibarî ser ewî canî

De zû seyda serî rake
Li dijmin qîrekê bake

Hey partîya kurdên li vir

Hey partîya kurdên li vir
Ev komela nûjen bijî
Ger hûn bimînin wek niha
Cergê neyar dibirijî

Nîroz li we pîroz dikim
Bo we dikim pir zarîya
Barzanî pêşkêşê we bî
Hêzdan ji wer bê arîya

Hûn her wiha dilsade bin
Dostê kesên baş û dilêr
Dûrî kesên pîs û qirêj
Tu jî neyarê dil qirêj

Zanim ji dil hûn zane ne
Rengê niha yek dest bibin
Destê kesên rast bernedin
Hûn ê ji nû serbest bibin

Îro li Mesûd ewle bin
Mîna we ew jî pêşrew e
Der vê dema renc û gelac
Her hêvîya kurdan ew e

Hûn guh li pîlanan mekin
Hûn wek kesên çewt şaş nebin
Bo çend nîşanên paçikî
Hûn bêhiş û berpaş nebin

Ew kodika seg jê vexwar
Barzanî dil jê digerland
Ew tîrşika gûmir ketê
Kurdan hemî tif lê werand

Ew hingivê jehrîkirî
Barzanî her guh lê nekir
Saza li ber dengê gura
Pêşmergeyan hez jê nekir

Zêrê di agir zingirî
Barzanî go dest lê nekin
Bûka bi zor dijmin birî
Dîlanê kes bo wê nekin

Dermanê dijmin çêkirî
Kengî nexweş pê radibin
Dê û xenîm lorî bikin
Zarok çilo pê şa dibin

Hetwan ku çav jê kul bibî
Bo çî dikî çavê xwe de
Çavê ku rohnî tê nema
Dermankirin her bê ked e

Rêça neyar şahîk kirî
Jêrî ewê tev kelem in
Bêbextîyên dijmin pir in
Bê soz û ayîn û gem in

Goştê peza ku ji kêr dibî
Dijmin ewî tînî ji te re
Yek car li gorî wî neke
Jê dûr bibe ku bê were

Mar û neyar mîna hev in
Bo merivan nabin bira
Çaxê ku şev tarî bibî
Pêşîya te hilnadin çira

Marê tu carek gez kirî
Êdî ji dehma wî hilê
Korta ku ew mar tê de bî
Dîsa neçe ser wê qulê

Kêfa ku dijmin çêbikî
Şîna li ser canê te ye
Ger tu bi dijmin paşe bî
Dil xweş nebe tu kole ye

Her lem wekî tovê xwe ye
Kengî zilindar xweş dibî
Ê ku dilê min hûr bikî
Çawa ceger pê geş dibî

Çala ku av tê de nema
Dewla xwe hew berde binî
Ew simbilê ku ber girt
Bo xwarinê tu naçinî

Derya ku av lê bû ziwa
Kengî bi lez dagir dibî
Pîra ku cil jê re neman
Çawa ji nû avir dibî

Cîhan ji dû dagir bibî
Ger çî bikî sîwan û sih
Baran ji wî danakevî
Em dê bimînin jar û tî

Hey bêwefa xweş meyzeke
Bersiv bide bo min bi lez
Çawa tu bû dostê Sedam
Ew dijaminê pîs û terez

Ka soz û peymanên te dan
Ka nav û dengê tey derew
Ka zirt û fortên tey berê
Ka gotinên zirz û qelew

Ka ew gelê tey pêşketî
Ka dostîya tey rohilat
Ka tûjîya ser koledar
Ka hêrz û fors û kêferat

Sedam çilo bû qenc û baş
Piştî te dev davête wî
Îro bizan tu dijmin î
Dîsa tu bû rengê hewî

Hey bêwefa hey bêzirav
Tej vê rîyê fêhtî nekir
Dostek bedew rengê Sedam
Dît û hesanî peyde kir

Ma qey kesî Sedam nedî
Ma qey kesî ew nas nekir
Baqê te ma nîvco li wir
Ceng û şoreş derbas nekir

Piştî ku Sedam heşkerî
Bû peyrewê şah û began
Piştî li ber çavê cîhan
Çû rêçika dîl û segan

Bû nokerê Emrîkîyan
Da pey Zehakê Ingilîs
Bû rêberê masûnîyan
Dostê kesên zingar û pîs

Her kes bi wî qerfan dikî
Ê zanewer pê dikenî
Kurd gotinên wî nakirin
Di çavê me de bûye tenî

Em kirine zindan û qulan
Gundên me tev berbat kirin
Zarok hemî birçî kirin
Em bê cil û posat kirin

Şehrê me tev kavil kirin
Gundê me tev wêran kirin
Bûk û kebanî bî kirin
Mindalên hûr dêran kirin

Misrî kirin şûna me de
Em birine çol û Kerbela
Hin kirine bin zora xwe de
Hin revîyan bûne wela

Sedam bi dengê xwey bilind
Bakir go kurd êdî neman
Wê Eflaqî kêfê bikin
Îro li ber av û çeman

Hey bêwefa qey tu kerr î
Çavê te kor in hey gidî
Ger tu diwêrî ka were
Ka tê çilo bersiv bidî

Tiştê ku Sedam daye te
Sed car ji Mesûd lave kir
Go min divê ez bidime te
Mesûd bi wî bawer nekir

Ne wek te zarok in bira
Bawer bi Kurdistan hene
Şervan û jîr û rêncber in
Wek te ne qênd û paşe ne

Vêca bizan hey bêwefa
Barzanî ye yê pêşketî
Tu ew kesê kurd gotiye
Tu jê ketî pê hilketî

Çawa tu kurd î hey reben
Tu tê şerê Barzanîyan
Tu ji bo Sedamê Efleqî
Êrîş dikî Îranîyan

Tej ê berê endîş negirt
Ka Şêx Seîdê Neqşebend
Ubeydulahê Barzanî, kundan
Li ser laşê wî xwend

Ka Şêx Osman û yên di gel
Vana xwe disparte Sedam
Hey bêwefa ma tê karibî
Rastî bidî bo min welam

Tê xwe ji wan kêmtir bikî
Cenga bira bêhtir bikî
Kurdan bi kurdan bikujî
Zêr û diravan pir bikî

Te Qadisî bona xwe girt
Te dev berda ji Kurdistan
Tu bû destik ji bo Sedam
Te xwe daxist li bin destan

Cilkên te yî kurdî hebin
Êdî nema wan li xwe ke
Kurtan li cem Sedam pir in
Wê li te kî bar û çekan

Destê Sedam qenc miz bike
Hûn her du xûnrêj wek hev in
Te pir kesên baş kuştine
Nêzîk û hem salên kevin

Pîroz bike cenga Sedam
Jê re bide pesnê giran
Kurd bi hezaran kuştine
Pir hilkirin por û diran

Hêja ye tu pîroz bikî
Jê re bide sed aferîn
Lewra wî kuştin pir ciwan
Wek Leyla qîza dilbirîn

Sedam dibê hey şah qelew
Mesûd ji meydanê hilîn
Îranîyan zû der bike
Ev her du tişt em pê bilîn

Pey de ez ê rû bidime te
Dê li te kim sê sed xelat
Goya peya pir xwende ye
Lê ew mejî bûye petat

Ma kî li pey rêça wî ye
Kengî bi Mesûd berber e
Îranîyên dişewitî
Çawa ji Iraq tên der e

Yan tê di gel Sedam herî
Hûn bimirin bê şûştinê
Yan wê ti karê te nebî
Bi dest Sedam bê kuştinê

Bawer bike hey şah derew
Salên şex û şêstê berê
Kurdan dizanî tu çi ye
Dîsa li wan tê vegerê

Cîhan bila tev zanibî kurd
Nas bikin tu nej' me ye
Tej bo me tişteke baş nekir
Tu bê nijad û ewle ye

Keko Sedam wê bikevî
Çawa didî te serxwebûn
Wê te li kû serbest bikî
Ew ketîyê jar û zebûn

Çaxê Sedam tune bibî tê
Wê demê çê bi kû de
Kes nîne bibihûrî li te
Barzanî du çav girtine

Partî Demokrat agir e
Mafê te hingî kuştin e
Îdrîs û Mesûdê ciwan
Hember Sedam rawestine

Ev sal heştê û çar bijî
Kurd û pêşmerge her bijîn
Barzanî û Mesûd her hebin
Kurd û Kurdistan her bijîn

Roja we xweş hûn tevde
Sax êdî bes e pir bû dirêj
Karim gelek pey de herim
Lê tirsîm hûn bibîne gêj

Zevîyek Gazîdan

2000

Çar dijaminên kurdan hene

Çar dijaminên kurdan hene
Bê derfe û bê ewle ne

Her çar ji bo hev dijamin in
Lê bê ser û bext û bin in

Em herine ber kîjan derî
Digihêne me ev serserî

Ew her di gel pîsan yek in
Karin hemî dergan vekin

Ew ingilîzên bêfedî
Carek me qencî jê nedî

Kurd û ereb berdane hev
Pey de ji ber wan kiriye rev

Iraq û Îran çêkirin
Destê me kurdan jêkirin

Şarê Fransa mû gever
Hiştin gelê kurdî bi der

Wan go ereb man ji me re
Da kurd bixwin ew di ber e

Dûr bûn ji van war û deran
Ji xan û burc û penceran

Rûs carekê dostê me bû
Ta ku derî jê re vebû

Çend rojekî derbas kirin
Êdî nema em nas kirin

Emrîka pey de bû heval
Me daye ser çendakî pal

Bextê Emêrka bû rizî
Destê me berda bi dizî

Îran û Iraq bûne yek
Kurdan nema rahişte çek

Hew nas dibin dost û neyar
Em dê li Çîn bikine hewar

Hind û ereb îro yek in
Wê zirtekê li Çîn vekin

Wê Çîn ji ber wan baz bidî
Yan wê ereb wî gaz bidî

Şahê cîhanê xwarin e
Zor û şer û pêkarin e

Em dê li ser doza xwe bin
Yan çê bibin yan berze bin

Em ê kengî bibin bi xwedî

Ma hey felek hê jî ne bes
Kengî bibin em bi xwedî
Em kurd tenê bê dewlet in
Her kesekî warê xwe dî

Ez her çi bêjim bê ked e
Cerg û hinav tev bûne ar
Nej 'gawir û nej' Obedê
Bo me kesek her nîne yar

Hey kurd li hawîrdor biner
Cîhan hemî ceng û şoreş
Tev dewlet û pîr û bilûk
Her yek li cihê bûye beş

Lê tib tenê mayî reben
Bindestê tirk û tazîyan
Ma qey tu hatî ser cîhan
Bo kulm û boks û qamçîyan

Hey kurd werê bîra xwe baş
Tuj' kî demê wêran bûyî
Nêzîk e cîhan pîr bibî
Ka em çî ne ma til kû yî

Vêca ji nû hişyar bibin
Dijmin ji Kurdistan derê
Bigihêne hev hey pehlewan
Kurdên niha tev ên berê

Vêga ez ê qîran bidim
Her xwendevan û serweran
Kurd û ne kurdên ku hebin
Bin ax û ser ax û deran

Hey faris hey tirk û ereb
Ma hûn ji kurdan nagerin
Em jî mirov in maleva
Carek ji Kurdistan herin

Ma kurd çî kir hûn her deman
Hew çend li ser wan bûne har
Tiştek bi zor naçî serî
Hûn zanibin bê kar e dar

Hey dewletên hawîr cîhan
Ma hûn ji bo kurdan tenê
Çav û guhan asê dîkin
Sîngê dîkin textê çenê

Kawa serî hilde biner
Çend ljdihak rûniştine
Kendîl û sêpî sed sed in
Wan pir ji kurdan kuştine

Wî leşkerî dîsa werê
Laş û serên wan hûr bike
Êrîş bike ser dijminan
Wan ji welatî dûr bike

Cengawerên kurdan werin
Ev dem dema ceng û şer e
Kurd vê demê hişyar dibin
Herdem hewar û tevger e

Hey xwende û zanewerên
Kurdan werin dozê bikin
Tîpên me kurdan pir bikin
Ayîn û nûrozê bikin

Rustem tu rabe şer bike
Kurd çû ji cîhanê bi lez
Gurzan li ser wan rahejîn
Da ber bibarin wek terez

Hey Mem were va Zîn li vir
Hêsir ji çavên wê dizên
Ew her dibêjî zû were
Pir kes hene ku min divên

Ferhad bira zûka were
 Şêrîn di îro zende ye
 Bûka li hespê karkirî
 Herdem li ber bendî te ye

Şêrko û Yûsif zû werin
 Misr û Yemen azade ne
 Lê kurd pepûk û bende ne
 Bê xanim û şehzade ne

Şêxê Cizîrê dilbirîn
 Meyza bike li Burca Belek
 Selma ji te gazin dikî
 Hew badidî zulfên xelek

Xanî ji gorê rabe der
 Nû gurr bike doz û xebat
 Dîsa li te kirine hewar
 Kurd û Kurdistan û kelat

Şahê Bedirxan çavbelek
 Mîrê Hekar û Botîyan
 Ew leşkerên tey kumdirêj
 Mane bi destê kotîyan

Şahê Pîranê Şêx Seîd
 Leşker tu werê bir bi bir
 Cenga xwe nû ser kar bike
 Toranîyan em kirine qir

Hey Qazîyê naz û delal
Şahê Mehabada delal
Sondê dixwim derdê te em
Tevde kirin merdal û kal

Rabe were ew dem bihûrt
Em kurd hemû hişyar dibin
Tu xweş komendarê me yî
Em tev li pey te kar dibin

Hey Mistefa şêrê çiya
Ev dem ji nû bengal te ye
Kurdên li cîhan vê demê
Tev bendeyî cenga te ye

Hey kurd gidî wî bernedin
Ger ew here wek masî ye
Hêvî heye ku sax bikî
Ew Gordîyan û Kasî ye

Xelk çûne ser heyv û stêr
Hê dijminê kurd xwînmij e
Hey wax cîhan nûjen dibî
Lê ser me hê tar û mij e

Tirk û ereb tev farisan
Bo kurd li dûv pêxember in
Çaxê ku em serbest bibin
Wê tev ji Hêzdan bigerin

Hey kurd bizan dînê me ye
Tu guh nede peyvên neyar
Bes guh bidin ser dijminan
Ma qey tu hê nabî şiyar

Çaxê tu bû xwedîyê welat
Nûka li cîhan hûr bibe
Qencî bide hawîr cîhan
Tij' pîsîyê pir dûr bibe

Kurd ji pêşî de nas e

Cîhan hemû zanî niha
Bê ev gelê kurdî kî ye
Pir qehreman û pehlewana
Şerker û cengawer e

Pir kevin û pir xanedan
Deng daye gelkî der cîhan
Herdem li dûv pêxemberan
Ew her bi Hêzdan bawer e

Lê bûne bindest ew ji mêj
Hem bê bext û sermiyan
Her êl bi êlan bû neyar
Bona neyaran yawer e

Tevdîr ji cem Hêzdanî ye
Ku her ji ber hev dûr dibin
Carek bi ol û geh bi êl
Yan geh bi bend û berberî

Tuj' Manî û Zerdeşt bipirs
Îro ji dembûra welat
Bê kurd xwe da kuştin çilo
Tev bûne bê dest û serî

Pêşî ewan ferman dikir
Cîhan tenê bo wan hebû
Lê piştî çaxê Mîdîyan
Kurd bûne sed bend û kerî

Kurd pey de rêzan kir cuda
Hingî welat pir fire bû
Nû her yekî gundek digirt
Tevde dibûne sermiyan

Her yek ji xwe r' navek dixwest
Da xwe ji tevan meztir bike
Wan dane kuştin êl bi êl
Êrîş dibirine ser çîyan

Ev dijminî pir bû fireh
Lew xwîn û kuştin bû tewat
Her dezgeh û xwendin hilat
Kor bûn hemû bîr û guman

Nû bû dema xap û derew
Bû ferzena pîrê muxan
Bû agir û mar û nivişt
Xizanî û pars û hewar

Êlên me kurdan hin bi hin
Tevde ji hevdu parçe bûn
Êdî nema wan karîbû xweş
Hemberî şûrê neyar

Pir ketine destê dijminan
Lê hin ji wan mane bê cih
Nîşan û dengê kurd hilat
Nû pars û rûm bûne siwar

Ê ku dihat hew jê diçû
Bû bingeha şer ev welat
Hinka ji vir hinka ji wir
Kurd şer kirin bûn gêj û mat

Çaxê ku Îslam hate der
Ketine evî dînê mezin
Lê man di rengê xwey berê
Pey de gelek çaxê dirêj

Lê ew Xwedê zanî tenê
Ka wan di Îslamê çî kir
Wan wek dema Zerdeşt kirin
Da ku bicih bînin limêj

Hate guhertin nav bi nav
Lê ol wekî rengê xwe ma
Şêx tev ketin şûna muxan
Ocax ketin şûna şeha

Xişt û nivîşt û ar û mar
Mane di rengê xwey berê
Tiştêk nema hiş tevde çû
Bûne perûkên mêjgehan

Çêbû dema zarê ereb
Zar û zimanê kurd hilat
Nû kesk dipoşîn ereban
Bûne xudanên keleshan

Bêhtir ji pêşî bûn xuya
Ev dijminê kurdên reben
Kurd nû bi dijmin re diçû
Bo kuştina kurdên welat

Bê ser û ber bû ev herêma
Her şêx û axa bûne yek
Tev bûn hevalên dijminan
Lew ev welat xistin şewat

Êdî ji van derdên mi got
Nû kurd hinek hişyar dibû
Wan pir dixwest kurd bikine yek
Lê her bi dest wan ve nehat

Lê hin bi hin kurd bûne kom
Şah û serek wan çêkirin
Lê wan bi kurdî çênekir
Yek xwendin û or û nivîşt

Ku ev sedê bîstan dihat
Kurd nû bi xurtî çûne pêş
Wan dewletên bêbext û ol
Nîşan ji kurdan re nehişt

Nû vê dema nêzîk ji kurd
Hinkan xebat ji dil dikir
Lê şorhevî hate welat
Nêvî ji hindîşa me kuşt

Hey kurd hewar e qey ne bes
Ev sedên salan diçin
Hîn jî tu xweş nabî şiyar
Ev parçebûn bona çi ye?

Kurd kurdê ku dijmin nebî
Çaxê li wî tu ewle bî
Ber dijminê canê te bî
Tu her nebêj ka ev kî ye

Ê kurd nekî yek bê ked e
Destê hevalan bernede
Têr û xizan îro yek in
Kes guh nedin meznatî ye

Şivanek yan şahek mezin
Kî Kurdistan peyda bikî
Em dê li pey wî xweş herin
Da ku neyar winda bibin

Kîjan dema çêbû welat
Daxwaz û doza nû bikin
Wan rêçikên baş û durist
Çêkin li gor win zanibin

Em kurd meger kom û beş in
Lê tev ji Kurdistan xweş in
Ku hin ji hinkan danexwin
Kengî li gel hev radibin

Ê mêr ew e bê ez biçûk
Bo wan hevalên jê bikîn
Dîsa bikî doz û xebat
Bêhtir ji wî çaxê berê

Va îro Barzan bû serek
Tevde li pey wîna herin
Lê îro komek nû heye
Kurd e ji Seyda nagerê

Ev pîsî û bêbextî ye
Ka kî ji wî çêtir heye
Ku em bibin yek bend û ber
Wê kul ji nava min derê

Amed

Bajarekî kevnar nîv war û cihê kurd
Deng daye li cîhan mêrê ewê du gurd

Ava ye li deştê nêzîkî Qerejdax
Dicle tê dibûrî bustan û gul û bax

Hawîr bedenek reş burc û keleh û dîz
Çaxê ku dibînim yekser dil dibî zîz

Serkana welat e mizgeft û dibistan
Çaryan û şeqam in hem dehl û gulistan

Navê wê ye Amed hîmek ji cîhan e
Herdem cihê cenga şah û gizîran e

Çavê dijminê kurd herdem lê dizûrin
Firs û ermen û rûm ref ref lê diqûrin

Pesnê wê çi bêjim lîf û germîyan e
Tev deşt û qelaç in hawîr wê çiya ne

Darên di çîyan de êrvist û kevot in
Zeytûn û kenêran can û dil disotin

Şîlan û belalûk tûreşk û zevî ne
Kizwan û çilo ne mazî hem berû ne

Hirmî û hejîr in dûvşork û şikok in
Tune hem behîv in bîşeng û bihok in

Mêw û hem tihew bûn ajik hem guhîj in
Hedhedk û simaq in çinar û mewîj in

Dehlên wê bi deng in bîk û spîndar in
Hincas û şilor in sêv û gul hinar in

Xox û tiraqî bûn gwîz û mujmujên zer
Sincî hem gulên zer hawîr in seranser

Avîk û teyar in pembo hem birinc in
Sed rengên ji pincar narinc û tirinc in

Werz û zêzewat in bax û rez û medreb
Şewl û mexer û koz, kew lê dîkin qeqeb

Deşt û zevî û çol gelkî pehn û zor in
Genim ceh û garis şîn û geş û bor in

Kurd lê bûne dewlet Merwanî li wê bûn
Ceng û şerên kurdan gelkî li wê çêbûn

Hewrî ne li pêşî ava kiribûn ew
Pir şah û qiralên kurdan lê kirin xew

Difra welatê kurd herdem ew e zanim
Warê şeh û pîran naz û beg û xanim

Pêşî ji kevin de war û cihê kurd e
Pir zaneyên kurdan rabûne di wir de

Kurdên wê şiyar in tevde xwendevan in
Azadîyê dixwazin tevde pehlewani in

Sed heyf û mixabin textên li Kurdistan
Tirkî lê dixwînin bû tirk û Tirkistan

Xort û keçên Amed hevdu zû biber xin
Tirkan ji cihê kurd dîsa nû bi derxin

Newroz

Qîza ciwan û gulperî
Şewq û şemala xweseî
Ger tu dixwazî koçerî
Mizgîn didim va bû bihar

Dakev ji wê asêgehê
Adar giha roja nehê
Serbest were vê bergehê
Bê tirs li ber çavê neyar

Navê te nûroja me ye
Qîza ciwanê Kawe ye
Tu her li ser benga xwe ye
Cîhan bibî havîn û sar

Bendî te ne pir qehreman
Kom bûn li ber av û çeman
Piştî tu çû ew pey te man
Em tev ji xewnê bûn şiyar

Şalûl û bilbil bûne ref
Hespan cîhan tev kirine kef
Saz û bilûr û ney û def
Cergan dîkin serxoş û har

Hawîr ciwan û leşker in
Bo dijminan xweş hember in
Bi top û tank û qember in
Îro hemû hatin hewar

Daniş li vê çola mezin
Av û gulistan û rez in
Kêf û sema cerg û bez in
Winda kirin deşt û diyar

Tu guh bide van gazîyan
Bes ke delal û nazîyan
Pêk bîne van daxwazîyan
Kerr ke fixan û zarezar

Xortên te bûne serfiraz
Wê bo te deynin her nîyaz
Hildane çeng û her du baz
Rim nabî winda der kewar

Qîz radijin gurzên gulan
Navê te danîn ser milan
Wergirtine rengê cilan
Serjê dîkin berx û dewar

Zindan di anîna te ye
Lêdan di danîna te ye
Kuştin di ayîna te ye
Em guh li wa nakin ti car

Ger tu bi roj danakevê
Em hem di tar û hem şevê
Ê mêr ji dilber narevê
Ger sêpîya wî bikine kar

Bo te me dîne pir birîn
Bû çem li qadê av û xwîn
Tu li ber devê çem bûye şîn
Ew çem ziwa nabî ti car

Tu dihatî şêrîn heşkerî
Îro çima tu li pey derî
Bo te wiha naçî serî
Çû ew dem û ew koledar

Tarî diçû mîm bûye mûm
Diz çûn tixûbên Hind û Rûm
Pey min were ez pey de çûm
Xweş rêber e ew gul hinar

Em pir dîkin şerm û fedî
Dem çûn tu mayî bêxwedî
Kalan tu dî min tu nedî
Jîna mi çû bûm yextîyar

Wê te bibînin ên ciwan
Ger wek niha rabin rewan
Her tu bijî tevî ewan
Hey dil bes e ez bûme par

Kurdistan lîsa kurê Zal

Tu yî Kurdistan lîsa kurê Zal
Dijmin her û her lê dibî merdal
Cîgehê cengê qîr û hewarê
Lat û zinar û zixur û kendal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibî ew sal bi sal

Kurdan bihartin gelek demên tal
Jin tevî mêran her xwe dîkin gal
Nav rûyê dijmin rengê pilingan
Sotin li her der wan şapik û şal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibî ew sal bi sal

Ji dengê şûran tev bûn kerr û lal
Teht û şikeft û pesar û berpâl
Tiştêk nemaye agir nedîtin
Bûne bi gorî xort û keç û kal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibê ew sal bi sal

Ji xwînê dagir bûne çem û çal
Çol hemû gor in parçeyên mertal
Kelha mêran e her dem û çaxan
Kurdan nekir xew rojek li ber mal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibê ew sal bi sal

Laşên neyaran pir bûne qerpal
Di nîv şîhar û newal û kortal
Şûr û rim û xîşt bi destê kurdan
Di hestiyên wan tev kirin kopal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibê ew sal bi sal

Ji kohê Agirî ta biçî Şingal
Pir hatin kuştin ciwan û mindal
Hêzên qiranan êrîş didanê
Kurd serbilind e nebû bê pîrgal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibê ew sal bi sal

Kurdên xudanên xencer û şerwal
Xudanên hesp û zêr û şer û al
Di qoqên şahan pir xwîn vexwarin
Mêrên bi simbêl bi gerden û bal

Dem diçin ew neçû
Dem diçin ew neçû
Pêl bi pêl jîndar
Dibê ew sal bi sal

Kujboyad

Hey kujboyad sed aferîn
Tej bo welat berdaye jîn
Dîtin te pir êş û birîn
Laşê te ma nêv ar û xwîn
Rast e tu winda bû ji çav
Lê tu li ser dil maye şîn

Em her stûxwarê te ne
Dil her birîndarê te ne
Serrest û hejarê te ne
Bin qencîya karê te ne
Ta em li cîhanê hebin
Em her di bin barê te ne

Rabe serî rake ji xew
Da maç bikim çavê bedew
Derdê te bû rengê cedew
Bê goşt kir te ev laşê qelew
Her tu li ser bîra min î
Ez her dibêjim ax û tew

Ez her dixwînim bilbil im
 Ez bo te herdem çavşil im
 Dil keser û ah û kul im
 Hiş bûye kêr ez sed dil im
 Tu bû nivîsta ser ziman
 Bo te dinalim hey gulim

Dayik dikî her nalenal
 Destan dikî bin çeng û pal
 Gazî dîkin xaltîk û xal
 Hew radizin bapîr û kal
 Sêwî li ber bendê te ne
 Ger tu neyê hew têne mal

Digirîn li rext û kemberê
 Tîr ping û zext û xencerê
 Kerx û heşar û çeperê
 Ceng û xebata tey berê
 Navê te hey wê sax hebî
 Tê her di bîra min werê

Te girt li me xan û derî
 Şînê dîkin bûk û zerî
 Cergan dîkin sê sed kerî
 Reş girtine şan û serî
 Hew şeh dîkin pora gewez
 Ew nazik û ew gulperî

Tu di ber me de çûyî hey bira

Tu bûyî tîrêj û çira
Li ser koh û lat û gira
Li ser devê av û pira
Tu mayî şêr û serbilind
Bo wî şerê xwey kongira

Xwîna te kurd serxweş kirin
Ceng û şoreş nû geş kirin
Dijmin ji çav me reş kirin
Şêr û piling bê heş kirin
Tola te her dê vegerî
Bê zirt û fort û xweş kirin

Med gel wî kir pir hogirî
Em tevde tên pey oxirî
Jîna te çû nav namirî
Tej bo me hişt şîn û girî
Em ji berê hartir dibin
Ya dîl em ê bibine serî

Derdê te bû wek tîr û bist
Xwel nav dîl û cergê mi xist
Xwîna te bû mircan û rist
Der zend û sîng û her du mist
Merga te bo mafê me ye
Rêça te ye rêça durist

Dojeh ji bona yê te kuşt
Bo wî nema paldan û pişt
Canê te çû baxê buhişt

Rind û perî warê te mişt
Digirîn bi ser gora te de
Dost û evîndar û surîşt

Em leşker in zor û keleş
Dijmin dîkin deh par û beş
Cergê neyar namînî xweş
Rohnî li wan tev bûye reş
Hey bê guneh ger çî tu çû
Piştî te re xweş bû şoreş

Carek mi dî

Carek mi dî bûbû xuya
Xanim di nîvê pencerê
Tîrêj kirin çavê mi de
Guhar û sîm û kemberê

Lewra bicih nabim serî
Pesnê ewê şah û serê
Min go keçê qey guneh e
Ku tu ji wê ancê derê

Hey qîzika ji mala mezin
Dakev were someserê
Da ez li te pirsê bikim
Bê tu kî yê hey koçerê

Min dî bi şerm û nazikî
Bersiv dida go lo herê
Xwezî bi yê çav li te kî
Ji dil derînê kederê

Te ez bihatim perîyê
Hey por giran û geverê
Dê mê te yî sor û spî
Şewqa didî wek fenerê

Nişka ve rabû pace girt
Destê xwe da ser çemberê
Bû xewn û razanek li min
Guman kete ber bawerê

Lewra mi kir qîr û hewar
Ji ber nedîna yawerê
Xwezîya nebûma naskirê
Vê rûgeşê gerden zerê

Ka kê m bike vê kotekê
Ma wê çî bî ger tu werê
Bo çî dema tîm dîtî nê
Tu zû diçî paş çeperê

Yezdan tu min bêhiş bike
Da ez bibim rengê berê
Zarokîya min çêtir e
Bo çî giham vê deverê

Cîhan bi min erzan dibe
Ger ez nebînim dilberê
Hey wax li min carek heye
Derxim ji dil vê keserê

Kengî ji bîra min diçî
Enî bi zêr û keverê
Heyran bibim bejna bedew
Ten zîv û dur çen gewherê

Cegerxwîn

Kezîyên sor û dirêj
Bo çi li ber bayê diçin
Ev gul û narîn û zergeş
Çima bê reng û miç in
Av û kanî wek beroşê
Qey çi bûye...dikelin

Dar û lem bê reng û mad in
Hem bihar bo çi zer e
Her kesê ku ez dibînim
Ser çemandî di ber e

Qîz û jin wek pîrebokan
Por gij û kincik reş in
Mêr û jin kîjan bihûrî
Dilgiran û ne xweş in

Peyv nema tên ji devê wan
Her wekî tev bûne lal
Kêf û şahî piç nemaye

Bes heye ev nalenal

Qîz hemî hatin, dibistan
Hiştibûn vala û vîng
Wek dema ku dibihûrîn
Kerîyên qaz û quling

Xwendevan û xwendekaran
Xwe kirin yek rext û rêz
Wek dema hêzên Suleyman
Veşîrîn tev mûr û kêz

Min dî wênek hate hildan
Wênekî rind û kever
Nû me zanî ku Cegerxwîn
Bê jiyan tînin ji der

Rondikên min bûne zo zo
Xwîsîya min neçû xwar
Min ji nû ve hew xwe girt
Û çûn ji min qîr û hewar

Lê mi hefsarê dilê xwe
Kire bin her du pîyan
Dil jî wê gavê dibû kerr
Ji hewar û girîyan

Min dibakir wan hevalan
Min digot hew bigirîn
Ger Cegerxwîn bûye bêcan

Lê ji nû ew bû bijîn

Ew kesê ku ji pelokan
Dibistanan dagirî
Ew li alê her mirovan
Li cîhanê namirî

Ew kesê ku hiş bi zenga
Bigerînî xwendevan
Wek şekir şêrîn dimînî
Li ziman û li devan

Ew kesê ku dil bisojî
Li şivan û rebenan
Nav û dengê wî dimînî
Li welat û bedenên

Ew kesê ku bo gelê kurd
Xwe dikir dost û xuda
Ew ji dîroka me kurdan
Nabî wînda û cuda

Ev Cegerxwîn her wiha bû
Lew li ser dil bûye dax
Dê hezar salan bimînî
Di dilê kurdan de sax

Kurd kevin e

Hîn dewletên kurd sê hezar salî berî Îsa hebûn
Pey du hezar û nîv hezar sal ku bihûrtin berze bûn

Ev Kurdistana pir giran herdem cihê ceng û şer e
Piştî pîyê kurd şemitî xelkê ew girtin ji xwe re

Hey kurd werê bîra xwe baş tu ji kî demê wêran bûyî
Ev çend demên dûr û dirêj bêhtir di bin destan bûyî

Pir di kevin Akad hebû demkê li me ferman kirin
Pey wan de Xatî derketin em jar û hem dêran kirin

Vana welat bindest kirin çend gel ji yê nê kevîr û nû
Lewra ku kurd xwe ji bîr kirin êdî digotin kurd nebû

Pey wan de Amûr derketin textê me wan kir tar û mar
Pey wan de Aşûr derketin demka dirêj em kirine par

Pey wan de faris derketin em kirine ber navê xwe de
Pey wan de yûnan derketin rohnî nema di çavê me de

Pey wan de rom hate welat şop û nîşanê kurd mirin
Faris û ermen bûn mezin em tev bi ermen nav kirin

Pey wê de bû çaxê ereb em ketine vê ola mezin
Bo kurd hiş û sewda nema pey dijminan her dibezin

Pey wê de bû cenga moxol ew gawirên bê ol û dil
Can û welat berbat kirin berdane ser cergê me kul

Nû bû dema tirkên xiniz selcûq li hawîr bû çeper
Tirkman û tacîk bûne der ax û keser ax û keser

Pey de osmanî livîn xwedîyên pîlanên dil bikîn
Bûne kelem bona welat ev dijminên hatin ji Çîn

Îran û tirk bûne xwedî, kurd bûn biyanî bûne der
Îran û tirkan wê demê ev Kurdistan kirine du ker

Pey wê de bû cenga mezin cîhan hemî bû tar û mar
Her kesekî cihkî xwe girt pênc dewletan em kirine par

Bo tirkî ye pişka mezin kêmtir ji wê faris revand
Ê dî giha pencê Iraq, Sûrî jî hin bo xwe kevand

Parçek gihaye Sovyetê sedê bîstan de em ev in
Êdî wê çawa vegeirî ev Kurdistana mey kevin

Hey kurd ji nû rabe ji xew ev dem dema azadî ye
Nû vê demê hey kurdino Iraq giha Barzanîya

Ka wê ji vir pê de çi bê êdî ji mi'r nabî xuya
Lê kurd dibên jêrî kevir namînî ew takê giya

Êdî heye kurdên peler pênc parçeyan azad bikin
Wekî çaxê Mîda bibine yek hevdil hemî ava bikin

Kuştina kurdan

Xweş meyzeke tu li van giran
Tev hestîyên bav û biran
Ew kuştine çêlîyên guran
Avêtine jêrî piran
Herdem tu wan di bîrê werê

Heyfa kuran xwedîyên dilan
Heyfa keçan wan çav kilan
Xwedîyên ewan rext û cilan
Hew tê ji wan bêhna gulan
Ka ew dem û çaxên berê

Îro de rabe lê xuhê
Jar û xizan û bê cihê
Destê te ku pê bigihê
Raje kevan lêxe jîhê
Da ez hilînim keserê

Ma kanî ew soza te got
Derdê te ev canê me sot

Raje kevanê xwey kevot
Pêxwas û ser tazî û qot
Wê bêne ber te wê derê

Dîsa birês wê teşîyê
Zû vegeîn wê xweşîyê
Da em bibînin geşîyê
Em hew bibînin reşîyê
Ku em bibînin kemberê

Xuşkên te çûn ser bêrîyê
Tê kengî bigihê wan diyê
Mihkên te mane li ber çiyê
Şivan dirûnî li ber sîyê
Tûrê xwe hilde zû werê

Min hê ji zû de tu nedî
Tevna te maye bê xwedî
Gelkî ji ber bûme fedî
Divê tu dev jê bernedî
Tu hew bibêjî lo herê

Gulperî

Hey gulperî gulperî
Tu kesk û sor û zer î
Gava tu hat ber derî
Ceger li min bû kerî
Şewqa te çavê mi bir
Gula spî ser serî

Dilber bi çavê belek
Bi bisk û porê xelek
Bi dêm û difnê çelek
Li jêr û jorê felek
Kuştin evîna ewê
Ciwan û merd û gelek

Bi rist û zêrên benî
Guhar û hem gerdenî
Sîm û gulac û enî
Dêm û dev û erzenî
Bê hiş li qadê ketim
Dema li ber min kenî

Dema rabû ew rewan
Tirha tûya pir ciwan
Bi wan çekên erxewan
Weşî mîna ser mûyan
Min dî ji laşê min çû
Bêhna pel û pîşîwan

Şepal û qozeqerê
Gulbehar û koçerê
Şewqa cihê roderê
Tu hatî someserê
Agir bi canê mi ket
Reş bûm wekî komerê

Sazende û bilbilê
Mijgul dirêj û kilê
Xwêdan ji miskê şilê
Danî li tirha gulê
Cîhan û derya hemî
Kerr bûn li ber xulxulê

Ew gurcîya rû gewez
Gul û beybûn û helez
Diran zelal û terez
Ew nêçîyara kepez
Cuda bû hew bû xuya
Lew diçim tilîyan bi gez

Kurd çima mane bindest

Hey wax li min kurdên reben
Hê jar û bindest man û man
Ev çend sedê salan diçin
Di dil de hiştin êş û jan

Ka em bi çi kêm in gidî
Bextê me ewçend reş bûye
Hê min nedî mîna kesî
Can û dilê kurd geş bûye

Dijmin li ser kurd raser in
Wek pîrhevokên ser çîyan
Ma kengî kurd karî herî
Serbest li ser çol û rîyan

Heyfa gelê kurdê kevin
Hey sernixûm û gende ne
Der vê dema pêşveçûyî
Nêv çar welatan parçe ne

Her çar welat jî dijmin in
Kurdan ji dil winda dikin
Şop û nîşanên mey kevin
Ew her ji cîhan radikin

Zor û stem her têne kurd
Ka kî di rengê wî heye
Peyvîn bi zarê Mîdîya
Her li cem wan qedxe ye

Îran û tirkî hem Iraq
Karê ewan her kuştin e
Sûrî hemî kurdên welat
Bê qad û bê kar hiştine

Qada hişîn û pir bi av
Ya ku di sînore welat
Danîn li ser navê ereb
Da kurd bimînin bê xebat

Ên ku ji Necdê hatine
Serbest bi war û cî dibin
Kurdan ji karan dûr dixin
Da ku hemî birçî bibin

Kurdên ji pêşî de li vir
Hem ê ji Bagok hate xwar
Mîna ku pir hatin ji dûr
Kirine biyanî hey hewar

Sed kar û pîlanan dikin
Da kurd ji hevdu ker bikin
Hin jê kirin xelkê welat
Da yên gelek jê der bikin

Hê kurd xwe nakî yek xelek
Bi hev re naçin yek deran
Hin şorhevî hin rast û çep
Ketine cihê bend û beran

Ma qey ne şerm e hey bira
Ku em neyaran nas nekin
Divê bi vî karê niha
Em her dema derbas bikin

Kurdên xizan û dolemend
Tevde di bin zorê de ne
Ku hûr û gir tev bibine yek
Em bê hebûn û berze ne

Hê kurd niha wek sêwî ye
Bê nav û ax û dewlet e
Ev parçebûn bona çî ye
Yektî ji bo kurd babet e

Ku zêr û navê kurd hebin
Kêfa me gelkî jê re tê
Da em wekî xelkê bibin
Bigihên bilindî pê bi pê

Ma em di bin xelkê re ne
Her zariwên şêran e em
Em bûn serekdarên cîhan
Lê wergerî bona me dem

Sed heyf li van xortên peler
Sed heyf li van qîzên tenik
Şûna kolos û kemerê
Wan li xwe kirin çerm û benik

Heyfa beg û axên mezin
Maqûl û şah û sermiyan
Qozax û nazdar û zerî
Qîzên zozan û germîyan

Heyfa seydayên qehreman
Heyfa zimanê hey biha
Heyfa civat û caxîyan
Yek tişt ji van negiha niha

Berîya ku bimirim qey heye
Tarî ji ser kurdan herê
Çax û dema kurdên berê
Dîsa li cîhan vegeerê

Ê ku divê ev tişt hebin
Der vê demê Barzanî ye
Herdem bijî warê me pê
Her şahî û erzanî ye

Berî mirinê

Xwezîya berî ez bimirim
Peyda kiriba min derman
Ew bû ku min bidîta
Bûye dewlet Kurdistan
Leşker çêkin bezrînê
Li Barzan û li Batman
Xuya bî ala rengîn
Li ber derya Loristan

Zîn im tîn im dibînim
Ber çavê xwe Kurdistan
Dîn û bêhiş dimînim
Ji av û bax û bustan

Bi hevdu re bibin yek
Sine Hewlêr û Tetwan
Firok rabin ji Amed
Dakevin Azirbeycan
Vekim ez têl û bêtêl
Ji Kerkûk û ji Şîrwan

Bersiv bê ber guhê min
Ji Bedlîs û Erzincan

Zîn im tîn im dibînim
Ber çavê xwe Kurdistan
Dîn û bêhiş dimînim
Ji av û bax û bustan

Bila bi dengê kurdî
Li Amed hem Şehrezor
Ji dehl û mêrg û bîşan
Bînin gulên zer û sor
Serbest hevdu bibînin
Kurdên şehr û çol û Tor
Em wergêrin cilên xwe
Ala kesk û zer û sor

Zîn im tîn im dibînim
Ber çavê xwe Kurdistan
Dîn û bêhiş dimînim
Ji av û bax û bustan

Bêjim sirûdên kurdan
Dilxweş çêkim Nûrozê
Aza bibî Kurdistan
Reha bin em ji dozê
Zaro herin tîpistan
Mîna berxên di kozê
Bikin seyran û geştê
Li wan çolan wek mozê

Zîn im tîn im dibînîm
Ber çavê xwe Kurdistan
Dîn û bêhiş dimînîm
Ji av û bax û bustan

Dijminên me pîr in

Hêzdan gidî hewar e
Ev çî beng û çî kar e

Ka mirov û kanî hov
Li cem me bûne yek tov

Kesê ku çûye ser text
Jê re nema soz û bext

Hin dibêjin ku cîhan
Didî serê me sîhan

Lê ji bona me kurdan
Ka em herin bi kur da

Yek rêz û kom û civat
Ji bo me nakî xebat

Tenê bextê me reş bû
Dilê me her ne xweş bû

Meger ev dem li pêş e
Dilê me her bi êş e

Seranser bûne dewlet
Xwedî nîşan û rûmet

Ev tazîyên kulîxwer
Ev tirkên hov û berber

Ji bo me bûne bêtar
Em hiştin bê cih û kar

Ev erebên diran qîç
Li kurdan bûne wek pîç

Destên xwe dane dijmin
Em digirtin hin û hin

Heyfa gelê me yê jîr
Ketin destê segên pîr

Ereb niha bi petrol
Werdigirin cil û sol

Ew bêhna xwey wekî hîz
Dişûştin wan bi pelmîz

Hemî pêxwas û tazî
Li pey devan bi gazî

Li van çol û beyaran
Digerîyan wek dewaran

Xwêdan li wan dibû tîr
Ji wan cilên bi danîr

Sipeh di rengê kurman
Ji wan diçûne xurman

Karê wan her dizî bû
Kiras li wan rizî bû

Di qûm û zor û germê
Li ber bahoz û sermê

Jîna xwe wan bihartin
Bi saxî keç veşartin

Seranser meyvexwer bûn
Nezan û ser gever bûn

Piştî weşîn ji wan gen
Hemî dibûn xwedî fen

Rêya Xwedê diberdan
Êrîş kirin bi cerdan

Kesê wan î gelek pîs
Dibûn dostên Ingilîs

Wekî wan bûne gawir
Nû Ingilîz bi awir

Li wan nerî bi kêmî
Zanî ku bûne hêmî

Zanîn û dadî û ol
Firotin wan bi petrol

Bûn kom û dewlet û tîş
Hatî kurdan bi êrîş

Ew kevne pîrên êlan
Nû peyivîn bi têlan

Jinên xwe kirin pêrût
Bextê xwe kirine perpût

Xweb Ingilîz gihandin
Qada kurdan standin

Selahedîn ji bîr bû
Ew dem ji nû ve pîr bû

Ereb çêbûn stemkar
Piştî ku bûne serdar

Xwe kirine rengê tirkan
Kurd dikuştin bi pirkan

Digotin kurd ji kû hat
Tiştê ku bû çû hilat

Li kurdan kirin ferman
Heta ku rabû Barzan

Kurdan milê xwe da hev
Zanîn kedê nakî rev

Bû lêdan û bû kuştin
Birçîbûn û birîştin

Axaftin û neyarî
Bêbextî û veşarî

Em ê bêjin bi kurtî
Kurd ne mirin ji sirtî

Ev çarde sal seranser
Kurdan ji cih dikin der

Zarok û pîr û jaran
Digurînin wek dewaran

Agir berdane malan
Tev yextîyar û kalan

Bax û reza disojin
Hestîyên kurd dikojin

Lêdan û kuştin û zor
Giha qîzên gulîsor

Leyla werînin bîrê
Wê xanim û gizîrê

Jin û zarok û sêwî
Li çolan bûne rêwî

Li cîhanê bela bûn
Ji tîna pir ziwa bûn

Hin çûne ber bi Îran
Bi alî şah û mîran

Şahinşahê Pehlewî
Ê ji mala Xusrewî

Li cem xwe kirine mêvan
Bi yadîgar û sêvan

Zanî ku em mirov in
Ne bê ol û ne hov in

Zanîn ku em pismam in
Ji Arî ne, ne Sam in

Zanî ereb bêbav in
Azadîya me navin

Îran li kurd dipirsê
Hew ji Iraq ditirsê

Ne wek Sûrê bêzirav
Paş ve diçin gav bi gav

Hin ji kurdan hewandin
Bi al gundan şiyandin

Ew hiştin bê cih û war
Li wan nerîn wekî mar

Nedane wan ti xwarin
Digo em vê nikarin

Dizanîn ku çî mest in
Dînar ji wan dixwestin

Dînar didane wana
Wan hejar û şivana

Piştî dînar kuta bûn
Sûrê li wan dirabûn

Rabû ev tiştê genî
Sûrê dikir ezbenî

Pîrê di rengê kundan
Didane hev ji gundan

Digo herin Iraqê
Em dane ber qelaqê

Tev di rengê çewala
Kirin kemyonên vala

Zarok û pîr bi derdan
Bi dest Iraq ve berdan

Sûrî beranê kovî
Çi zû tu bûyî rovî

Pîsan ew dane pîsan
Sêwîyên Îngilîzan

Ka şerm û ka fihêtî
Dilê me bûye pêtî

Kurd ketibû bextê wan
Sûrî çilo ew berdan

Çilo dilê wan dixwest
Ew zarokên pirî mest

Didan destê neyaran
Tevî qîr û hewaran

Ka kê wilo li kê kir
Kê xwe wilo kelê kir

Kê jin û bûk û zarok
Dane neyar wekî gok

Nava me pir dikûrî
Em ê çî bikin ji Sûrî

Ev Sûrîya bênamûs
Bûye bêbext wekî rûs

Li cem nîne ti peyman
Lewra ku dame heydan

Kî zarok û biçûkan
Li bajar û li sûkan

Didî destê neqencan
Bi zor û dar û rencan

Piştî we gotibû soz
Ketin bextê we bê doz

Kes dîlan nadî dijmin
Hey Sûrîya ser û bin

Dilê we bûye pola
We ew hiştin li çola

Ev in pesnên we yî baş
Digindirin ji nêv kaş

Hûn dibêjin yehûdî
Ka we ev tişt li kû dî

Kengî yehûd wilo kir
We cîhan deh dilo kir

Kî dewletên koledar
Wekî we bûn stemkar

Hûn bûne reş di çavan
Heta şivan û gavan

Hê jî li cem mirovan
Hûn xwe dikin dilovan

Dilovanî we ev kir
Ji zirtekî we rev kir

Qencî ji bo we nabî
Heta ku dil wiha bî

Karê me her girîn e
Cergê me tev birîn e

Em ê pora xwe hilkin
Em ê laşê xwe kul kin

Piştî me deng û bas kir
Nû min rêya xwe nas kir

Ev e cîhan welê ye
Hemû karê Xwedê ye

Gidî kanîn kesên baş
Ên serqot û yên bi şaş

Ka misilman û gawir
Kanîn beran û kavir

Kanîn kesên haştîxwaz
Kanîn kesên serfîraz

Kanîn ên wek Zuxarof
Ka qencîya ji Moskof

Ka Birêjnêv û ka fort
Ka zanayên pîr û xort

Ka Valdhayim Kîsinger
Bo çî dikin seyr û ger

Ka Nehro kanî Gandî
Ka ew tovê weşandî

Ka Lenîn û Maotzî Tong
Ka peymanê li Bandong

Kanîn qiral û serdar
Tev îro bûne bindar

Ka dadîya li Îran
Ka qencîya li cîhan

Kanîn komên Vatîkan
Tev bûne yê berîkan

Kanî Qudsa kevnare
Qey tevde bûn aware

Ka Mekkeh û Medîne
Gelo yê tê de kî ne

Ka Sêver û ka Lozan
Kanîn ew xwedîyên sozan

Ka Jinêv û Lahayî
Tevde bûn beradayî

Kanîn komên Cezayir
New York bû paxir

Ev tev ji bo çî çêbûn
Ji bona kê bi rê bûn

Gelo hemû derew bûn
Yan gotinên di xew bûn

Kanîn ên bend û bê bend
Ka hejar û dewlemend

Ka Rûs û Emerîka
Tev bûne wek pisîka

Ka dewletên rojava
Kanîn ew lawên bava

Ka dewletên rojhilat
Kanîn ew zirt û xebat

Ka almanên serbilind
Ka Çîn û Japan û Hind

Ka Ingilîz û Firing
Ka ew nav û hingeding

Ka dewletên Beltîqî
Kanîn gelên Efrîqî

Ka Tîto Yugoslavî
Rom û Iskendenavî

Ka Sadat û Qezafî
Hew guh didin bêmafi

Ka Siûd û Hewarî
Ji bîr kir bendewarî

Kes dabaşa me nakî
Wê kî serê xwe rakî

Em jî hinek ji wan e
Em jî kolên Xuda ne

Em mirov in ji hev in
Ya em ew in ya ev in

Ka hûn werin cihê me
Guh bidin gilihên me

Beisî we tevde naxwin
Ma hûn tevde kelax in

Ev çi gû ye petrol e
Hûn tevde kirine kole

Heyf li keç û kurên şêr
Bibin rovî ji bo zêr

Me jî bikin kurên am
Bes bitirsin ji Sedam

Sedam ne xweş heval e
Serserîyek rewal e

Kurd mirovek bibext e
Ne wek Sedamî sext e

Barzanî qehreman e
Hevalek pir yeman e

Wî zû bikin sermiyan
Li zozan û germîyan

Neyar bivê yan nevê
Wê bibînê wê şevê

Ev e durva me kurdan
Yan Kurdistan yan neman

Bijî bavê me Barzan
Xwîna me jê re erzan

Dem tê guhartin

Va çû zivistana reşî
Çol û çiya tev bûn xweşî
Tarî li cîhan bû geşî
Bêhna buhiştê va weşî

Îro li hawîr bû bihar
Nûjen dibin deşt û diyar
Difrê dikin lat û zinar
Kêfê dikin dar û çinar

Dar û giya tev bûne şîn
Candar ji kêfa bûne dîn
Nêgiz û gul xweş dane bîn
Bilbil dinalî dilbirîn

Varîk û gul rengan didin
Ta ta li hevdu ba didin
Pir pêçeka nû ba didin
Kata li ber pala didin

Derdikevin hov û teba
Kew dîkin qîr û qeqqeba
Jin radihêjin lewleba
Gîsol diçin ber kewkeba

Zemîn dibî dîlan bi mişt
Cîhan dibî rengê buhişt
Çûk pir dîkin zarîn û qîşt
Çiya dixemilin wek surîşt

Bax û zevî sor û zer in
Kevir ji rengê gewher in
Tavik zer û qozeqer in
Xunav li daran diwerin

Hêlîn ji nû ava dibin
Lehî li ber tavan dibin
Nêçîr li ber davan dibin
Dîlan li ber çavan dibin

Rûbar zela û zembel in
Her canewer pê hev gel in
Dar û devî wek çengel in
Yek rex bihar û yek şel in

Ev kar û bara bê serî
Ev qîr û halan û girî
Ev mal û cenga bê derî
Ev xeml û xêza gulperî

Yekser govendê çêdikin
Tev xan û manan lê dikin
Kes pê nizanî hê dikin
Bê ka ji bona kê dikin

Xwedîyên govend û hem sema
Çûn û diçin kes jê nema
Lê ma xudanê her dema
Dîsa li hev kirine cema

Karê Xweda her dem ev e
Geh ronî ye gavek şev e
Zor û xweşî tevî hev e
Cîhan ji ber wî bê rev e

Derdê mirinê

Hey wax ji derdê mirinê
Ez pê nizamim wê çikî
Ev bê dila pir ijdehar
Bo çî me dê winda bikî

Bavo çima wer sivik e
Herdem li cîhan digerrî
Yek mal ji ber winda nebû
Bêdeng û qîr tê ber derî

Canan ji ber hev dûr dikî
Dilber ji ber hevdu diçin
Hin dilgeş in rengê gula
Nişka ji ber diqermiçin

Hinkan dibî hê nû dibin
Rohnik li cîhanê nedîn
Warek reş û tarî didî
Wî her dixwar ew çilm û xwîn

Hinkan dibî hê şîr dixwin
Şêrîn li ber cergê diyan
Ew hestîyên rexlik diçin
Hew radizînin ber sîyan

Hê nû hinek bîrewer in
Bav û diyan nû nas dikin
Nişka mirin tê wan bi lez
Jînê nema derbas dikin

Cergên diyên wan kul dibin
Agir li wan dileyizî
Bavê ewan dilsar dibin
Nav û ceger dikizkizî

Qîzan ji ber xortan dibî
Axîn ji dil dernakevin
Êdî nema peyvê dikin
Mîna kesên ku bê dev in

Xortan ji ber qîzan dibî
Qîzik li ser wan dîn dibin
Ew sorgula dêmê ewan
Bê reng û zer bê xwîn dibin

Axan ji ser êlan dibî
Êdî dibin sê sed kerî
Pir xweş dibînin kuştinê
Hêja dibînin berberî

Êlan ji ber axan dibî
Axa dikê rengê şivan
Ma wê bi kê zirtan bikî
Êdî nema kar û civan

Seyda dibî zana dibî
Cîhan li pey wan reş dibî
Hey malketê piştî evan
Çawa dilê te xweş dibî

Geh bav diçî geh dê diçî
Zaro dimînin bê xwedî
Êdî nema ew têr dixwin
Lewra dikin tirs û fedî

Hin xwendinê nîvco dikin
Tê bê ewan zû hişk bikî
Hin xanîyên nû lê dikin
Tê rebenan bê pişk bikî

Vîna hinan naçî serî
Tê wan bixî nîvê qulan
Hin tişteki nêzîk divên
Tê wan bibî tevî kulan

Başan dibî pîsan dibî
Nabê hinek dostê min in
Qîzan dibî rindan dibî
Nabê çî qozax û jin in

Yan tê mirovan zû bibî
Hîn ku ciwan û dev li ken
Yan tê hin û hin wan bixî
Ta ku bibin pîr û reben

Ê ku mirin wan zû nebî
Dîsa ewan nakî hesan
Rohnî ji çavan kêr dibî
Da hew bibîn ew kesan

Diran diçin laşên xweşik
Bê bez dibî diqermiştî
Spî dibî pora bedew
Rengê reş û zer jê diçî

Wê ev mirin çî bikî ji me
Bona çî ewqas dijmin e
Bo çî me ewqas zû dibî
Jîna me bêzaran kin e

Çaxê ku av bê ser hinan
Yan agirek bê ser ewan
Ew tê ku wan zûka bibî
Hişyar e ew rengê kewan

Ku xwîn ji laşan derkevî
Yan hestîyek bişkê ji laş
Dê ev mirin zû dakevî
Ew gavekê naçî li paş

Çaxê dûpişk û mar werin
Jehrê bixin laşê mirov
Yan yek xwe bavêjî ji jor
Yan ku li wa xin hirç û hov

Yan ku berek bê qul bikî
Laşê mirov qulke biçûk
Dîsa mirin tê rûdinî
Da wî bikî winda ji sûk

Yek tî bibî birçî bibî
Tavik hebî yan sirr werê
Ya nexweşî bê ser yekî
Wê ev mirin bê wek berê

Yan hin li hev xin tişteki
Wek xencer û kêr û beran
Yan ê gelek xwarin bixwî
Wê ev mirin bê wan deran

Yan tişteki dijwar vexwin
Yan kul werin cerg û hinav
Yan pir bibî kêf û evîn
Dîsa mirin tê gav bi gav

Tişteki hebî ew li ber e
Wek çilpeke amade ye
Dost û neyar nînin li cem
Nişka ve tê bê ewle ye

Çaxê ku tiştek jî nebî
Ew tê li ser dil rûdinî
Yekser te dî can jê revî
Hew dilivî ew ji binî

Man û mirin her dijmin in
Her du bi hev bûne biha
Wê yek ji wan zorê bibî
Yan wê bimînin wek niha

Êdî nizanim bo çi ye
Kî wê dişînî her ciha
Em kê bibînin da bi wî
Rabin bi doz û giliha

Nahêlî ev dil xweş bibî
Wê dilberên min pir birin
Naz û dilo van û xweşik
Çavê mi dî ku ew mirin

Berîya ku ew bê min bibî
Hê jî ew ê bimirin gelek
Hey wax ji derdê mirinê
Bû dijminê çavên belek

Ê sax dibînin ku te bir
Axîn didin ku bûye ax
Zora te hê keskî nebî
Tu wan dikî laş û kelax

Carek heye dil xweş bibî
Tiştên dixwazim çêdibin
Bicîh dibî vîna di dil
Derdê mi derman lê dibin

Lê ev tê bîr û hiş dibî
Dîsa dilê min sar dibî
Goştê mi hin jê kêr dibî
Laşê mi tev bêzar dibî

Ev çi keda wê jê heye
Çawa mirovan qir dikî
Piştî evî karê giran
Ew tê mirov bi sirr dikî

Hey mirinê ka min çi dî
Ku ez ji cîhanê herim
Qey tê bihêlî carekê
Pey mirinê ez vegerim

Çav û dilê min rebenî
Tiştan dibînin her ji dûr
Lê ez nikarim herim wan
Jîna mi kin laşê mi hûr

Tê min bibî kû mirinê
Te ez ji kû anîme vir
Hatim çima bo çî herim
Bo çî te ew bavê mi bir

Nabêjî kes min tu birî
Keskî negot va min tu da
Rengê gelek şarên cîhan
Min jî bihîst navê Xuda

Bejna mirov û sosreta wî

Darek mi dî gelkî xweşik
Ne pir stûr û ne tenik
Ne pir dirêj û ne kinik
Ne pir giran û ne sivik
Li ser cîhan bûye xuya

Li ser du qurman radibû
Her qurmekî pênc reh dibû
Nîvê de ew yek ta dibû
Gelkî li cîhan şa dibû
Şîn bû li ser deşt û çîyan

Rihkên ewê li ser ax in
Di axê de xwe danaxin
Ne wek darên dî pir şax in
Di ber hevdu re wek max in
Ser sedef in wek kursîyan

Nîvê ewê wek hestî ye
Qalik spî lê bestî ye

Bi pir ciha şikestî ye
 Dilê mi ew pir xwestîye
 Dûr bû ji her kêmasîyan

Ji ser heta pê çermik e
 Şahîk û gewr û germik e
 Rengê penîr e nermik e
 Lê bûne der wek sirmik e
 Takê zirav ji her çavîyan

Neynûk di qalik de biçikî
 Rengê tirî dipijikî
 Ji wê bi lez divizikî
 Ava hinarek mizikî
 Sor û zelal wek morîyan

Du çuqilên wêna hene
 Her yek pênc şiv pê ve ne
 Lê ne pel in rengê şe ne
 Bo dijminan amade ne
 Tê û diçin wek pêşîyan

Jora ewê jê tene jêr
 Têlê giya wek zîv û zêr
 Du neynikên rohnî bigêr
 Li ber dilîzin wek stêr
 Şewqê didin war û ciyan

Nîv neynika wek lempe ye
 Hawîr ewan tev surme ye

Jor her yekî heyvek heyê
Pirçek xweşik wek perde ye
Wek morîyên kehrebîyan

Du sêv hene jorî ewan
Sor û zelal wek erxewan
Ê wan dibînî hê ciwan
Mîna diçî hêla kewan
Li mêrg û bax û avîyan

Navber ewan sêvên gewez
Du lûle ne rengê terez
Ji wan dihat tişte bi lez
Mêşa dixwar her ew bi gez
Çewqa du lûlan çîsîya

Hilmek wekî misk û gulav
Ji wan der dibî ew gav bi gav
Kêfê didî cerg û hinav
Wek nêrgiz û ba û xunav
Çaxê biharê barîyan

Piştî du sêvan zengil in
Mîna du ferfûrên şil in
Nîvê ewan her du qul in
Herdem şiyar wek bilbil in
Deng têne wan ji her alîyan

Jêr lûleya min çavîyek
Dît ku dizê wek kanîyek

Hundir ewê avanîyek
Lê kar dikir kebanîyek
Ava şekir jê palîya

Dor çavîyê sor ê zelal
Tê de hebû aşek delal
Şekir dihêrî sal bi sal
Davêjî pişt perdê li mal
Hiltînî ew bo şahîyan

Vê çavîyê av dimijî
Dara me tev jê bû tijî
Wek morîya jê dirijî
Min dî ku ew her dikuji
Mûr û gemar û pêşîyan

Min dî ji tevdîra Xuda
Vê çavîyê dengêk dida
Hat û li nav cergê mi da
Hingî ji hiş bûme cuda
Wek saz û ney ew nalîya

Ew xwe dişo pir paqij e
Tiştê nexweş ew namije
Bo dijminan gelkî gij e
Tiştê ne baş ew dikuje
Gelkî divê şînahîyan

Dijî ber sîk û tavê de
Gelek tiştê di navê de

Di nav hitwan û avê de
Neşim bêjim di gavê de
Kî zanî wan kes nedîya

Ev dar du reng min dîtine
Yek mêr û ya dîtir jin e
Ku çêdibî hezkirin e
Digihêne hev hin bi hin e
Di hin gav û di hin kêlîyan

Nîv paşîya wan qendilûk
Tê de heye nerm û biçûk
Jê der dibî tiştê çirûk
Her jê dixwin mirîşk û çûk
Pê şîn dibin gurz û giya

Nîv pêşîya wan paşe ye
Yek lûle ye yek şûşe ye
Avek spî di wan heye
Yek bo yekî amade ye
Da çêbikin ew çêlîyan

Lûla yê nêr dev pencere
Avek zelal jê tê dere
Kîsik ji ermûşê zer e
Di bin re danîne bere
Bûbû cihê du qutîyan

Du qutîyên pir tije ne
Tiştin biha pir tê hene

Ji her tiştî pir wê de ne
Tovê şiva tê berze ne
Hûrtir ji libkên kuncîyan

Çaxê dibû tarî û şev
Wan ber bi hevdu kirine rev
Lûle û şûşe ketine hev
Ava ewan derbû ji dev
Ew av di şûşê palîya

Ew lib ji kîsik kişîyan
Pey de ji lûlê weşîyan
Ketin şûşê wek rêşîyan
Tê de gerîn wek pêşîyan
Ew av li ser wan mehîya

Piştî bihûrt ev kêferat
Ew tov di şûşê şîn dihat
Ku bû mezin hew tê hilat
Derket ji şûşê pir tewat
Gêr bû li ber sînga diya

Sînga diyê du zembelî
Min dî ji wan şîr dikelî
Mîna ku av bê ji gelî
Gelî ji ber wî daqulî
Dirijîn ser wan zevîyan

Tirha xwe her pê av dida
Tirhê bi wê zû gav dida

Cergê xwe min pê dav dida
Çaxê ku min pê çav dida
Min hew didî ji ber pêtîyan

Ev dareke pir sosret e
Gelkî bi medh û rûmet e
Sor û spî û xet xet e
Tev parçe ye nabî qet e
Rewşa cih û avanîyan

Wê pir biçînin hey bira
Li deşt û zozan û gira
Çavê we lê bî wek çira
Hûn wê nexin destê gura
Nexin destê bê fedîyan

Ê bêfedî wê ker dîkin
Wê tî dîkin wê zer dîkin
Wê hişk dîkin bê per dîkin
Pê kar dîkin pê şer dîkin
Guhê xwe nadin paşîyan

Heger em guh jê bibirin
Em xwe ji wê pir bikin
Em bê çî ne vane pir in
Bê medh û maf û bê sir in
Wê biqelin wek masîyan

Heyfa evê dara biha
Piştî ku cihan pê giha

Hem bûye rewşa her ciha
Ku zû herî piştî niha
Berî em nas kin dawîyan

Bi çî diçî ka bi çî hat
Çima wînda bû û hilat
Ava kirin gund û kelat
Em tev di vê de bûne mat
Tilîyan bibin ser enîyan

Zarê kurdî mak e

Gelê cîhan zimanê kurd bixwînin
Hûn ê hingî bi çavên xwe bibînin

Ku zarê kurd çiqas şêrîn û çak e
Ji bo zaran reh û binyat û mak e

Çi zarê Samî û Arî seranser
Sedî heştê ji nêv kurdî dibin der

Dixwim sondê ku ev gotin wiha ye
Ji min bawer bi vêna pir gihaye

Ne bêbext im, ne ku xwarî dibêjim
Di vî tiştî de qend û dest dirêj im

Ne ku kurd im hewadarî dirakim
Bi rastî ez bi vî tiştî dibakim

Ereb bûma, min ê dîsa bigota
Li hember rastveşêr û dilbizota

Hezar salan me ev winda ne dîbû
Li nik malê biyanî ew kedî bû

Gelek ez lê gerîm û min ji nû dî
Cihan tev de dibêjî te li kû dî

Mi go jê re were ba min dibû mat
Me xwîn da hev di cih de ew li hev hat

Li min banî dema dît em ji hev bûn
Bi yek xwîn û welat û zar û dev bûn

Me hev nas kir, mi ew anî ji dûrî
Digo rast e bira Nûrî tu kûr î

Gelek kurdan berî te ez didîtîm
Digotin xwe çiqas ez fêr û şîrîm

Belê wek te kesî ez ne kirim nas
Dihatin û ji min tev bûne derbas

Mi go difra xwe ez nakim xuha min
Dema ku tu di vê çaxê giha min

Di vê çaxê mirov çûne stêr e
Mi tu dîtî çî hêja û çî kêr e

Hema bêje ku balafir mi çêkir
Birîndarek mi dermanê xwe lê kir

Heger tiştêk bi destê kurd xuya bî
Vir û pûç e..meger hindî çiya bî

Belê yê din derew bêjin.. durist e
Çiqas gij bî.. hilû ye wek du mist e

Ez ê bêjim bi min rast û rewa ye
Dizanim ku li cem gelkan hewa ye

Çi ku kurd im, bi kurdan re heval im
Li cem gelkan genî me, pir bi hal im

Li cem kurd û şiyaran: Ez nedîr im
Xwedî nijad û hem namûs û bîr im

Heçîka ez mirovek pir bi ol im
Ez ê herdem li vî zarî bikolim

Ez ê wek Ehmedê Xanî bikim qîr
Hemî kurd ber bi zarê xwe bikin bîr

Şîna Silêman Adê

Hey kuştîyê roja welat
Çavan veke hê em li vir
Hingî li ser te em girîn
Van girîyan çavên me bir

Em qîzikên kurd hatine
Pirsa birînên te dikin
Derman ji bo wan ka çi ne
Em xuh û dotmamên te ne

Derdê xwe bêje bê fedî
Tej van xuhên xwe çi divê
Kî heye ku jîn tê nedî?
Herdem tu sax î, namirî

Nûroz li ber çavê me ye
Her car li ber bîna me ye
Nûroz ji vir pê de bira
Her sal li ser navê te ye

Pêşî di Sûrî de tu yî yê
Ku bi lez xwîna xwe da
Xwîna te ket coka mezin
Ku tê re çû xwîna seda

Hey kuştîyê jar û reben
Tu bû wînda di vî girî
Em hew dibînin bejn û bal
Tu her di dil de namirî

Kêfa me pir tê hey bira
Ku em di rêça te herin
Tola te her wê vegerî
Em her ji dijmin nagerin

Dostê te cotkar û xizan
Ê karker û cil bate ne
Lê dijminên te tev xwedî
Zêr û seda û qate ne

Nûroza ew canê te bir
Laşê te avêt ber gura
Tu bû mêvanê vî girî
Sed aferîn bo te bira

Ala me kurdan sor dikî
Bi wê xwîna ku te rijand
Ew xencera tûj û dirêj
Li cegerê dijmin te hejand

Tuj' van xuhan bawer bike
Em te ji bîr nakin ti car
Tu zengilê cergê me yî
Em pir bi te bûne şiyar

Gidî Şêrîn

Gidî Şêrîn bibe guhdar
Li van qîran li barbarê
Were carek bi heyran im
Ji bo em bêne dîdarê
Ji bo cîhan bibî ageh
Mirî û sax bikin karê
Gelek nêzîk newe virde
Em ê tev bêne berwarê
Çiku dijmin li hawîr e
Dikî êrîş li nîgarê
Hemû kes têne cem ê xwe
Tenê tu na herî jarê
Eger tu bê du çavên min
Em ê bes kin bi vê carê
Bila xemlê girêdin qîz
Bikin deh reng di bin çarê
Bila zêran bipêçin tev
Ji pora ser heta xwarê
Bila gurzên gulan deynin
Tevî şax û pel û darê

Hemû xemla xwe datînin
 Ji bona te di bazarê
 Were em tev stembar in
 Me derxe tu ji bêtarê
 Ez ê tenha bikim beşdar
 Hezar hêzan bi hejmarê
 Heçî xortên me yî hêja
 Bi kêfê têne sêdarê
 Jin û mêrên welatê min
 Di rengê tavên adarê

Hemû wê bêne hafa te
 Gilih kin zor û azarê
 Hero pesnê te dirijînim
 Ji roder ta bi êvarê
 Nikarim dil bikim hênik
 Ji wî derkim evê arê
 Em ê bêjin sirûdên xweş
 Wekî bilbil bi hawarê
 Di gel xwe tu werîn hafê
 Ewa pişt perde bêzarê
 Bila perdê hilînî zû
 Ji bo dîlxweş bikî şarê
 Ji zû de wê nedîn zaro
 Pepûk û jar û dilsarê
 Kurê wê pir neyar kuştin
 Li bajarê spîdarê
 Li pir warê dî jî kuştin
 Nekin gazin ji vê harê
 Ji ber bindestîya dijamin

Nemaye xwîn di damarê
Çilo xatûn bibî parsek
Bidin hev ard û savarê
Çi heyfa xanim û axa
Bikin çavnêrîya parê
Bi heyrana te dîdarî
Di gel bejna evê yarê
Ji te em tev bi hêvî ne
Tu yî yê ferzen û çarê

Hêzdan raserî dijmin e

Hêzdan e meztir
Hêzdan e meztir
Hêzdan e meztir
Hêzdan e meztir
Ser mirovê zorkerî

Hêzdan e bo bêgavî xweş arîkerî
Ez dê bi çek û bawerî jêkim serî
Welat û şewqa rastîyê min tev birî

Bêjin hemî bêjin hemî:
Hêzdan Hêzdan Hêzdan e meztir
Hêzdan e şahê zorkerî

Cîhan li min guhdar bibe tu xweş binêr
Dijmin divê bo xwe bibî axa bi zêr
Rastî ez ê wî bikime der îro bi dêr
Ger ez herim ez dê bi xwe r' wî bibime jêr

Bêjin hemî bêjin hemî:

Hêzdan Hêzdan Hêzdan e meztir
Hêzdan e şahê zorkerî

Bêjin hemî dojah ji bona koledar
Hêzdan ser e bo her mirovê zoredar
Îmal ji bo Hêzdan tu pirke zarezar
Hûrke serê dijmin ewî zû bêne xwar

Bêjin hemî bêjin hemî:
Hêzdan Hêzdan Hêzdan e meztir
Hêzdan e şahê zorkerî

Em kurd mên in

Kurdo em mên in
Em ne bêdeng in
Em ne bêkê in
Em merd û şêr in

Xelkê em xwarin
Em ne tenha ne
Em ne hezar in
Hezar hezar in

Em stûxwar in
Dostên me nînin
Em bê hewar in
Hember neyar in

Em hew dirazin
Dengê girî tê
Bûkên bi bazin
Gelkî digazin

Kurdo binêre
Li hawîr cîhan
Warê te zêr e
Maye ji kê re

Em pehlewan in
Bavê me kanî
Em hê ciwan in
Em bê şivan in

Şivanan xwendin
Ji bo hişyarî
Çima em bend in
Hevdu diberdin

Dijmin em xwarin
Em ne du sêk in
Em ne hezar in
Em bê hejmar in

Kurdan bijmêrin
Li çar kenaran
Ger hûn diwêrin
Hûn ê binêrin

Heçî bê dewlet
Hemî ew kurd in
Gelek bê rûmet
Bê kar û hişmet

Dijmin ew kuştin
Çiqas ew rabûn
Welat maliştin
Xwendin nehiştin

Gelek bazdane
Heyfê dixwazin
Li ser çiya ne
Rengê bira ne

Divin azadî
Ji bo Kurdistan
Da bikin şadî
Peymana Madî

Gelî dengbêjan
Kurdan şiyar kin
Bi deng û bêja
Em dibin hêja

Herin ser gazan
Di gel mûzinga
Bi sed awazan
Daxînin waza

Ev saz û tembûr
Hêzan dirakin
Dibin kêr û şûr
Cergan dikin hûr

Bijî Kurdistan
Neyar winda bin
Ev bax û bustan
Dîsa bê destan

Kuştin li rûyê Kurdistanê xuya ye

Çêbû ji goştê kuştîyan
Axa ku em lê radizin
Hestî hemî bûne kevir
Derdê me تنها narizin

Ev Zab û çemê ser îmal
Tev hêstirên çavên me ne
Rengê gulên sor tu bizan
Xwîna dê û bavên me ne

Nalîn ji laşan têne jor
Dar û giya tev zer dibin
Av diçikî ax hişk dibî
Her bax û rez bê ber dibin

Herdem li ber çavên me ne
Kêlên ewan tev ba dikan
Seyrê li zarokan dikan
Axê ji ser dil radikan

Lê her dibînin ku neyar
Hey raserî axa me ye
Ev bû hezar sal û hinek
Karê me her ev hawe ye

Cîhan li me tarî dibî
Yekser dikî qîr û hewar
Hê jî li ser çavên me ne
Ev zarok û pîsên neyar

Em dê çilo xwarin bixwin
Ya nû bikin kêf û xweşî
Hêzdan gidî bona çî her
Bextê me kurdan bû reşî

Hozan û jîr û bîrewer
Hê xweş nizanin bo çî ye
Kurdê ku em hiştin wiha
Em hê nizanin bê kî ye

Lê her divê bona welat
Em tevde bêhêvî nebin
Hêvî nema bo dijminan
Ku ji nûka berze nebin

Hey dijminê can û welat
Bawer bike em namirin
Navê me lawê Arî ye
Lewra ku em wek agir in

Em her dijîn
Em hê dijîn
Em dê bijîn
Dê em bijîn
Dijmin çiqas
Em kuştine
Em hê bi sîx in
Em gij in

Ala Kurdistan

Hey gulgeşa serfîraz
Hey rohnîya şevreşa
Hey dilbera pir nîyaz
Hey xatûna dilxweşa
Hey hêvîdara welat
Dermankera bê heşa
Bûka welatê mezin
Her cihê germ û qeşa

Gewr û sor, kesk û zer
Çar ji rengên te ne
Xweş tu ala min î
Kurd li benda te ne

Va didim peyman û soz
Kurd bo te cana didin
Tev ji bo xemla te re
Zêr û mewdanan didin
Şehrên te şîn û pir in
Bedlîs û hem Amed in

Herdem di binya te re
Serê xwe em radidin

Gewr û sor, kesk û zer
Çar ji rengên te ne
Xweş tu ala min î
Kurd li benda te ne

Şabaş tu ala min î
Tu yî ser û sermiyan
Bo te em gorî dîkin
Xwîn û guman û giyan
Çaxê bibî ceng û şer
Em dê bavêjin jîyan
Bo te em dê bimirînin
Zarok û bav û diyan

Gewr û sor, kesk û zer
Çar ji rengên te ne
Xweş tu ala min î
Kurd li benda te ne

Binya te tev leşker in
Pir ke tu kêf û hewat
Kurd va ji te r' anîye
Sed gewher û sed xelat
Tu çêke xweş bawêşîn
Hewar ji bona te hat
Şewqê tu bavêje ber
Bajar û gund û kelat

Gewr û sor, kesk û zer
Çar ji rengên te ne
Xweş tu ala min î
Kurd li benda te ne

Kurd Arî ye kevnar e

Ez kurd û merdê Arî me
Ez kevnarê îranî me
Yek ji nijadê spî me
Ez Gûtî hem Sûbarî me
Ez xwedîyê şap û kolos im

Avesta bona min zar e
Kurdistan bona min war e
Kurdo xwedîyê kar û bar e
Hem xwedîyê ceng û hewar e
Ez lawê kohê Zagros im

Ez kurmanc û ez botî me
Bo Kurdistan dilsotî me
Der Avesta ez Gotî me
Xwedîyê êzing û cotî me
Kurmancê nêzî Kercos im

Cîhan tu zanî ez kî me
Ez xwedîyê postê kurdî me

Şal û şap û sîng derzî me
Xencer zîvî kuh reşî me
Ne çek şût im ne palos im

Ez xwedîyê tevn û mafûr im
Hem xwedîyê saz û bilûr im
Ez xwîngerm im ku difûrim
Çaxê sar im dil bi nûr im
Wek mûm û find û fanos im

Zarê xwe ez Wîdasî me
Ez Mîtanî me hem Kasî me
Wekî Rustem gernasî me
Ez pismamê Qefqasî me
Kurdê Xabûr û Toros im

Zorpêhatîya kurdan ji destê tirkan

Sala hezar çû nehsed li pey bû
Ji bîst û pêncan heta sih çêbû
Kuştinek çêbû bi destê kê bû
Bi destekî pîs dûrî Xwedê bû
Bi destê tirkên pîç û kelê bû
Çavê cîhanê ji hawîr lê bû
Hewar û axîn ji ber wê janê

Sêzdeh dorhêlên di nêv Kurdistan
Çarsed û sih gund rengê gulistan
Neh hezar xanî kirin goristan
Yazdeh hezar kes kuştin bi destan
Xortê bi kolos qîzên bi fistan
Hin kal û zarok hinên dibistan
Piştî Şêx Seîd şahê Pîranê

Bîst û du sed gund ji yên Ararat
Li ber vî kohî Aras û Xelat
Çar sed gundên dî tev kirin berbat
Li Gelîyê Zîlan cîhan kirin mat

Deh hezar gundî kirin ber şewat
Pir kirin vala bajar û kelat
Rûs û ewropî ketin dîlanê

Heyf û mixabin hey felek jarê
Sotin sed û bîst gundên Hekarê
Li Colemêrga rengê biharê
Sê sed gund sotin tev di vê carê
Piştî Îhsan Beg rabû hewarê
Îslam û gawir ketin kewarê
Tirkên bê derfe xistin hêlanê

Sed û hin kurdên hêja û zana
Tevde sipûsax bi jîn û cana
Xwedî nav û deng, xan û mewdana
Piştî ew girtin bi êş û jana
Ew tev girêdan ji bo lêdana
Heyf li wan xortan li wan ciwana
Yek yek avêtin wê Gola Wanê

Hezar û çar sed gundên hinervan
Sotin bi topan tev kirine wêran
Avêtin dara ji kurde mêran
Axa, beg û şêx mêrên wek şêran
Hatin talana qîzik û zêran
Welat û namûs tev kirin dêran
Sed carî tif kin zora cîhanê

Heft sed hezar kurd ji mal û gunda
Birin Anadol di rengê kunda

Bi rê de berf hat pir man di bin da
 Mirin ji nêza nazik û xwenda
 Tirka êrîş kir mitêl û genda
 Derxistin bazin ji dest û zenda
 Pê gunehkar e koma Lozanê

Bi birçîbûnê kurdin dikuştin
 Hinek bi agir hatin biriştin
 Hin di bin axê bi saxî hiştin
 Hîn laşên kurdan bi dax û xişt in
 Rûbarên kurdan bi laşan mişt in
 Hin hatin dû wan ji hevdu qeliştin
 Cênîka Sêver neket xwêdanê

Ev tirkên bêbav çawa bira ne
 Şînê dikişînin tevî guran e
 Rabûra tirkan tev kul û jan e
 Li ber çavê kurd yekser xuya ne
 Zarokên şêran tev nû gihane
 Heyfê hiltînin soza xwe dane
 Hey wê aza kin vê Kurdistanê

Zincîr dixistin destên zilaman
 Mirov gurandin di nêv şeqaman
 Heyfa wan qîzan wan gerden caman
 Heyfa wan xortan wek darên çaman
 Em çawa berdin heyfa pismaman
 Xwezîya li pey wan ez her nemama
 Em piştî wan re naçin seyrane

Bi lingên hespan hûr kirin zarok
Didan ber hespan mêtên wekî lok
Gelek serên me ji xwe r' kirin gok
Cendekên paqij kirin wekî hok
Ji xwîna kurdan herikandin cok
Sotin gul û dar, nîsk û ceh û nok
Gelo em çêbûn ji bo lêdanê

Hîswerda qîzikên kurdan

Em in qîzên kurdan ciwan û zerî
Em in xwendevan û lewend û perî

Zimanê welat em dixwînin xweşik
Ji bo pêş kevin em şepal û keçik

Bi bejn û bi tore bi rêz û hewat
Xwe gorî bikin em ji bona welat

Keçên rind û naz û çeleng û bedew
Divin bixine destê xwe bend û celew

Bi xeml û bi xêz û bi dîmê fener
Bi dozê ketin pêş gulîzer peler

Bi cengê dirabin keçên ser bi zêr
Wekî hevdu şêr in çî jin bî çî mêr

Keçên kurd her û her em in nazenîn
Di cîhan de bi rindî xuya bûye Zîn

Gelek qîzên kurdan ketin ar û ceng
Di xwîna gewez dan cilên rengereng

Wekî Mahî Nêrgîz Helîma bira
Herin ser neyaran bibin wek çîra

Welat va xwe davêjî ber ol û bext
Keça çavbelek rabe rahêje rext

Keçên Rusteman hûn serî xwar nekin
Li ber dijminê kurd xwe bêzar nekin

Tu hew rûne xanim li ser cax û text
Welat qîz e qîz jê re ber bibine next

Bijîn xanimên kurd her û her hebin
Keçên wek we zana ji kurd kêr nebin

Dilber ji hiş dernakevî

Dilber ji hiş dernakevî herdem li ber çavê min e
 Canê me herduka yek e bawer weke navê min e
 Ger ew li min ferman bikî wek gotina bavê min e
 Vîna ewê ez girtime dermankera tavê min e
 Ez hew dikarim dûr bibim ew rêbera gavê min e

Min bil ji te hê kes nedî تنها tu sersala min î
 Dil her di nîv destê te ye mûmek li ber mala min î
 Ger tu nebî ez nalivim tu ser pel û ala min î
 Ev hinera min bi te ye her tu li ber pala min î
 Hember neyar û leşkeran tu Rustem û Zala min î

Çavê min bi te rohnî didin bax û buhişta min tu yî
 Tenha ji te bawer dikim tîp û nivişta min tu yî
 Navim şepal û nazikan Zîn û surişta min tu yî
 Balafirên dijmin çî ne şûrê li pişta min tu yî
 Fermo li ber bendî te me pîrê kenişta min tu yî

Bona te vî laşê spî yê ku dikî hêlan ez im
 Ê ku di bin barê te de destan dikî kêlan ez im

Ê ku ji karwanê te re piştê dikî bêlan ez im
Gotin berî du car bibî yê pêşberî pêlan ez im
Ê ku li te meyza dikî bi çavê şehê Gêlan ez im

Ez pir ditirsim carekê nişka ve ez bibime rijî
Lewra evîna dilberê hiştî ku mêlak bipijî
Tiştê ku ez gelkî divim arê ewê negihê mi jî
Hêvî ji Yezdan pir dikim dilber li cîhan her bijî

Li ser hebûnê

Hey mirov ka bike hîndîş bo çî tu tiştan dikî
Hene tişt in pir giran in tu li ser piştan dikî

Ti mirovek her tinîne bo te yek xanî divê
Bo te rojê bes e nanek tu du sed nanî divê

Tu dizanî ku tu dimirî yan derengî yan bi lez
Tu ji her tiştî dibî têr yan bi gezkê yan du gez

Tu wiha yî ger li cem te hebî hindik yan gelek
Tu nikaribî wergerînî derd û bêtarên felek

Tu divê gelkî hilînî hindikek rojê herî
Her wekî jîna te yî çû tu dibê wê vegerî

Kengî rojê ku bihûrîn hatine destê mirov
Nayê destê ti mirovan vê dizanin jîr û hov

Ger tu bê bo zariwa ye pir hene kurdûnde ne
Pir dikin ew kefteleftê her wekî sed şûn de ne

Ger li cem te hebî sed par tu yekî nadî kesî
Tu bi dil xwe bê cîhanê rast û çep tenha besî

Tu divê ku zariwên te her cihî bindest bikin
Tu divê pesn û nîşanên te gelek serbest bikin

Tu divê xwîna te birijê da hinek bê aferîn
Derzîyek zor tu bibînî tê bikêşî qehr û kîn

Tu dizanî tu bi hiş bû piştî ku tu bê hiş î
Tu dibînî tu biçûk bû tu dibînî tu kişî

Tu dibînî tu bi kêf î ku ji nişka nexweş î
Tu dibînî ku tu sax î wa mirin tê bê hişî

Tu nizanî kê wilo kir kê wiha kir tu kerr î
Weke zarokê li pey dê bê şiyarî digerî

Tiştêkî tu çêdikî jî her wekî ku ne tu yî
Tu nizanî çilo hatî çilo pey wî re çûyî

Tu divê her tu bimînî li cîhanê bê mirin
Tu divê her tişt li cîhanê li gor te bê kirin

Ka ji bo ku hin bibêjin heyf li vî mêrê şepal
Ya ji bo ku dil bisojin da bibêjin yek delal

Yan ji bo zaro bibêjin em ji vî bavî xweş in
Yan ji bo dijmin bibêjin em ji vîna dilreş in

Naxwe tu bona du tişta tu evî karî dikî
Yek ji bo kêfa hina bî ya hina da biçikî

Ev mirovê ku wiha bî sax dimînî çendekî
Piştî bimirî pir dixwazin wî bibînin cendekî

Hin hene kêfê dixwazin lê ji bona xwe tenê
Ger çî piştî mirina wî tev cîhan pê bikenê

Ew dibê çend zariwên min tevî zêrên min bes in
Ew nizanî dost û dijmin bo çî ne û çî kes in

Ji mirovan ne fihêt e ji Xweda ew nakî tirs
Ne ji qencî ne ji pîsî ne ji xwe ew nakî pirs

Ev mirovê ku wiha bî gur ji wî çêtir hene
Ê bi vî rengî xuya bin bê nijad û ewle ne

Em mirov in ne dewar in bes bixwazin xwarinê
Yan li gorî hin dera xwe em bikin pê karinê

Em mirov in her divê ku em li gorî hiş bikin
Ne ji bo canê xwe تنها bo mirovan giş bikin

Lê divê em qencîyê pêşî bikin ji bo xizman
Piştî wan re yê tu û wan di cîhanê hevziman

Piştî wan re yê xizan bî li hemî war û cihan
Tu bibe dijmin ji bo yê ku dikin renc û ziyar

Hew dibêjim hey hevalo dehkera pir mezin e
Ê ne gotî gelkî mane yê mi gotî hê hin e

Her tişt yek e

Her tişt yek e yek bû beş e
Yek jê xweş e yek ne xweş e
Lê beş bi beş nû bû geş e
Nû kir xuya tar û reş e
Dost û neyar her du yek in
Yek can e yê dî wek leş e

Xoş û ne xoş her du yek in
Gewr û sîyah va belek in
Ristik di pey de xelek in
Hindik di pêşî gelek in
Tiştêk bi tiştan nas dibî
Em tev di vê de bê çek in

Mirov li cîhan nas dibî
Ger sol nebî kî xwas dibî
Ê bêzirav gernas dibî
Tazî ji ber kiras dibî
Zêrvan dibî der ji xizan
Dem bi demê derbas dibî

Tazî ji rohnîka pir e
Şêrîn di pêşî de mir e
Nermik di pêşî de çir e
Livîn ji westîna pir e
Ev deng ji bêdengî heye
Rastî didî zanîn vir e

Zendewanî pey de mirin
Her dem li hev dizîvirin
Yek in heçî hûr û gir in
Ayîn ji hevdu digirin
Dar dikevî nîv dendikê
Her du hevdu hildigirin

Reng ji bêrengî çêdibî
Laş yek e nêr û mê dibî
Ne kêr dibî ne hê dibî
Tê ser û dîsa jê dibî
Rengan tu têxî tevî hev
Navekî bêreng lê dibî

Wêran û ava pey hev in
Xoş û ne xoş tev bi dev in
Ev can û ten her ji hev in
Geh radibin geh dikevin
Can ew e pîrî lê hebî
Mîna çî tiştê direvin

Ji germê çêdibî livîn

Hem pêtîya arê evîn
 Hem rohnîya şewq û revîn
 Ji serma çêdibî nivîn
 Deng ji herduka çêdibî
 Her du bi herduka civîn

Livîn ba ye nivîn ax e
 Li ber hevdu dibin max e
 Cihê wa ye dem û çax e
 Hiş e perde li bin rax e
 Mirov û can ji qadê ne
 Dibî ba û dibî ax e

Tişt bibî ax pêşî ew e
 Tişt bibî av pêşî ew e
 Tişt bibî ba pêşî ew e
 Serê tiştan binî ew e
 Yek ji dido dido yek e
 Hew ji heye hey ji hew e

Her yek divê yektî hebî
 Yek bû divê dîsa we bî
 Divê ji bil wî kes nebî
 Cîhan hemî ew bi xwe bî
 Kuştin û xwarin yektî ye
 Tiştan dikî da jê re bî

Dar û giya tiştên bi can
 Tevde ji cîhan tê cîhan
 Yek in li cem pîr û ciwan

Mirin bi wê dibî jîyan
Geh wan didî geh wan dixwî
Her yektîyê divê ji wan

Yektî divin her mêr û mê
Da hin ji wî bigihê ewê
Di ber hevdu dikî xewê
Dibên xwezî dûrî newê
Tovê xwe tevî hev dîkin
Merdo diçî cem bedewê

Meyzê li tevdîra Xuda
Kur çêdibî ji bav û da
Ew jî diçin ji ber heda
Diçin ji ber maka xwe de
Jîn û mirin va bûne yek
Yek dev ji yê dî berneda

Mirin çî ye mirin jîn e
Rengek diçî yekî tîne
Şîn hişk dibî dibî şîn e
Evîn ji bo hinan kîn e
Çî hîn bibî tu wê divê
Bi tiştê gul genî ne

Tiştên di cîhan de hene
Tev di mirovan peyde ne
Her yek piçîk nimûne ne
Tiştên di hêzdanî hene
Mirov ji wan jî ne qut in

Lê ne li gor tiştên me ne

Mirov yekî ayîne ye
Tiştên cîhan tev tê heye
Piştî Xuda ew paşe ye
Di gel cîhan yek parçe ye
Her tişt bi hêzdan çêdibê
Mirov hinek bi destê xwe ye

Yezdan û cîhan û mirov
Tev ji hev in bi qurm û tov
Wek xwedî û kerî û gov
Mirov li ber Hêzdan e hov
Wî nas dikî bo zik tenê
Jê ditirsê ku hilkê tov

Tiştan dibêjim bi guman
Bila nekin şer ti ziman
Bila kuta kin bê çî man
Qey kurd ji yek tiştî diman
Tiştên seranser ku dibin
Di çax û her tiştên cîhan

Kurd li cîhanê hene

Hey neyar tu xweş bizane kurd li cîhanê heye
Ew ji doza xwe venabin her li ser banga xwe ye

Dê xebata xwe bicih kim hey neyar ger te nevê
Ez di nîv tar û şevê de xwe dikim reşkê şevê

Ez di bin axê de zêr im narizim ta ku hebim
Hem li ber berf û sirê bim sale sal dê wek xwe bim

Ez li ber tîbûn û germê xweş di rengê hêştir im
Çav li xwîn û kuştinê kim ji berê hê pêştir im

Kurd bihêlin tazî û birçî xebat naçilmişî
Qencîya dijmin li kurd e hîn kirin nanê tisî

Çal û zindan bo me bûne bax û hêwan û buhişt
Bê kul û derd û dijûnê kî bi azadî gihişt

Dur û yaqûtê zelal im her di agir nabî hûr
Ger di ber doza welat e min divê bimirim li dûr

Ez li ber dar û pehînan kurrebeşk im hey neyar
Wek firîzê şîn dibim ez li cihên hişk û beyar

Kurd bixin av û çeman de em herin her nahelin
Hem di nîv ava bi kel de em çir in her nakelin

Reh û binyatên me kûr in wekî xernûfa çema
Kurr dîkin ew çêdibî piştî ku dijmin bê nema

Em ji pîlanan bihûrtin xap û fen îro neman
Em bi derdê xwe dizanin em bi tevdîra xwe man

Va Xwedê em dane cîhan ma çima dijmin hebî
Lê çima xwedîyê welatê pir kevin wê berze bî

Hey neyar tu xweş bizane em ji dozê nagerin
Yan em ê rabin wekî we yan em ê tevde herin

Li ser zimanê kurd

Zimanê kurd tu nîşanek ji dûndê bav û kala ye
Gelek dem çûn hemû dimirin belê her tu li pey maye
Tu şêrîn î gelek rind î wekî mûmê li ber mala ye
Li ser koh û di nêv deştan li Kurdistanê ala ye
Tu pey mayê gelê kurd î devê Gurgîn û Zala ye

Biha nîne ji bona te bi zîv û gewher û zêran
Tu nahêlî nîşanên kurd ji cîhanê bibin wêran
Divê îro bixwînim te ji bona te bibim dêran
Neyaran kiriye cenga te bi şûr û xencer û kêran
Tu pêçabûn di nêv cergan şepal û zariwên şêran

Zimanê min pirî kevin e di nîv zaran wekî bûk e
Bi rist û zêr û ayîn e bi her tiştan wekî sûk e
Dev û lêvan dikî şêrîn wekî berfa xweş û pûk e
Heçî zarên li cîhanê li ser wan ew dibî tûk e
Bi hîvaztin bi hûnandin sivik tê her wekî çûk e

Di qadê de pirî kûr e bi gêr û rêzik û tax e
Zimanek mak û تنها ye ne tîrî û katik û şax e

Ji wê qaça zimanê Hind ji Wîdasî wekî max e
 Gelê Arî bi wî peyivîn di cîhanê gelek çax e
 Kesê ristan ji wî çêkî were cîhan ji wî raxe

Zimanxwênan tevan gotin heçî hîmê te pir kûr e
 Deravê ku tu çêbûyî di rabûrê gelek dûr e
 Tu zarê Nûh û Zerdeşt î li te ger xweş bibim hûr e
 Bi wî hate nivîsandin bi tîp û rûpelên nûr e
 Pelokên Zend û Avesta bi cenga xencer û şûr e

Tu naz î pir bi nazdar e bi mêran re bi mêranî
 Te nav daye di cîhanê bi hindaz û bi şêranî
 Bi difre tore û zanîn kesê pêşî ji mer danî
 Bi peyva dolemend î tu wekî Zab û çem û kanî
 Gelek pesnên te danîne birayê Ehmedê Xanî

Tu tê gotin bi her hawî ji ristan re gelek nerm î
 Di kêfan de tu şêrîn î di ceng û hêrişan germ î
 Bi zirt û qîr û halanê bi rêz û tore û şerm î
 Li ber lêv û zimanê kurd hesan î her wekî term î
 Ji laşê min tu jî can î tu xwîn û hestî û çerm î

Zimanê mêr û paşa ye, qiran û şah û lorta ye
 Zimanê xwendin û xame bi destê qîz û xorta ye
 Bi tîp û dewlet û ol e li gund û gaz û korta ye
 Zimanê Ar û Îran e serî hilda bi forta ye
 Ji dostan re didî nermî ji dijmin re bi çorta ye

Zimanê Amed û Dêrsim zimanê Sêrt û Bedlîs e
 Zimanê Tor û Heskîf e di peyvan de wekî rîs e

Li Barzan û Şehirzor e li Kerkûkê çirawîs e
Li Lor û hem Xorasanê li Kirmaşan dikî lîs e
Li Êrmîya Mehabadê heta ber Zabê halîs e

Zimanê Zaz û Kurmanc e, zimanê Rustemê Zal e
Zimanê Sor û Lora ye, zimanê şapik û şal e
Zimanê Mukrî û Gote zer û şîn û geş û al e
Bi saz û nay û tembûr e wekî zengil dikî nal e
Bes e êdî çi bêjim ez ji pesnê wî ziman lal e

Ji bo zarê ereb mak e, zimanê Samîyan jê ye
Ji bo zarên gelê Arî civîn û senger û dê ye
Ji zarê farisan bêhtir bi hindaz û dem û çê ye
Ji nîv bêhtir zimanê tirk bi xêra wî li ser pê ye
Zimanê kevne cîhan e, hevalê av û axê ye

Qada Kurdistanê

Hey kurd biner çend şehr û bajarên mezin bo kurd hene
Ger tu binasî ew pir in lê tevde ne bi destên me ne

Îran ji rojava de giş parçek ji qada me birî
Kirmaşan û Deynûr û Lor Sîne Seqiz tev bakuî

Tirkî hemû axa me ye her çî cihê bû rojhilat
Qers û Kilîs û Bayezîd Bedlîs û Wan û tev Xelat

Tev Erzingan û Erzirom Bîngol û Amed Mûş û ceng
Tevlî Hekarya Sêrt û Mêrdîn tev Ruha bajarê qenc

Tevlî Meletya Elezîz Dersîm û Mareş tev Sîwas
Ta ku diçî Derya Spî Intab û ta bê Gir Newas

Kerkûk û Hewlêr, Şehrezor Mûsil ketin destê ereb
Sûrî ji bakur ya me ye ta ku diçî jorê Heleb

Gola li Wan û Êrmîya her du di Kurdistan de ne
Ağırî û Hemrîn Cûdî û Toros û Şingal ên me ne

Sîrwan û Hîzel ên me ne Zabê Biçûk Zabê Mezin
Xabûr li jêr û jor Ferat, Dicle ji axa me dizin

Şêrwan û Botan û Becen Zazan û êlên Heyderî
Behdînî û Barzan û Sor Milan û Kîk û Gergerî

Şingal û Lor û Êrmîya Ciwanro û êlên koçeran
Kaldî di Kurdistan xuya hin jê ev in xwişk û biran

Hey kurd hemû ev ên me ne bo wan bikin doz û xebat
Wê bê demek tev bibine yek ev parçe û parên welat

Surişta min

Çavreşa min ez bihatim
 Ez kirim bê kar û dîn
 Îş û karê min nemaye
 Bil ji qîrîn û girîn
 Gurçik û mêlak û dil tev
 Bûn bi kovan û birîn
 Şermikar in her ji ber wî
 Sed wekî Şêrîn û Zîn
 Ez nema zanim mirov e
 Yan suruşt û perî ye

Agirê dojê dibarî
 Her li ser cerg û hinav
 Sed birûsk û tîr û tîrêj
 Tev dîkin êrîş di nav
 Ez dibim bê hoş û endîş
 Roj bi roj û gav bi gav
 Nêçîyarê ez girêdam
 Nû bi sed zencîr û dav
 Şewq ji wê tavêjî çavan

Ez nema zanim kî ye

Bo evînê ez birîştîm
Bûme bê tor û fedî
Rengê kundê ser şikêra
Mame تنها bê xwedî
Namirînî agirê dil
Ba û berfa Serhedî
Dilberê gelkan xuya ne
Min wekî wî kes nedî
Wê çilo der bî ji bîrim
Yek derav û kêlî ye

Xwîn ji çavê min rewan e
Dil dikî her nale nal
Por spî bû hîn ciwan im
Bûm qelew zû pîr û kal
Ketîme zindan û kilîtê
Roj bi min her bûne sal
Her çî rewşa wî dibînim
Ez dibim bê zar û lal
Awira çavên bi qorzi
Tîr û ar û pêtî ye

Nagihê rewşa te carek
Bîr û endîş û giyan
Serwerê her dilberan î
Bo dilê min bê guman
Te ji bîra min cuda kir
Mal û mewdan û cîhan

Kirime sergerdan û bêxew
Enî û birhên kevan
Mestirê ser êş û jana
Her evîn û behrî ye

Hey hewar ev çî bêtar e
Ez kirim hejar û mat
Her diçim bal ew dikî bîz
Sergiranî pir tewat
Ez dibim sar dil dibî zîz
Têne min dax û şewat
Şewq ji bala te bela bû
Roj di sînga te hilat
Kî di cîhanê de wekî te
Şeng û dilber dîtîye

Stema tirkan ev e

Hey cîhan rastî bibêje kî wekî kurdan heyê
Her kesê wek şêr û pola her ji wan şermende ye

Ku nizanî va dibêjim da bikin bawer ji min
Belkî dil nermî bibînî da bibî yawer li min

Zariwên toran li kurdan her dîkin zor û reşî
Da nehêlin kurd bibînî kêf û seyran û xweşî

Bû hezar sal tirk di gel wan her deman ceng û şer e
Hê ji dengê şûr û topan her nebû dûr û kerr e

Da bikin wînda zîman û şop û nîşanên welat
Da ji bo tirkan bimînin Mûş û Bedlîs û Xelat

Kurd wekî pola her û her radibin hember ewan
Koh û deştên vî welatî xwîn li ser wan bû rewan

Va Selîmê Tirk û Fatîh tevî Mehmûdê yekî
Tev Kemalî her nehiştin kurd ser û çavan vekî

Kuştin û talan û sotin girtin û serjêkirin
Kirine şahî bo me kurdan kom ji laşan çêkirin

Dêrsim û Amed û Erzen tevî Bedlîs û Hekar
Gelkî dîtî zor û kuştin qîr û halan û hewar

Her ji çendakî dirakin li hin kurdan zîrezîr
Va di sala yek û heftê çêkirin xweş qîreqîr

Bi şeran, toranîyên çort her dixwazin qir bikin
Zane û qencên me kurdan hem welat bê sir bikin

Ev qomando bû qelawiz bo kesên bêbext û pîs
Sedseda xortên me kurdan kirine zindan û werîs

Hey qomando neke guman ku bi lêdan û şewat
Wê bidî paş ev gelê kurd xwe ji peyman û xebat

Çi dikî tu bûne hişyar kurdên bajar û zevî
Ku Ferat û Dicle rabin kî ji ber wan narevî

Kuştina kurdên berê kengî ji bîra wan diçî
Ew ji doza xwe venabin ger bikin wan piç piçî

Zariwên Şêrko û Rustem şer dixwazin roj û şev
Bo Seîd û yê wekî wî qeqeqbên wan têne hev

Tu li Pakistan binêre hiş werê xwe hey Evrîn
Berî zorê tu qomando ji welatê me derîn

Ew dema pêşî bihûrî ev demek azadî ye
Xweş bizane pêşberê kurd vê demê Barzanî ye

Kurdên tirkî bo we şerm e hûn bitirsîn, herine pêş
Kî giha azadîya xwe ku nebînin derd û êş

Kurd siza ne bibine dewlet ew tenê têra xwe ye
Zariwên toran ji dûr in ew ne pismamên me ne

Tu ji tirk bistîn Hekarê ta bi ber Iskenderûn
Tevlî Qersê ta bi Sîwas ta bi nêzî Gîresûn

Ev çem û axên welat in tu li rabûrê biner
Kurdên kevnare li ser van çi kirin halan û şer

Kurdên Amed kurdên Batman kurdên dora Fareqîn
Kurdên Kurdistana tirkî bo we sed car aferîn

Girtina we nabî wînda ji dilê kurdên cihan
Wê di şûna girtina we carekê bit şadîman

Em dixwazin heyf û xwînê ji gelê toranîyan
Ber bibî der ji welatê gul û bax û kanîyan

Kurdên tirkî qehreman in em bi wan xweş ewle ne
Ên di zindan û qulan de rohnîya çavên me ne

Her Xuda alê we bî çavê qomando birijîn
Girtîyên Seyrantepe şabaş her û her hûn bijîn

Dijmin bi kurd dewlemend bûye

Ev tirk û ereb, furs û kesên ne ji kurd in
Lê îro di bajar û cihên kurdan bi gazin

Ew tevde bira ne ku biyanî ye ji dûr in
Ger çî tu bibînî ku bi serbestî dibazin

Em xweş pê dizanin çî demê hatin bi vir de
Ev war û cihê kurd e her û her em dixwazin

Gava tu dibînî ku neyar tevde bi zêr in
Tu dibê qey ji pêşî de wiha serdar û baz in

Rabûrê bibîne kurd berî dijmin çilo bû
Em hew pê dizanin bê ji kê rakin ti gazin

Çaxê tu dibînî ku kurd ew hemû geda ne
Tu dibê qey ji pêşî de ji xelkê re tinaz in

Têrbûna neyar tevde ji axa te ye îro
Karê te ye ew kirine xwedî kember û bazin

Hêvî kerr neke kurdo nebê em hew dirabin
Em şêr in girêdane, neyar hov û beraz in

Zanîn û huner hem xwendin û dezgeh û ayîn
Hîn bûn ew ji me ger çî niha em bê nîyaz in

Paşa û qiran û dewlet û komel û beglik
Pir çûn û diçin wê ev herin hûrik û mazin

Ev kêmtî teva ne wê herin bê ew çilo çûn
Hin dem bi şer in hin jî bi govend û bi saz in

Ger bêne xudanî em ji wan bêhtir bi dîn in
Bavê me yek e ma em seg in lê ew ji baz in

Ger dijmin mezinbûnê dixwazî tevî mewdan
Em jî van dixwazin wekî wan em serfiraz in

Ger ew kuştinê bo xwe bikin kar û peristin
Kuştin a me ye bindest em in em belengaz in

Kurdo tu nebê cîhan ne hêja ye nemaye
Cîhan wekî derya em di wê de ordekan û qaz in

Dola te li pey te wê li şopa te binêrî
Piştî sed hezar salî ku em toz û telaz in

Şopên xwe her û her di cîhan de biçikîne
Da piştî te re kurd zanibin ka li kû razin

Mafê xwe bivin kurdo wekî xelkê li cîhan
Em baş û mirov in ne stemkar û tolaz in

Dîlokan bixwîne tê hemû tiştî bizanî
Dîlok û sirûdên min wekî bax û naraz in

Kurdo ma ne bes e tiştek heye ku min negotî
Bûkên me pir in lê rebenan tev bê guhazin

Goya xwendeyên kurdan wekî min bi seda ne
Bê çap û derav û ageh û nav û awaz in

Ristên min di gel vê tu bizan bîst û dido ne
Em kurd in ne furs û ereb û ne tirk û laz in

Dijmin bi pîlanan kurd winda kirin

Rahêje nivîştan û seranser vewejêrin
Rabûr û cihê kurdan binasin hemî bibînin

Dijmin her û her wan dikî winda yek jê nehiştin
Axa xwe bikolin vê demê wan bicivînin

Hem jî tê bizanî bê neyar çawa derew kir
Çavê te girêdane ji bona ku derînin

Hem tê bizanî bê çilo ew kurd bûye winda
Pîlanên neyarên me seranser ku bê dîn in

Dînê ku bi dijmin bî bibêje min tu navê
Bawer me bi vî dînî heye ta em bijîn in

Zora me neyaran ka biner kengî bi şer bir
Lê em her bi pîlan û bi xapan dilbirîn in

Mêrên me yî zana û bilind hatine kuştin
Hê em çavreşî wan e her û her li me kîn in

Ma kengî ji bîra me diçin hestîyên bavan
Xortên me! De rabin bi xwe heyfa xwe hilînin

Nalînên birîndar û kulên bûk û ciwanan
Goran ku dibînim wan di bîra me de tînin

Êrîş bike dijmin xwe ji bo wan bike gorî
Qîran bide hawîrê xwe şûran bihejînin

Ger dî min aza bû ev welatê ez dibêjim
Em bi sema kin ew cih û warê ku bi şî in

Çaxê ku mirim ez hê nedî em bûne serbest
Tîştê ku dixwazim me li bîra xwe werînin

Kengî hûn bi armancên xwe şa bûn bi hewarî
Bakin me di gorê de bi lez em bi evîn in

Mizgîn ku ji alê we de hatin ber guhê min
Hawê em dikarin bersivan dê vegerînin

Hê nûka em ê hingî li bengê xwe bipirsin
Em dê başî û sûcên xwe nûka bikişînin

Kêfxweş pê dibim tiştê Xuda hingî bidî min
Em dê xwe ji her tiştî bi dilxweşî veweşînin

Ji zû ve kurd stembar e

Hêzdan tu dizanî dijminê kurd wî disojî
Mîna segê birçî hestîyê ber xwe bikojî

Dijmin her û her bo gelê kurdê me li kar in
Bêhtir ji hezar salî bihûrtin em di carrin

Pêşî kuştina kurdan bi hesp û şûr û rim bû
Piştî wê tiving û şeşeran her xumexum bû

Lê îro neyarên me bi top û tank û sarox
Laşên pîr û zarokan biraştin tev kirin zox

Mala felekê bî ew li kurdan bûne serdar
Ev kurdê wekî agir bi gawir kirin ber dar

Balafirên Soxoyî di gel Mêg û Toyoşa
Zarok û biçûkan disojin tev ew bi boşa

Pişkek ji firokan têne navdanê bi Bacer
Warê me ji bomban kirin dojah şer û bager

Ev tevde ji rûsan bo neyaran pêşkêş in
Hê rûsî dibêjin: Em li ser jaran diêşin!

Ka kî di vî çaxî wekî kurdan belengaz in
Hê rûs wekî rasta ji me kurdan dikin gazin

Ew beisîyên ku xwîna ciwamêran dirêjin
Ew zorkerên ku her ji meyê serxweş û gêj in

Ên ku dijmin in bo gelên cîhanê seranser
Ê ku bi xwedan û nivîsaran nakî bawer

Ê ku xuya ye ew ne zilam û ne mirov in
Hember gelê cîhanê bê heval û yek hov in

Çawa rûs dibêjin ew mirov in pir baş in
Rûsî bi xwe zanin bi vê peyvê hemî şaş in

Paşî em dizanin wê ji hevdu berepaş bin
Beisî wê bibînin ku di rokê ne li aş bin

Dostê kesî nînin ew li roja xwe dinêrin
Va îro bi rûsan lib û danê xwe dihêrin

Cîhan dûvdirêj e kesê sax bî wê bibînî
Perda gul û narîn ji rûyê reş wê hilînî

Hey wax li me kurdan çî hewar û qerepêl e
Hêzdan ji bo kurdan tenê Barzanî bihêle

Derdê me giran in lib û derman ew dizanî
Êş û reş û tehlî şer û êrîş û xizanî

Tev îro hesan in li me kurdan ku hebî ew
Canê ewî sax bî em li piştê dê bikin xew

Pêşmerge bimînin bijî Barzanî her û her
Heyran bibin bo wî jin û mêrên me ser û ber

Divê kurd li dema nû meyzînin

Hey kurd werin hişyar bibin
Ka ev dema nû çî dem e
Tiştêk niha wînda nema
Hey maleva ma qey ne bes

Nûka werê bîra xwe baş
Vê tarîya raser welat
Ka çî ji me kurdan heye
Hey maleva ma qey ne bes

Ji pêşî de dibên rovî
Li şûna şêr dikî gêr e
Di piştî kêr giha hestî
Çî bêjim bê ked û kêr e

Belê çî bikim ji kêra dil
Ez ê bêjim neyar çawa
Li kurdan çêkirin pîlan
Bi ol û xap û sed hawa

Neyarên me gelek rabûn
Belê tev ên bi zorê ne
Hinek çûn û hinek mane
Li ser kursî bi dorê ne

Evê zorê dibê zorim
Bi serbestî xwe nakî dost
Mirov haya xwe jê tînî
Heta ku rih digêrî bost

Belê yê ku bi dostanî
Dikî mala mirov wêran
Ew e yê ku di bin zik de
Dil û canan dikî dêran

Bi vî rengî ereb rabûn
Li ser kurdan bi dostanî
Misilmanî kirin perde
Welat girtin bi hostanî

Li pey rêça Zeradeştî
Mihemed hate cîhanê
Bi çavê qencîyê nêrî
Li Kurdistan û Îranê

Belê go ez ji cem Hêzdan
Ji bo her kes verê bûme
Di hin tiştan ji Zerdeştî
Di hin tiştan cihê bûme

Me kurdan bê şer û kuştin
 Dikir bawer bi ola wî
 Me ser danî ji bo Hêzdan
 Li jêrî ling û sola wî

Mihemed go: Heçî mislim
 Wekî pêşî xwedî cî ne
 Reş û gewr û gelên cîhan
 Li ba min tev Qureyşî ne

Kesê ku bê: Xwedê nîne
 Mihemed dijminê wî bû
 Kesê ku bê yek e Hêzdan
 Li cem wî ew ji xwe r' dîbû

Li pey Mûsa li pey Îsa
 Kesên dînê xwe ajotin
 Didîtin dost û hêzdanî
 Li ser wan her nekir gotin

Li yek şarî nekir zorek
 Ji bo dînê misilmanî
 Digo: Ber kes nebî mislim
 Bi tirs û yan bi dilmanî

Digo yê ku bibin mislim
 Li wan ber kes nekî zorê
 Kesê zorê li wan çêkî
 Di gel wan ez diçim gorê

Kesê dînê misilmanî
Bi zor û dar hılanîba
Ewê hingî bi mêranî
Ji wan haya xwe anîba

Kesê pêşî nehata wî
Li wî carek nekir dozek
Kesê ev dîn bixwestana
Ji ber xwe wî dida sozek

Digo ber dîn bi kêfê bî
Kesê ku bê veger nîne
Rêya min a buhiştê ye
Kul û derd û keser nîne

Li pey wî ev ereb rabûn
Dixwestin dewletê çêkin
Kesê ku bê ne bindest im
Di cih de em serî jêkin

Berî dan kuştin û zorê
Nema zanîn çî bû Îslam
Ji bo ew jî wekî Qeyser
Di cîhan de bibin endam

Nema keskî li wan nêrî
Bi çavê qencî û zanîn
Ewan avêt rêya qencî
Rêya zorê ji xwe r' danîn

Ji nû çavê xwe berdane
 Keç û eywan û bajara
 Digotin em serekdar in
 Çi ye ev Qeyser û Dara

Nema zanin çi Îsa ye
 Çi Mûsa ye çi Zerdeşt e
 Li cem wan kuştina mêran
 Dibû kêf û ger û geşt e

Kesî wek wan nema karî
 Di cengê de bikî zorê
 Di ber zêr û gulîsoran
 Ereb tevde kirin gorî

Belê keskî wekî wan xwe
 Nema berda bi cenga ve
 Ji bo her du nebin winda
 Diberda wan bi dev wan ve

Ciwamêran didîn ku ev
 Ereb tevde wekî hov in
 Ji wan re xwe kirin serbest
 Dizanîn ew li pey tov in

Di Îran û di Şamê de
 Li ser textan dirûniştin
 Ji kurd û furs û bindestan
 Bi kêfa xwe mirov kuştin

Nema karîn bi Îslamê
Bikin ferman nema çêbû
Ewan dînek ji nû çêkir
Ji deh paran hinek jê bû

Ji pêxember qiran çêbûn
Ereb nû bûn wekî Qeyser
Neyarî dane pêxember
Nema zanîn Elî Heyder

Belê kurdan di ber wan de
Ji can û dîl kirin arî
Di piştî kuştin û zorê
Di gel wan pir kirin yarî

Dilê kurdan ji wan nedima
Li pêxember kirin xatir
Hin û hin kurd kirin winda
Heta ku em kirin paxir

Sedê salan bihûrtin em
Di vî karî de winda ne
Li vê navê bi nalîn in
Wekî tûtak û kunda ne

Dixwim sondê bi Quranê
Mihemed dijminê wa ye
Gelê kurdî tenê zanim
Di îro de li pey maye

Li ser zarê Ebû Qasim
Çi tiştê ev ereb bêjin
Ji alî kêmiya kurdan
Hemû bextê xwe davêjin

Ereb rabûn ji bo Îslam
Ne ku rabin bibin Qeyser
Ne ku kurdan ji Kurdistan
Bi navê dîn werînin der

Nebêjin em ji Hêzdan in
Nebêjin em kurên wî ne
Ne ku zarê me winda kin
Ne rûsîti bikin dîn e

Nebêjin em Mesîhî ne
Nebêjin em ji Aşûr in
Nebêjin em kurên Sam in
Ji Îslamê gelek dûr in

Ne ku Keibê bikin dosta
Krîmlîn bingeha Lenîn
Ne ku dînê misilmana
Bikin destê zilamê Çîn

Niha em hew didin pey wan
Em ê dînê xwe ava kin
Em ê bûka xwe biguhêzin
Em ê lawê xwe zava kin

Ji kurdan qehreman rabûn
Em ê êdî li pey wan bin
Wekî şêrê li Barzanê
Bila em kurd bi wî şa bin

Me nas kirine rêyên qencî
Me xapên dijminan dîtî
Me zanî ev gelê kurdî
Kurên Sûbar û hem Sît in

Bijî her Mistefa Barzan
Ewî şewqa xwe da cana
Ji ber çavan birin tarî
Dibêjin em ji bo vana

Bijî ev kurd û Kurdistan
Heta roja bimînim sax
Ez ê bêjim sirûdê wî
Ji bo dil jê bidêrî dax

Cihê kurd buhişt e

Roj derket û tîrêj da şax û zinaran
Rojek dev li ken bû geştir bû ji caran

Asman çîk û sade tarî çî hişîn e
Roj hatibû da ku qada xwe bibîne

Şewqa xwe diberda ser çolekî naraz
Deşt û hêrik û ban bêlan û gir û gaz

Rojê kire pîroz tiştê ku xuya bû
Wan jî vegerandin cîhan tevde şa bû

Xumxum tê ji avê pêlan xwe hilanî
Rengê qeşem û cam şewqê didin kanî

Rojê da biharê vaş û gul diçîsîn
Avê di pelan de sed rengî diîsîn

Bayê ji rojava hênik dibihûrî
Zarîn tê ji daran wek dengê bilûrî

Bêhna xweş dirabû candar bûne serxweş
Mêrg û dehl û bîşe yekser tev dibûn geş

Palan li xwe pêçan xeftanekî gulgûn
Her dem lê dinêrî çerx û ferê gerdûn

Beybûn û gelale nêrgiz tev bibînin
Hêrzan didin canan cergan dikişînin

Gulbendê qedîfe sor û erxewan in
Gulçîçek û narinc terxan û ciwan in

Hawîrê çem û ça gul û gangilok in
Asik û kewên gozel qaz û şînkevok in

Mêrga pirpizêkan kovî lê diçêrin
Dehl û şivên tarî pîl û rex û şêr in

Şalûl her dixwînin bilbil her dinalin
Av û çem û kanî her ji jor ve dipalin

Tevlî hev civîne tax û gul û nêrgiz
Sor û reş û morî şîn û zerê himbiz

Mafûr ji gula ne xalî ji giya ne
Deşt bax û buhişt in talan li çiya ne

Anc û burc û xanî cok û çem û aş in
Moxan li hawîr in wek sîm û teraş in

Balinde dirabûn çûkan dikirin qîşt
Sorgul dikirin qul dîmê wekî ser xîşt

Rengê wan çivîkan şal û temezî ne
Al û pembehî bûn al û qurmizî ne

Xwîsî li pelan bû şevnem jê dibarî
Nûroj bû di heyvdar nû ketibû biharî

Cergê me dî sosret canê me cuda bû
Min go qey buhiştêk nêzîkî Xuda bû

Min go: Ev çi war e? Gotin: Cihê kurd e
Min go: Ejî kurd im ber bimirim di vir de

Çima kurd bê qad in

Çawa di rengê her kesî
Çav û guhên kurdan hene
Lê ka ji bona çî gidî
Bê qad û nav û berze ne

Em jî xwedî zar û ziman
Em jî bi zanîn û hiş in
Lê em li ber destê neyar
Tevde belengaz û piş in

Mêr be li ber sînga neyar
Doza xwe navêjin bira
Canê xwe hûn gorî bikin
Bona hina rengê çira

Qencî ji bo dijmin çî ye
Qencî ji bo wî bê ked e
Dijmin ji bo vê qencîyê
Wê zû te bavêjî hede

Ger ew bi qencî hate te
Rengê ewî qencî bike
Çaxê bi harî hate te
Rengê ewî rencî bike

Qencî ji bo kurd babet e
Qencî ji nîşana me ye
Lê pir divê em zanibin
Qencî çî reng û hawe ye

Ber qencîya tey pir hebî
Pêşî li ser bav û diyan
Herdem werê bîra xwe baş
Malê xizan û birçîyan

Pey de ji bo mal û xizm
Pey de ji malbata xwe re
Pey de ji bo êl û heval
Pey de ji hemzarên xwe re

Pey de kesê nêzî te bin
Kurd û ne kurd sor û zer e
Ê ku nebaşîkê bikî
Tib qencîyê lê vegere

Pey de ji bona her kesî
Kî bin li hawîrê cîhan
Zarok li hember ê mezin
Pir nas bikin midhê rihan

Her kes niha difrê dikî
Bi zar û mewdan û welat
Şerm e ji bo kurdan tenê
Ger ew bimînin bê xebat

Xelkê cîhan werbêj kirin
Dezgeh kirin sed rengereng
Govend û kêf û berberî
Zêr û cilên narîn û şeng

Hin çûne deryayên mezin
Hin çûne ser berf û qeşa
Tevger li cîhan pir bûye
Nêv her kes û pîr û keşa

Hin çûne ser heyv û stêr
Hin jî diçin ser asîman
Hê em li nanê ro bi ro
Digirîn hemû jar û xizan

Derdê me îro yektî ye
Bo kurd nebêjin ev kî ye
Navê me bê cîhan bes e
Ev çi kul û berberî ye

Kî qencîyê bo kurd bikî
Ew rohnîya çavê me ye
Rûs û emêrkanî yek in
Ka kî bir û bavê me ye

Em nû divên azadîyê
Ev ne dema rast û çep e
Karê me kurdan tev yek e
Ev çi hewar û lelep e

Rêça me her kurdîtî ye
Her gotina kurtî ev e
Rêçên dirêj bona çi ne?
Ev çi fena tevîhev e?

Tirk û ereb Îran û kurd
Bo hev di rengê êgir in
Ger ew ji bo kurd bibine dost
Em kurd ji wan hê çêtir in

Ber tev bibin rengê bira
Her yek zimanê xwe divê
Her yek li ber kerîyê xwe bî
Destê xwe bavêjî şivê

Hêzdan tenê ferman dikî
Keskî tenê cîhan nexwar
Her gel gihan azadîyê
Ma em tenê nabin şiyar

Dijmin bivê dijmin nevê
Min da welat peyman û soz
Ta em hebin an em nebin
Her dê hebî ev kar û doz

Her hawên kurdan

Pîr û jin û xort
Jar û kesên lort
Naz û serî port
Tevde bikin fort

Bêjin em kurd in
Rustemê gurd in
Şerker û merd in
Dijmin neberdin

Leşkerê Barzan
Can didin erzan
Pêşberê wana

Her jîr û hozan
Li deşt û zozan
Didin hev sozan
Çêkin bahozan

Ev warê kê ne

Kî gel ji wê ne
Va neyar lê ne
Zû wî derêne

Serkarê Barzan
Can didin erzan
Pêşberê wana

Hey zariwên şêr
Tev xwe bikin mêr
Zû hilgirin kêr
Bo vî cihê zêr

Yekser bibin lek
Leşkerên lek lek
Ar û ber û çek
Dijmin bikin şek

Leşkerê Barzan
Can didin erzan
Pêşberê wana

Divê kurd bibin yek

Hey kurd çima tu nabî yek
Hewqas te dîtî pir felek
Cengê me çêbûne gelek
Xwîna me kurdan bû kelek
Hey wax li xortên çavbelek
Dijmin li dor wan bû xelek

Dûr bin ji bend û berberî
Em tevde bûn kom û kerî
Îro tenê em bê serî
Dijmin li me girtin derî
Bi dest me naxin koçerî
Dibên bila kurd hey herî

Cîhan seranser dewlet in
Em kurd tenê bê rûmet in
Em tev ji hevdu qetqet in
Hin Serxet in hin Binxet in
Em tev ji bo hevdu çet in
Hey kurd ji ber vê em ketin

Ev rast û çep ev tak û tûk
 Em pê dibin bê nav û sûk
 Ji dest me çûn dîlan û bûk
 Ji ber me çû qeymax û tûk
 Em parçe bûn em bûn bilûk
 Bavê me baz em bûne çûk

Ma ev Nûroz bona çî ye
 Da em bizanin kurd kê ye
 Tev tazî û tev birçî ye
 Dijmin li text û kursî ye
 Ka kê li kurdan pirsîye
 Ji bil serek Barzanî ye

Hey kurd bidin peyman û soz
 Hev bernedin bi ceng û toz
 Hawîr welat em bikine koz
 Her kes bikin halan û doz
 Tevde li dijmin bibine moz
 Serbest bikin roja Nûroz

Xilmaşî

Carek mi dî ez çav li xew
Ber min ve çû qîza bedew
Zû hilfirîm wek mêrê kew
Hew bû xuya sed ax û tew

Ma bûye bext ev dilberê
Hey nazikê gerden zerê
Ez dîn kirim rengê berê
Hişk bûm li vê çol û derê

Cîhan li ber min bûye reş
Piştî mi dî ew dêmê geş
Lewra ez bûm har û keleş
Tişteke nema bona mi xweş

Hey dilberê ma tê çikî
Ta kengî wê zorê bikî
Tê stemê her li mi kî
Ma kî di rengê te dikî

Dilber mi dî dilşa dîkin
Derdê evînê radîkin
Wek nazenînan ba dîkin
Derman xweşik peyda dîkin

Lê tib tenê dil agir î
Til ser kulên min nagirî
Ev kul ji dil her nafirî
Êşa hinavan namirî

Dilber de carek din were
Da te bibînim ji xwe re
Gelkî nemîne zû here
Karê mi bo te berger e

Şabaş dilê min şahî ye
Cîhan li min ronahî ye
Mizgîn ji dilber hatiye
Wê min bibînî qatî ye

Şewqek li cîhan bû xuya
Rohnî bela bû ser çiya
Zarok cuda bûn ji diya
Pêşber ewê ketine rîya

Ger ez mirim, ew pey de hat
Bidinê ji alî min xelat
Da ez nebînim kêferat
Belkî li min dil kî şewat

Min ew nedî ez mame mest
Lewra ji wî xatir mi xwest
Min qerqerê merga xwe best
Gora xwe kola min bi dest

Hebûna kurd li Sûrî

Wer li Sûrî tu binêre kurd çilo winda dibin
Ev ereb çawa li ser wan bi pîlanan radibin

Hey bira Sûrî ji bakur a me ye vê zanibe
Hin bi hin perda nezanî va ji hafê radibe

Ez divê bêm ji ber ku tu ji min bawer bikî
Da tu vê peyvê bixwînî li ceger yawer bikî

Ê berî cîhan di vir de ew gelê Sûbarî ye
Li Nisêbîn û li Xabûr pir kirin cobarî ye

Ev Sobar pêşîyê kurd e tu ji rabûrê bipirs
Nevîyê wa tu yî îro bike dozê tu netirs

Piştî wa Mîtan û Hewrî pir li vir ferman kirin
Ev welat kirine buhiştê nexweşî derman kirin

Her du peymayên Sûbar in ez ji te r' sondê dixwim
Te divê Quran werîne ka ez ê dest li kû xim

Kaldî û Kasî û Cûdî ev welat ava kirin
Ceng bi dijmin re di vir de her dem û gavan kirin

Ev jî kurd in tu bizane ez derew nakim ti car
Nêrî û Mîdî bi deng in girtibûn deşt û diyar

Her du ev pêşîyên kurd in tu neke dil ti guman
Me çiqas şer kir di vir de bi tevirzîn û rîman

Bêhtirê dem ev Cizîr bindestî fermana me bû
Ger çi yek caran biyanî lê diman tê de hebû

Kurdên Merwanî di vir de nav standin wek çiya
Hem di destê me bû ev der di dema Eyûbîya

Ereban kengî bi xurtî li Cizîrê danîye
Ê Ereba anîn bi vir de dewleta Hemdanî ye

Kurd ji ber Teymûrîyan bazdan giha kurdên çiya
Ev ereb çûne beyaran hew li vir bûne xuya

Piştî wî kurd hate çolê hin bi hin zû daketin
Ne bi xweş Osmanî hatin li welatî raketin

Kurd tev li vir bûne koçer ta bi Xabûr û Ferat
Tirk û faris pir li hev xist hinera kurdan hilat

Hin bi hin hatin bi vir de ji hewar û gazîyan
Hê ji nû pey wan de hatin kom û êlên tazîyan

Dîsa kurd serdestî wan bûn ew bi bindestî dijîn
Mîrek û axên me kurdan dikirin tê de gerîn

Vaye Şingal û Nisêbîn a Bedirxanê me bû
Hin dera kurdan li pey wî hin bi hin lê berze bû

Piştî wî re erebên me li Cizîrê zêde bûn
Navbera kurd û ewan de dijminî nû pey de bûn

Xwe bi xwe wan pir li hev xist guh nedan Osmanîyan
Hingî tazî xwe gihandin ber kinarên kanîyan

Koçer û Kîk û Milan herdem li vir danîn mexel
Tu biner cenga Milan û Şemeran kî bû degel

Piştî tirk destê xwe da wan ereban nûka xwe dî
Çi digirtin hew dirabûn wek pisîkan bûn kedî

Koçeran herdem dirakir li ereb qîr û hewar
Ew dikuştin rengê hovan bazdidan pir ber bi xwar

Berdî berdan bû di vir de tirk nema karin çî kin
Tazîyên bin kon û çîtan dizî û cerdê dikin

Kurd nema karin ji tazî ber bi jêrî de herin
Weke hovan şev û rojan li kulûjan digerin

Dewletên ewropîyan her kes dizanî gawir in
Her durû ne keysihû ne pir bi bîr û awir in

Kurd mirandin tirk şikandin ev ereb nû rakirin
Ev cihê xweş dane tazî bi hevalî bakirin

Wan digo tazî nezan in ev Cezîr ma ji me re
Ger ereb rokê şiyar bin jê re bêjin ka here

Ereb û kurd bûne dijmin wê li hevdu xin li ser
Da ereb kêrî ewan bin doz û daxwaz herine ber

Ingilîz ma qey nizanî ev Cizîr axa me ye
Lê belê dil gawir e ew dijminê çaxa me ye

Ma Fransa qey nizanî ev ne axa tazî ye
Hê dibêji em mirov in lê dibêjim: Nazî ye

Nû ereb îro dibêjin ev gelê kurd ji ku ne
Ne mirov in bila rabin ma di Sûrî de çi ne

Bê mitar in bê heval in bê dev û kar û ziman
Kî bi tazî ku nizanî radikî ew terciman

Ev Cizîr ma qey ji Şam e wey li ser bextê we bî
Wey cih û rengê cinawer raserî textê we bî

Dewletên cîhan dibêjin kî li ser axa me bî
Ku ji pênc salan bihûrî dê ji nêv taxa me bî

Serekên Sûrî dixwazin lê ji bo kurdan tenê
Kaxezên hîn berî Sûrî, kî heye ku nekenê

Wan hezar gundên me kurdan bo xwe nû bindest kirin
Li me kurdan her kesê pîs bi dev û serbest kirin

Pir kes û malên me kurdan ku berî wan li vir in
Nû nivîsîne biyanî kar ji ber wan digirin

Kurd ji Bagok hate xwarê navbera wan peyvek e
Ew ji Necdê hat bi vir de navbera wan heyvek e

Ev welatê me ye bavo bav li jêr e kur li jor
Ger çî ew zorê dîkin lê qey cîhan tev bûye kor

Kî bi zarê kurd bipeyivî wan dixin zindan û çal
Stem û zorê dirakin li me kurdan sal bi sal

Kî bê kurd im jê re nabî kar û tevdîra welat
Tevlî avanî û bazar xwendin û jîn û civat

Kurd bi şev xanîkê çêkin ew bi roj wêran dîkin
Wan dihêlin bê cih û war zariwan dêran dîkin

Tişt bi bon in hey hewar e bon li kurdan qedxe ye
Tişt ji kurdan re biha ne lê ji wan re wek xwe ye

Ev hemû da kurd bela bin tev bibin bê mal û jar
Ma çîlo wê kurd li ber wan hê nebin bend û neyar

Kî dizanî çî dibêjin ew di nêv warê xwe de
Ew seranser lê dipirsin me çîlo têxin hede

Hê dibêjin ma wekî me kî heye baş û seza
Were pora xwe ne rake neçe tilîyan bi geza

Ber di bîra xwe de bînin qencîya kurdan kirî
Ji hezar salî û vir de berîya kurd bimirî

Ew dibên em xwedênas in em li dûv pêxember in
Em jî vî tiştî dixwazin em mirov in ne ker in

Em ji wan bêhtir dixwazin vê rêya rast û durist
Qasidê Hêzdan dibêjî wer li pey min weke bist

Ne bi xwarî ne durûtî ne bi pîlan û derew
Bila bên em tev bibazin di rêya wî de bedew

Ne ji dîn ba me ji wan re ne dikir kêmasî ye
Bi me kurdan bûye ava dewleta Ebasî ye

Sed wekî Şêrko û Yûsif ji me kurdan bûn xuya
Xap û fen êdî nemane hûn bibin rengê zîya

Kes hevalê me ti nîne lê Xwedê yarê me bî
Kî çî bêjî ew Xuda ye ew çî bêjî dê we bî

Cihê kurd tim bi agir e

Hey cihê kurd bo çi herdem tu hewar û agir î
Lew ku navê kurd li her der bûye gerd û pehlewani
Ger çî em kurd bûne bindest vî hezar salê niha
Lê di yek çax û dema de em bi koletî neman

Em di herdem namirin
Em di herdem namirin, em agir in
Agir in pêtî didin roj û şevan

Hey neyarim kî demê mir agirê kurdên berê
Ka bipirsîn hûn ji parçên xencer û şûr û rîman
Piştî hingî em netirsîn ji berê top û tîving
Kengî îro em ditirsîn ji dûyê balafiran

Em di herdem namirin
Em di herdem namirin, em agir in
Agir in pêtî didin roj û şevan

Rengê rojê em xuya ne zariwên Mîda em in
Hew dibin wînda bi zorê em bi rabûrê gihan

Çerx û dolab zîvirandin Mistefa bavê welat
Pê şiyar in agedar in leşker û şah û şivan

Em di herdem namirin
Em di herdem namirin, em agir in
Agir in pêtî didin roj û şevan

Can didim bo vî welatî bacerên rûsan çi ne
Sax bimînin zend û bendên leşker û pêşmergeyan
Jîn û mafê kurd bicih bû xweş neyar pê bawer e
Pir bi kurdan bû hesanî kuştin û ceng û ziyan

Em di herdem namirin
Em di herdem namirin, em agir in
Agir in pêtî didin roj û şevan

Evîna welat zor e

Ev welatê bax û bustan nêrgiz û beybûn û gul
Ku di cîhanê bi deng e ma xudanê wî kî ye

Av û kanî jê dipalin dehl û mêrgan av didin
Deşt û zozan û gelî ne lê welatek sêwî ye

Zab û rûbar û newal in dar û talan û devî
Zaxur û lat û zinar in wey gidî bê xwedî ye

Şax û seyrangeh û avî boş û garan û kerî
Zêr û mewdan ceng û pêsoy berx û kar û bêrî ye

Mêr bi kolos şal û şapik hûçik û pişt û kerik
Kî dibînî wan dizanî ew xudanê pêşî ye

Jin bi taqî kum bi rêşî pişt bi kember sîne zêr
Tê gulab dîn û gularî şal û xalî eprî ye

Ev gelê ku her ji pêşî ev welat ava kirin
Sermiyanê wî neyar e ew hejar û bê cî ye

Sed hezar ceng û şoreş rabûn li ser sînga welêt
Hîn ji çaxê Kald û Lorî Cûdî û Sobarî ye

Vî gelî sînga xwe da ber leşkerên Rûm û Moxol
Pehlewanên kurd ne razin yek derav û kêlî ye

Vaş û darên vî welatî tev bi xwînê şîr dibin
Kurdistan bûka cîhan e tim bi saz û xêlî ye

Dêrsim û Zazan û Amed Mûş û Wan û Êrmîye
Her yekî mafê xwe dane xwîn li wan bû kanî ye

Her Mehabad û Ciwanro Botî û Xerzan bibîn
Wan hemû terxa xwe dane ceng û halan dîtî ye

Pey de her Berzenc û Barzan ta bi Sîrwan û Hîzel
Qadir û Mehmûd xuya ne piştî wan Barzanî ye

Koh û deştên kurd ne mane ku ne dan xwîna gewez
Agirê cengê ne raza hîn ji çaxê Mîdî ye

Rustem û Gurgîn û Kawa her ji kurd winda nebûn
Kum bi xeml in tev bixwînin her divin azadî ye

Vaye nêzîk e ji bo kurd fener û mûma geşî
Her kenarê vê cîhanê doz û bang û gazî ye

Dezgeh û xwendin giha hev zanebûn û berberî
Qîz wekî xortan ketin pêş bûn şiyar bav û dî ye

Top û tank û balefir bo kurd divin hey lawê dem
Gav bi gav pêş ve biçin bona me hat mizgînê ye

Sax bikin şop û nîşanan hilde ala rengereş
Tevde bêjin her bijî kurd tev bidêrin şahê ye

Bila kurd hemû şer bikin

Heçî kurd werin
Em ê tev herin
Heçî berber in
Li wan bigerin
Ser û destên wan
Ji wan bibirin

Em in sûrweş in
Dil û can xweş in
Hemî rûgeş in
Gurên dev reş in
Ji tirsê te kurd!
Neyar bêheş in

Werin xort û xerd
Ciwanmêr û merd
Ser û fer û gerd
Xudan cerg û cerd
Gelê serfiraz
Tu dijmin ne berd

Werin kom û ref
Wekî av û kef
Neyar bixine qef
Bi qîr û bi cef
Bikuj dijminan
Di rengê kelef

Werin hey bira
Ji her cih dera
Di rengê bera
Êrîş kin sera
Mirin vaye hat
Mirin ser sera

Kurê Zal û Sam
Heçî xortê xam
Ciwan rengê cam
Xizm dost û mam
Li hev kom bibin
Eva ye qewam

Nema zanim çî bêjim
Sermest û har û gêj im
Xwînê ji çav dirêjim
Can û ceger dipêjim
Ez gorîya we tevda
Ez reben û qirêj im

Kurdê evîndar narazî

Hey evîndarên kurd
Vê demê ranezin
Her bikin ceng û şer
Bo welatê mezin
Qadê kurd rast û çep
Tevde bax û rez in
Lîf û deşt û çiya
Tevde ga û pez in
Rê nedin dijminan
Dev bi kurm û gez in
Kî bivê serwerî
Pey neyar nabezin

Ser sera ser sera
Ceng û şer em divên
Em ji ber dijminan
Yek demê narevin

Herine pêş dijminan
Hûn di rengê piling

Bidine palên çîyan
Zû bi dest û bi ling
Asîman bikine sî
Tevde rengê quling
Dakevin ser neyar
Pehlewan û leheng
Hin bi top û bi teng
Hin bi şûr û tiving
Hûr bikin bingeha
Pir bikin henge ding

Ser sera ser sera
Ceng û şer em divên
Em ji ber dijminan
Yek demê narevin

Yek ji kurd Rustem e
Ê dî Noşîrewan
Kurd ji êşa welat
Her dibin pehlewan
Bikine gorî welat
Xwîn û jîn hey ciwan
Hilde ser sîng û mil
Ala sor erxewan
Bikine qebqeb di her
Der di rengê kewan
Qedxê kin hûn li ser
Xwe livîn û xewan

Ser sera ser sera

Ceng û şer em divên
Em ji ber dijminan
Yek demê narevin

Her bi nîşanê kurd
Em dikin pir hewat
Soz li canê yê kurd
Ceng û doz û şewat
Ku bikin ew li ser
Şax û koh û kelat
Da bikin serfiraz
Xort û qîzên welat
Da bi destê me bin
Wan û Mûş û Xelat
Bo te mizgîn welat
Vaye roja te hat

Ser sera ser sera
Ceng û şer em divên
Em ji ber dijminan
Yek demê narevin

Kurdê bindest

Min bilbilek dîbû demek pir xweşik û narîn û şeng
Ew girtibûn xwedîyê guneh bûbû reben bê zar û deng

Dilkê me pir pê şewitî min pirs dikir benga ewî
Bersiv dida wek zanibû wî tengezar û bedewî

Min hew xwe girt ez peyivîm ev gotinê han derketin
Rabû mi deng avête ser hingî dil û can ber ketin

Min go hevalo bilbilo hey girtîyê pir bêguneh
Ma qey ti kes nîne gidî ku tu ber wan kê gileh

Hey bilbilê diljar û mest çawa ji ser wê kelehê
Destan tu xistî bilbilo paş dergehê wê rekehê

Çûk bûne zana vê demê tev hew diçin ser davike
Gelkî li xwe haydar bibe hey bilbilo wek wan bike

Lê ez dibêm dengê te bûye hodeya vê girtinê
Tevlî ewan perên xweşik rengê gulistan û xînê

Hiş bir ji te bêhna gulê lewra tu girtin bilbilo
Der vê demê çawa dijî tu bê gulê dil bi kulo

Hey bilbilê çol û çiya çawa dijî tu bi tenê
Ma qey di bîr nayê ti car ew xwendina ser bedenê

Ne te diberdin bilbilo ne te dixwin serjê dîkin
Nakin dilovanî li dengê te pê kêfê dîkin

Ger ew te berdin bilbilo tê bilbilan tev tes bikî
Ger te bixwin her bê ked e tê hundirû bê kes bikî

Bilbil digo hey zanewer derdê me her bêhna gul e
Çavê me her bona gulê ji hêsirên xwînê şil e

Ez dame girtin wê gulê hê jî me dev jê berneda
Şewq û evîna nazikê ez kirime hejar û geda

Hatin çiya gul tev birîn da em ji jorê dakevin
Kîjan cihê gul tê hebin zanin ku em jê narevin

Gul kirine rêz dor xanîyan davik li ser wana vedan
Gava ku em çûn ser gulan em ketine nîv davên ewan

Ez kirime hundirkî biçûk piştî ku derxistim ji dav
Min bê gulê hew karibû gavek bixwim ez nan û av

Nû ez kirim nîv rekehê min rekeha darî şikand
Hingî mi xwend û kir hewar min mejîyê wan tev revand

Hostê mezin anîne vir nû ez kirim ya hesinî
Ez lê kevîm xwînî dibim derzî kirin jor û binî

Pey wê de gul anîne vir jehrek bi ser wê dakirin
Çavê mi de gul bûne reş êdî gula min rakirin

Xort û gulên bînxweş hebin zûka here bo min werê
Tê xweş binêrî bê çilo bilbil ji nîv hasin derê

Gul tev li ber min sar kirin da hew bikim qîrîn û zar
Bêhna gulê xweş bîne min dîsa ez ê rakim hewar

Her tu werê ez nas dikim bêhna welatê xwey kevin
Wê ev birîn tev xweş bibin wê kul ji navê derkevin

Min go ez ê bo te bira herime Çiyayê Serhedê
Gul hê li wir peyda dibin rengê berê bona Xwedê

Ger ez giham bînim gulê wê kul ji nava min herî
Ger ez mirim berîya gulê vîna mi her naçî serî

Derdê mezin derdê min e hey bilbilê jar û kedî
Mane heyê bimirim bira hê min tu serbestî nedî

Wê hin te berdî bilbilo tê hey herî ser wê gulê
Ser wî çiyayê tev bi gul tê xweş bikî wê xulxulê

Xatir ji bilbil min dixwest min go ez ê vaye herim
Lê ez nizamî ka gelo dimirim li rê yan vedigerim

Derdê gulan yê bilbilan hîn ez biçûk ez dîn kirim
Lê vê rêya dûrûdirêj bêhtir bi dil jangîr kirim

Carek heye bînim gulê bilbil bibî der em herin
Ser wê şikêra xwey berê tev bilbilan xweş bigerin

Yezdan tu arî min bike va ez di îro behwer im
Şabaş didim bona Xudan hê sivik im rengê kewan

Xwestina Kurdistan

Em Kurdistanê îro dixwazin
Em tev hişyar in hozan û baz in
Ji mer çênabî nûka em razin
Welatê şêrîn tu neke gazin

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Ji îro pê de em wiha nakin
Em ê xwe tevde bi hev teba kin
Vî darê dijmin ji ser xwe rakin
Şarên Kurdistan dilxoş û şa kin

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Ji te îro xwe dîkin gorî
Kurmanc û Zaz û Sorî û Lorî
Ji ser me hilat nîzmî û korî
Rengê biharê tev şîn û sor î

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Baqerde Botan bajarên welat
Kerkûk û Soran şehra Mehabat
Zagros û Toros Agirî û Xelat
Em dê bistînin bi zor û şewat

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Ev Kurdistan e cîgehê mêran
Cihê malbat û merd û dilêran
Xanimên nazik rind û stêran
Çawa hemî man bindest û wêran

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Bikin temaşa gund û bajar
Çiyayên bilind devî û daran
Av û şînahî kerî û garan
Bona çi ew man bona neyaran

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Çiyayê zêrîn deştên te zîvî
Ma kes dikarî wana bipîvî
Bi sêv û tirî gwîz û bihîv î
Di nîv cîhan de stêr û hîv î

Tev dar buhişt î
Ji mêrgan mişt î
Ma kê tu hiştî
Wiha bin destan

Kuştîyên nêzîkî Zaxo

Sersala heştê û çaran
Reş bû bextê hejaran
Li nav deşt û şeharan
Carek reş bû ji caran
Sih kurdên mey dilawer
Ketin destên neyaran

Hey kuştîyên sersala
Hawîr gund û newala
Şêrînên bav û kala
Welat we hişte vala

Balafir bûn xuyanî
Sarox hatin ji banî
Barîn li gund û xanî
Pêşmerge dest hilanî
Hatin kuştin di cengê
Keskî serî ne danî

Hey kuştîyên sersala

Hawîr gund û newala
Şêrînên bav û kala
Welat we hişte vala

Bû şingîna Simînof
Bû gumguma Girînof
Top û ber û klaşînkof
Dibarin himbiz û tof
Rêya pêşmerge girtin
Wan gawirên kep û qof

Hey kuştîyên sersala
Hawîr gund û newala
Şêrînên bav û kala
Welat we hişte vala

Dijmin hatin bi tankan
Pêşmerge wek pilingan
Dan ber qîrîn û dengan
Bi narincok û çengan
Li wan gundên ber Zaxo
Ketin êrîş û cengan

Hey kuştîyên sersala
Hawîr gund û newala
Şêrînên bav û kala
Welat we hişte vala

Kurd hemû têne kuştin
Welatê me biriştin

Can û ceger bi xîşt in
Dilê me tevde mişt in
Lê ev xortên demokrat
Îro ji bo me pişt in

Hey kuştîyên sersala
Hawîr gund û newala
Şêrînên bav û kala
Welat we hişte vala

Kurd li pey kalên xwe ne

Em in kurd li pey bav û kalên xwe ne
Nijadê kevin em di rêza we ne
Em in zariwên kurd û şêrên xebat
Em in hêvîya kurd û derdên welat

Mezin ranezin em biçûk va gihan
Em ê tevde rabin ji pîr û ciwan

Berê yê xebat kir ji bona me bû
Hemû doz û cengê kirin bo me bû
Gelek pesn û qencî ji bo pêşîyan
Serê wan di ber me gelek êşîyan

Mezin ranezin em biçûk va gihan
Em ê tevde rabin ji pîr û ciwan

Ji bîra min naçin neyarên welat
Ji bîra min naçin hewar û şewat
Neyar xwîn û heyfa nijad zû werê
Ji axa welatê me kurdan derê

Mezin ranezin em biçûk va gihan
Em ê tevde rabin ji pîr û ciwan

Ararat û Hemrîn û deryaya Lor
Qeremsîn û Dêrsim û rûbarê Sor
Hemû yên me ne bernede tu ewan
Li ser wan bixwîne di rengê kewan

Mezin ranezin em biçûk va gihan
Em ê tevde rabin ji pîr û ciwan

Werin ên biçûk pir sivik bibine lek
Bilind kin li her kohê ala belek
Hevalên me rabûn li giştî zemîn
Divê em bi wan re bidêrin civîn

Mezin ranezin em biçûk va gihan
Em ê tevde rabin ji pîr û ciwan

Kurd bindest û hejar in

Bindestîyê em dîn kirin
Sed kul di dil de şîn kirin
Em tev bi rengê Zîn kirin
Hey wax ji ber bindestîyê

Bextê me kurdan bûye reş
Min hê nedî dil bûye geş
Lewra ku em tev bûne beş
Hey wax ji ber bindestîyê

Em pir dîkin îro fedî
Kengî kesî derdê me dî
Tenha em in her bê xwedî
Hey wax ji ber bindestîyê

Hey jîn ji bo kurdan gij e
Ser vî welatî her mij e
Her gotina kurdan rij e
Hey wax ji ber bindestîyê

Hêja ye em jêkin serî
Çawa gelê kurdê berî
Cîhan li ber bû bi derî
Hey wax ji ber bindestîyê

Dilber ji zû min xwestîye
Çavim li hember westîye
Zer bûne laş û hestî ye
Hey wax ji ber bindestîyê

Dijmin li kurdan bû helek
Zora me çû jarê felek
Rabûn li ser xwîn û kelek
Hey wax ji ber bindestîyê

Raser me kirine hinge ding
Vî gawirê Rûm û Firing
Şûran dirakir şinge şing
Hey wax ji ber bindestîyê

Her em çi bêjin bê ked e
Hey dil tu dev jê bernede
Ta em herin gor û hede
Hey wax ji ber bindestîyê

Bindestîya dijmin bes e
Bindest her û her bêkes e
Zorê bikin jar û tese
Hey wax ji ber bindestîyê

Em divin welat aza bikin

Hey bira xwîn rijî pir ji bona welat
Pir mirovan kirin ceng û doz û xebat
Ev şoreş çêkirin pir bi zor û şewat
Wan stendin ji xwe r' pir spas û hewat

Em divin aza bikin em divin aza bikin
Em vê demê cejn û nîşanên welat

Pir divê bo me her em li pey wan herin
Ber bidin ser neyar em li wan bigerin
Şerm e tirs ji bo me em tev bi wan hember in
Hey neyar vaye sîng zû werin zû werin

Em divin aza bikin em divin aza bikin
Em vê demê cejn û nîşanên welat

Xwendevan hey bira pir bikin taxperan
Hîn bibin wek mirovan çek û qumberan
Kurd ku cengê dikê deng didî her deran
Poş û sîng da neyar wan dixê wek beran

Em divin aza bikin em divin aza bikin
Em vê demê cejn û nîşanên welat

Top û tank têne kurd agirê balefir
Ber bidin ser neyar vê demê hûr û gir
Qol bi qol vaye tên hey neyar zû bimir
Hey gelê kurd here çem ji ber wan bigir

Em divin aza bikin em divin aza bikin
Em vê demê cejn û nîşanên welat

Va ji bona welat bûye şer herine pêş
Hûr bikin dijminan cendekan bikine kêş
Bidine palên çîyan guh nedin tirs û êş
Hem ji hawîr welat dijminan bikine rêş

Em divin aza bikin em divin aza bikin
Em vê demê cejn û nîşanên welat

Îro va bûye şer nû li kurd bû birîn
Pir ji derdê neyar can û dil bûne xwîn
Bê şoreş ceng û şer kê giha kêf û jîn
Her neyar bo me kurdan dikin qehr û kîn

Em divin aza bikin em divin aza bikin
Em vê demê cejn û nîşanên welat

Derdê welat dijwar e

Welat êşa te dijwar e
Di rengê jan û mûmar e
Di dil de her wekî ar e
Wekî sertîr û mûkar e
Wekî jehra serê mar e
Li ser te ez perîşan im

Li ser te her dinalim ez
Ji navê min bihûjî bez
Neyarê te bi kêf û lez
Kete nîvê buhişt û rez
Diçim tilîyan bi qehr û gez
Pepûk û jar û tîşan im

Tu yî xanim di burcê de
Gul û nêgiz di mêrgê de
Tu yî sêva di darê de
Tu yî mûma di camê de
Hezar salan di perdê de
Ji bo dîna te bîşan im

Kula cergan tu şêrîn î
Di rengê dilbera Zîn î
Li ser te pir dibin xwîn î
Ji bo kurdan cihê jîn î
Hemî sor û zer û şîn î
Çilo çêkim nema zanim

Tu naz û rind û terxan î
Diya mîrê Şerefxan î
Hemî bax û gulistan î
Teraş û xeml û nîşan î
Bi rûbar û çem û kanî
Ji bo navê te heyran im

Bi şewl û şaxur û deşt î
Cihê Manî û Zerdeşt î
Hemû dar û ber û be şt î
Cihê kêf û ger û geşt î
Li ser te Nûh kete keştî
Ji bo cîhan tu yî xanim

Cihê cengê şer û dozan
Ji alîkî tu yî zozan
Cihê gêdûk û bahozan
Li te koçer diçin kozan
Di rojên kêf û nûrozan
Li ser te ez bi nalan im

Cihê kon û pez û rêşî

Diya Kerkûk û Bedlîsî
Ji bo kurdan cih û lîs î
Bi gulbaran gelek îsî
Ji bo jaran tu dil îsî
Ziman westî nema kanim

Dayikê tu negirî welat şêrîn e

Dayika qîzan xatir dixwazim
Piştî te dayê çawa dirazim
Li ser xuh û bav gelkî digazim
Dîsa ji bo wan ez her dibazim

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Dayê ku bimirim ji bo welat e
Ji bo Kurdistan ev xwîn xelat e
Welat çiya ye deşt û kelat e
Ji derdê welat çêbû xebat e

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Ger ez vegerîyam dîsa tu yî dê
Li min ke ferman wekî xwe rindê
Ez û te her du spartî Xwedê
Destê min û te ji hev na berdê

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Ev sedê salan vane bihûrîn
Karê me bû her ev kuştin û xwîn
Qîza xwe reş kir û dikirin şîn
Kesek nemabû ne dibû birîn

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Ka beg û paşa li alê Zazan
Kuştîyên Agirî di rengê bazan
Ka xwedî kolos li alî Xerzan
Kuştîyên Loran Berzenc û Barzan

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Li ser me bûn yek tirkî û Îran
Ji pêş ve tazî didin me qîran
Ciwan de rabin di berîya pîran
Êrîş bikin ser şah û gizîran

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Welatê kurd e ez pê dizanim
Hey diya hêja nazik û xanim
Tu bûyî qerwaş va ez şivan im
Heyfê dixwazim hê ez ciwan im

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Şêx Seîd kanî serleşkerê pîl
Fûad û Qadir di rengê qetîl
Çiqas jin û mêr tirkan kirin dîl
Ew gerdenên zêr xistine kendîl

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Naçî ji bîrim hevalê Qadî
Ti carî ev kurd heyfa xwe nadî
Ku nebî serbest welatê Madî
Kengî dilê min dibînî şadî

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Ka xan û eywan ka beg û axan
Xwedan pez û rez xwedanên caxan
Kelat û burc û anc û qûnaxan
Ber mirî bigirîn li ser me saxan

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Em ji bîr nakin kuştina Dêrsim
Çaxê dikuştin xortên bi kêsim
Bazdane ser me bi hesp û sersim

Pey şerê Amed ji çi ditirsim

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Derbe hey dijmin ma qey tu kor î
Barzan dibakî kurd lê diqorî
Tev bûne hişyar Çolî û Torî
Va em diçin ser çiyayên jorî

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Dayê ne dûr e ez bême kuştin
Welatê kurdan hemî buhişt in
Can û ceger tev hatin birîştin
Bila bi xwînê em bêne şûştin

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Dayikê ez çûm tu bike zarî
Xwedê ji bo kurd ber bikî yarî
Çêdibî ez bêm dîsa şiyarî
Welat aza bî Xwedê dikarî

Dayikê tu negirî welat şêrîn e
Xercê me xortan kuştin û xwîn e

Kurdistan

Xuhê bizane bo te bira me
Ji bo te îro ez nû gihome
Di çavê dijmin gelkî xuya me
Çiku seranser li ser çiya me

Îro dibînim gelkî tu mest î
Piştî tu geş bû çima tu mest î
Çaxê biçûk bûm neyar tu xwestî
Yabo tu da wan ji bo bindestî

Di wê demê de yabo xizan bû
Destê li ser wî destê dizan bû
Hebû birê min ew jî nezan bû
Ji bo neyaran li ber pezan bû

Ê ku tu danê gemar û kor bû
Mehra te nabî çiku bi zor bû
Rûkê te geş bû şemal û sor bû
Mêrê te pîs bû tu ne li gor bû

Dijmin bi zêran mela kirîbû
 Melê jî mehref li te birîbû
 Melê di hingî çî serserî bû
 Kengî tu dîbû li te nerîbû

Ez ê bi zorê te vegerînim
 Dergistîyê te nûka bibînim
 Ji bo te rindê ez dilbirîn im
 Li ser neyaran lew dil bi kîn im

Ew e biyanî ez ji wî dûr im
 Ne lawê ap e ku tê bibûrim
 Ger tu dibînî peyakî hûr im
 Lê tu bizane marê di tûr im

Çawa tu qîz î tu ser bi zêr î
 Ji bo neyaran destar dihêrî
 Tu malmezin bû îro li jêr î
 Hey wax li min bî tu bar bihêrî

Jin bûne serbest xuşkê de rabe
 Tu jî gileh ke tevî ewan be
 Ne wek berê be rengê niha be
 Bêje te navim ji bo aza be

Hişê mi rakir dengê evînê
 Qemûş hılanî ji ser birînê
 Ez ê girêdim ji bo te şînê
 Heta tu rokê xweşî bibînê

Divê tu hêjî bêhnê fireh kî
Gulîyên xwe yî sor dîsa tu şeh kî
Bi şahê cîhan zar û gileh kî
Tenê ew karî derdan bicih kî

Gul zêrînê

Şêrîna min gul zêrînê
Min dî çû ser ban

Hûrik hûrik xanim bûrî
Rûnişt ser textan

Gustîl zêr û ser bi têt e
Gerden tev mircan

Morîk û pel tevî hev bûn
Yaqût û silyan

Zendê gewr û bazin têt de
Şewqê da qolan

Qêrîna min bê hiş derket
Giha ber asman

Rindê bakir go heyfa te
Rabe ez heyran

Tîrêj hatin hawîr xanî
Bûbû şewq û xan

Min go fermo ez kolê te
Bano tu serkan

Xanim go wer çêke ser min
Îro tu sîwan

Bayê hênîk hat û lêda
Çaxê dî Sîpan

Hingî xoşî da dilê min
Winda kir min can

Keçên Nûrozê

Min keç dîtî ku ev kî ne
Pir naz û rind û nişmî ne
Fistan û cil ve gundî ne
Gerden zêr û ser kofî ne
Rêveçûnê bajarî ne
Hatîn raser vê newalê

Hatîn kêfê bo Nûrozê
Çol tevde xistin mîrozê
Hilweşîn misk bû wek tozê
Bêhnê da min wek bahozê
Der bûn mîna berxên kozê
Heyran bim bo vê sersalê

Hin hatin rengê kevokan
Rûniştin ber av û cokan
Nîv beybûn û gangilokan
Gul avêtin rengê gokan
Ser dest û dawên zarokan
Da şa bin ta bigihên malê

Qîz û xanim wek pêlan bûn
Al û zer tevlî mêrgan bûn
Şalûl û bilbil jê rabûn
Hin dil êş û hin dil şa bûn
Hin bê zar û bê dev mabûn
Bû xweş dîna vê pergalê

Hûrik hûrik rengê qazan
Govend girtin şeng û nazan
Ser koh û bêlan û gazan
Deng avêtin hevdu sazan
Xortan hember van awazan
Hildan roja nîvê alê

Rewşa govendan

Min dî govendek dirêj bi çavreşan xulxulî
Tê de bûne rist û rêz keçên sorbisk û gulî

Tev qîz û bûk û keçik bejn zirav û tenik
Bazin di zendên spî bi zîv û zêr xemilî

Serî şar û kesrewan kofî ji gewher giran
Guhar li ser gerdenê xwîne kirî ser tilî

Cilê wan tev temezî bi berbisk û ser kezî
Benyê zêran li ser enîyê agir da ser vî dilî

Gustîl di tilîyên dirêj her jê dibarin tîrêj
Kember bi zincîr û pel eprî di nav herbilî

Laşê wan rengê fener ermûşên rengî li ser
Şimik zêrîn û bilind li fistanan terpilî

Hem gerden nahilgirî van zêrên çembilkirî
Ji xeml û xêza giran noqa zirav kulkulî

Mijgul dirêj û gelek fincanê çavan belek
Bîrhên kevanî zirav kezîyên dirêj du milî

Çehre gewr û mersef in diran hûr û sedef in
Ji ser enîka şepal xwêdana hûr çepilî

Gepgep qelew zenî sor gerdên bi mircan û mor
Memik hinar û nûber hawîrê wan gulgulî

Lêv sor û narincî ne xeftan di Xarpêtî ne
Gozîv pozê çilakî bejn û balê qebilî

Şekir ken û dev biçûk tud bê nû tev bûne bûk
Xwîn şêrîn û dilber in mîna gulên xîz kilî

Ji wan xweşbîn dibarî ji ber wê dil diarî
Her wekî ku buhiştê bîn berdabû wî milî

Xişr û xalan xuşîne zêr guharan xurîne
Bazinan şewq dane hev zêran bi hev kir gilî

Xweş deng diçû ji sazan li koh û deşt û gazan
Kêf û lîlan û şabaş cîhan ji ber hirhilî

Tûj awir û nazedar pir kuştin dost û neyar
Xortan dibin zû ji hiş bes e ziman qurfilî

Warê sorgulan

Gula min sor e dîn kirim vê demê
Enî bi zêr û dêmgêş û qeşemê

Keçik bi zêr û bazin û gulî ne
Çiya bi dar û tirhik û devî ne
Keçik bi xişr û eprî û benî ne
Çiya bi kaş û zaxur û gelî ne

Gula min sor e dîn kirim vê demê
Enî bi zêr û dêmgêş û qeşemê

Keçik bi taqî kofî û kulav in
Newal bi mêrg û kanî bi av in
Keçik bi sîm û doşî û dirav in
Newal bi bax û hênîk û bi tav in

Gula min sor e dîn kirim vê demê
Enî bi zêr û dêmgêş û qeşemê

Keçik bi toq û kember û guhar in

Welat bi çok û keleh û bihar in
Keçik bi gerden poşî û bi şar in
Welat bi deşt û mexar û şihar in

Gula min sor e dîn kirim vê demê
Enî bi zêr û dêmgêş û qeşemê

Keçik bi deng û nalî û awaz in
Çiya bi kon û xare û teraz in
Keçik li şopa dilberan dibazin
Çiya bihar û avîyê dixwazin

Gula min sor e dîn kirim vê demê
Enî bi zêr û dêmgêş û qeşemê

Xanima kurdî

Xanima kurdî ji Bêlecûkê
Daket ji burcê dihate sûkê
Xemlek li ser bû di rengê bûkê
Keskî nema guh dida nişûkê
Tevan dixwestin ku werin darî biçûkê

Gava bihûrî xeftan duta kir
Gula li xeftên qeseb xuya kir
Şewqa hevirmêş li ser çîyan kir
Nêrgiz û beybûn serê xwe rakir
Bûkê gula tev bişkivîn, kêf û sema kir

Keçik dihatin bi gulkên mazêr
Ji dest diberdan du hingilên cêr
Li ser şeqaman bi hiş dibûn gêr
Nema kesî xort li goşî bajêr
Tevde dihatin bo keça gerden û kumzêr

Derbû ji bajêr çû ber cihokê
Li ser xwe kir sî tirha bihokê

Xanim divabû herî Dihokê
Rabû bi lez çû mîna kevokê
Gîsol dihatin ji çîyan bo vê gulokê

Çiya ji ber wê dibû terazin
Pîr û ciwan tev çî hûr û mazin
Bi lez dihatin diyarî bazin
Ê ku nedîta pir fikir gazin
Gotin: Em ê êdî çilo hesanî razin

Pêtî dirabû ji Kesrewanê
Pê bûne ageh li Mûş û Wanê
Tevan xwe berdan ber Hewremanê
Ji bo bibînin rind û ciwanê
Nêzî Dihokê bûne yek, tevde gihanê

Govend girê dan bi kêf û dîlan
Bi saz û nayan bi qîr û lîlan
Şalixî berdan dengê xelîlan
Giha bû Îran heta bi Gêlan
Li şûn xwe hiştin xanima dergûş û hêlan

Şahek ji Behdîn qîzê dixwazî
Rakir li cîhan hewar û gazî
Mehr giran e nabî terazî
Divê sedî wek Çiyayê Mazî
Li ser tevan bêş bû qelen her bikî nazî

Şahê me rind e li gorî qîzê
Canê xwe da ber enî bi rîzê

Dest bi qelen kir serê payîzê
Pêşî didanê du dehlên gwîzê
Qîma xwe nanî dilberê hê dikî bîzê

Hey Nazê

Hey Nazê Nazê Nazê
Şêrînê gerden gazê
Ê ku carek tu dîtî
Êdî wê çawa razê

Naza min gelkî şeng e
Li her warî bi deng e
Nerm û ermûş û peng e
Kesk û sor û deh reng e
Gava tê ber çavê min
Ez bê hiş û sewdan im

Mi navê navê navê
Di vê çax û deravê
Ji bil wê nazika xwe
Gerden zêr û ziravê

Nazê gelkî xuya ye
Ew dermanê dila ye

Çi bikim gelkî biha ye
Ew dilbera seda ye
Were pêşber min carek
Berîya ez bimirim xanim

Mi navê navê navê
Di vê çax û deravê
Ji bil wê nazika xwe
Gerden zêr û ziravê

Nazê tu bi kesrewan î
Çav bi kilê sibhanî
Zêr û bazin giran î
Bejna bilind û banî
Pesnê te ger bidim ez
Li gor te kengî zanim

Mi navê navê navê
Di vê çax û deravê
Ji bil wê nazika xwe
Gerden zêr û ziravê

Nazê sêva Şeqlawe
Qîza Barzan û Kawe
Gula xortan û lawe
Xwe bavêjin der dawe
Min jê pirsî navê wê
Gotî: Ez Kurdistan im

Mi navê navê navê
Di vê çax û deravê
Ji bil wê nazika xwe
Gerden zêr û ziravê

Gulbarînê

Gulbarînê Gulbarînê Gulbarînê gula zer

Derdê min çû dil bû rohnî gava ku ew hate der
Rengê çûkê ser hêlînê min bazda zû hatim ber
Doşî berda ser bisk û dêm dûrî min çû ew dilber
Gava dî ku yarê kevin im peyivî nûka bi berger
Dêm û gerden pêşî min kir bi kêf û ken go ka wer
Mi zanîbû ji bîza xwe fihêta min hilanî

Gulbarînê Gulbarînê Gulbarînê gula zer

Min avêtin gavên hûrik tevî xwêdanê sermest
Ez çûm dîsa alî wê ve mi li ser hev kir her du dest
Di gel min ew rûgeş peyivî bi hêz û sehw û serbest
Digo: Xorto gelo rast e di ber min re te yek xwest?
Bi gurza ronîkê çavan ji min hatin mi dev gezt
Mi go: Dilber nema zanim ji alî kê bi te rest!
Mi sond xwar û mi zarî kir, di rengê min deranî

Gulbarînê Gulbarînê Gulbarînê gula zer

Di piştî bawerî anî ewê destê xwe da min
Ji bêhna gulk û rêşîkan di hev wer bûm ser û bin
Min go: Bûye sed parçe ser û dest û pî û tin
Xuya ye ew surîştî bû buhiştî bû nebû jin
Di hingî nû mi pê zanî li min jîna mi bû kin
Gelo ma qey li ber vê hin hene îro xwe bigirin
Li ber wî tu kedê nakî hiner hem pehlewanî

Gulbarînê Gulbarînê Gulbarînê gula zer

Hevaltîya dilberê

Dilberê em du heval in
Ji dilê hev re delal in
Agirê cama zelal in
Em li ser hevdu dinalin
Were em hevdu bibînin

Hiş û sewdanê mi çûye
Ez nema zanim li kû ye
Derdê min arê bi dû ye
Ev evîn gelkî ji zû ye
Lew niha em har û dîn in

Ma diçû îro bi kur de
Tu di vê çola zuxur de
Carekê wer zû bi vir de
Semedê laşê di gir de
Em bi dil wek Mem û Zîn in

Ku demek em nêzî hev bin
Hemberî dêman û dev bin

Kul wekî bahoz û şev bin
Dê hemû zûzû bi rev bin
Keseran em dê hilînin

Gazinên hevdu bibêjin
Ronikên çavan birêjin
Em ji ber dûrîyê gêj in
Gurçikan her dibirêjin
Em li ser hevdu bi şîn in

Dîtina dilber biha ye
Lib û dermanê dila ye
Kanîya derd û kula ye
Ev ji tevdîra Xuda ye
Ma çima em ne bi kîn in

Kulên min gelkî giran in
Pir bi tîrêj û bi jan in
Vaye em her du ciwan in
Bê guh û çav û diran in
Kokela jînê dixwînin

Hezkirin bûye xudanî
Lew devê min bûye kanî
Şîweyê sazan bi zanî
Ji me kî bêje çî kanî
Em bi bayê re dişînin

Em gihan jorî evînê
Êş nema tê ser birînê

Em mirin vaye bi jînê
Ew kesê rastî bibînê
Nû dibê her du ne dîn in

Nalînek

Lawiko meyzê li min ez keçik im
Zerîya rind û bedew pir xweşik im
Gerdena min spî ye lêv tenik im
Wekî tirha çiçekê têr pelik im
Çi dema ku tu bixwazî dîtîne
Dergehê bax û rezan ez vedikim

Xew li min bûye xwezî ez reben im
Gerek e piştî te re ez nekenim
Weke tembûrê her û her dijenim
Her wekî dîlan di zincîr û benim
Agirê dil ez kirim rengê bizot
Lew li berf û li sirê bê kepen im

Pîr kirim kal û rizî vê kederê
Ez kirim ber agirê doje derê
Ljdeha berîya mi çû ber deverê
Bûye reş bextê mi wê kengî derê
Ji devê wî tê mi jehra mirinê
Ji neçarî xwe dixim ber çeperê

Vaye xwîna mi ziwa bû cemidî
Ma çî wê rabî ku destûrê bidî
Ez bi heyrana te bim zû were vir
Çû ciwanî gerdena min seridî

Şabeşan gelkî didim dil bû buhişt
Hogir û dostê mi cîhan bûne mişt
Têne govenda me qozax û surişt
Ku bihîstin îro marê xwe mi kuşt
Nazika min tu netirse were vir
Sed wekî Rustem ji bo min bûne pişt

Min di xewnê dîbû qasid çûme cem
Digo: Mizgîn bo te nûjen bûye dem
Ber pîyan va bûye vala ji kelem
Were dilber va neyar çû mane em
Dê bibim xanim di wê Burca Belek
Tê bibî şahê welatê çil herem

Bihar gihaye ser daran

Bihar gihaye ser serê çinaran
Keçik ji malan derketin zinaran
Xwe bidine alî ji rêya siwaran
Ji bo nebînin kember û guharan
Bila biçin ser leşkerên neyaran
Bi govendê werin qîzik seranser
Heçî merdê rewal in ê hewaran

Li dîlanên me kurdan xweş binêrin
Keçên kurdan bi fîstan û bi zêr in
Ji bona vî welatî pir bi kêr in
Di cengan de li ber dijmin çî şêr in
Ji bav û kalik û sifnê xwe mêr in
De lêxin xanimên kurdan de lêxin
Di nêv mêrg û biharê de biçêrin

Hinek qîzên me kurdan gulperî ne
Hinek rind û ciwan û hem zerî ne
Di nêv bax û gulistanan kerî ne
Gulacê renga renga ser serî ne

Ji dola Gordîyan û Somerî ne
Dî cejnên de dilîzin têne çolan
Li ber av û kenaran koçerî ne

Dîwana

MELA NÛRIYÊ HESARÎ

(1934 - 2011)

Zend û bendên vî welatî Mistefa serkanê kurd
Peyrewê Sûbar û Madî hinder û talanê kurd

Lerz û bahoza neyaran padîşahê min tu yî
Tu li ber top û firokan perde û sîwanê kurd

Rustem û Gurgîn û Kawa Keyqubadê Mîdîya
Tev dibêjin Mistefa ye şûr û hem kalanê kurd

Agirî û Cûdî û Toros tev li Sîpanê Xelat
Tev li ber bendê ewî ne ta biçî Îranê kurd

Tev bi wî em serfiraz in hêvîya kurdan ew e
Şêrgelê roja qewamê qad û hem esmanê kurd

Tora Medyayî ya Rûdawê
www.rudaw.net